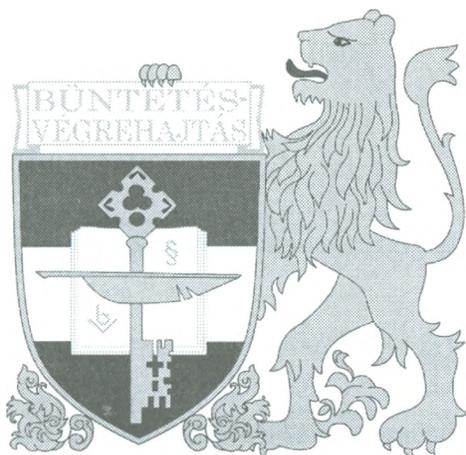

ÉV KÖNYVE

2001

Évkönyv

*A Büntetés-végrehajtás
Országos Parancsnokságának
kiadványa*

2001.

Tartalom

	Oldal
A büntetés-végrehajtás szervezeti felépítése	5
A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának vezetői	7
Büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények, gazdasági társaságok	9
A Fővárosi Bv. Intézet III. számú objektuma dísztermében 2002. január 30-án megtartott, a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi összetevékenységét értékelő, a 2002. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezlet résztvevői	21
Dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter beszéde, a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi összetevékenységét értékelő, a 2002. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezleten	22
Jelentés a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi összetevékenységének önértékeléséről	32
A 2001. év adatai	70
A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi összetevékenységét értékelő, a 2002. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezletén elhangzott jelentések	90
A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2002. évi fő feladatai	114
Eseménynaptár	115
A fegyelmi helyzettel és a biztonsággal összefüggő statisztikák	131
Bűnmegelőzési látogatások, közterületen végzett közcélú foglalkoztatás	134

A büntetés-végrehajtás szervezeti felépítése

A magyar büntetés-végrehajtási intézetek területi eloszlása

A magyar büntetés-végrehajtási intézetek részletezése

„VÉGREHAJTÓ HÁZAK” (14)	FŐVÁROSI BV. INTÉZET (1)	MEGYEI „ELŐZETES HÁZAK” (16)
----------------------------	-----------------------------	---------------------------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Állampusztai Országos Bv. Intézet 2. Balassagyarmati Fegyház és Börtön 3. Baracscai Országos Bv. Intézet 4. Budapesti Fegyház és Börtön 5. Fiatalokorúak Bv. Intézete (Tököl) 6. Fiatalokorúak Regionális Bv. Intézete (Kecskemét) 7. Kalocsai Fegyház és Börtön 8. Márianosztrai Fegyház és Börtön 9. Nagyfai Országos Bv. Intézet 10. Pálhalmi Országos Bv. Intézet 11. Sátoraljaújhegyi Fegyház és Börtön 12. Sopronkőhidai Fegyház és Börtön 13. Szegedi Fegyház és Börtön 14. Váci Fegyház és Börtön 	<ol style="list-style-type: none"> 1. sz. objektum (Nagy Ignác utca) 2. sz. objektum (Gyorskocsi utca) 3. sz. objektum (Venyige utca) 	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;"> <ol style="list-style-type: none"> Pest megye Nógrád megye Csongrád megye </td> <td style="width: 20%; vertical-align: middle; font-size: 2em;">}</td> <td style="vertical-align: middle;"> kivételével minden megyében </td> </tr> </table>	<ol style="list-style-type: none"> Pest megye Nógrád megye Csongrád megye 	}	kivételével minden megyében
<ol style="list-style-type: none"> Pest megye Nógrád megye Csongrád megye 	}	kivételével minden megyében			

Büntetés-végrehajtási intézmények

1. Központi Ellátó Intézmény (Budapest)   2. Bv. Szervezet Oktatási Központja (Budapest)   3. Bv. Továbbképzési és Konferencia Központ (Pilisszentkereszt)   4. Bv. Továbbképzési és Rehabilitációs Központ (Igal)   5. Rendőrtiszti Főiskola Bv. Tanszék (Budapest)   6. Bv. Központi Kórház (Tököl)   7. Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (Budapest)

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS ORSZÁGOS PARANCSNOKSÁGA

1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: 301-81-00

Telefon

Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka	301-83-00
Csóti András bv. dandártábornok a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka általános helyettese	301-82-00
Varga Valéria bv. dandártábornok a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka gazdasági helyettese	301-81-60
Dr. Kiss Imre ka. az Országos Parancsnokság hivatalvezetője	301-82-11
Dr. Gulyás Lajos bv. ezredes Titkársági Osztály, osztályvezető	301-81-12
Dr. Sárdi Miklós bv. alezredes Stratégiai, Tudományos és Nemzetközi Osztály, osztályvezető	301-81-02
Dr. Müller Anikó bv. ezredes Jogi Osztály, osztályvezető	301-81-61
Zoltánné Gelencsér Zsuzsa bv. alezredes Informatikai Osztály, osztályvezető	301-82-04
Vezda János ka. Sajtó és Kommunikációs Osztály, mb. osztályvezető (2001. dec. 12.–2001. dec. 31.)	301-83-15
Kovács Emil bv. alezredes Munkabiztonsági Felügyelet, főfelügyelő	301-83-49
Dr. Lipták László bv. ezredes Személyügyi és Szociális Főosztály, főosztályvezető	301-83-82
Csorba György bv. ezredes Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály, főosztályvezető	301-82-61
Semegi Attila bv. alezredes Gazdasági Társaságok Koordinációs Főosztálya, főosztályvezető	301-82-66
Boglyasovszky Csaba bv. ezredes Biztonsági Főosztály, főosztályvezető	301-83-73
Dr. Németh Gyula bv. ezredes Biztonsági Főosztály, Felügyeleti Osztály, osztályvezető	301-81-35

Frank Tibor bv. ezredes Biztonsági Főosztály, Ügyeleti Osztály, osztályvezető	301-81-46
Dr. Heylmann Katalin bv. orvos ezredes Egészségügyi Főosztály, főosztályvezető	301-81-16
Dr. Kapeller Magdolna bv. orvos ezredes Egészségügyi Főosztály, Egészségügyi Szakigazgatási Osztály, osztályvezető főorvos	301-83-74
Dr. Németh Mihály ka. Egészségügyi Főosztály, Közegészségügyi és Foglalkozás-egészségügyi Osztály, osztályvezető főorvos	301-83-17
Garami Lajos bv. ezredes Fogvatartási Ügyek Főosztálya, főosztályvezető	301-81-26
Bereczki Zsolt bv. őrnagy Fogvatartási Ügyek Főosztálya, Programszervezési és Foglalkoztatási Osztály, osztályvezető	301-81-29
Dr. Kiss Katalin bv. alezredes Fogvatartási Ügyek Főosztálya, Büntetés-végrehajtási Igazgatási Osztály, osztályvezető	301-83-61
Kovács László bv. alezredes Pénzügyi és Gazdasági Főosztály, főosztályvezető	301-81-51
Varga Tiborné bv. százados Pénzügyi és Gazdasági Főosztály, Költségvetési és Pénzügyi Osztály, osztályvezető	301-82-12
Tamás Zoltánné bv. alezredes Pénzügyi és Gazdasági Főosztály, Közgazdasági, Létszám- és Bérigazgatási Osztály, osztályvezető	301-82-59
Tomsics József bv. alezredes Pénzügyi és Gazdasági Főosztály, Ellátási, Üzemeltetési és Technikai Osztály, osztályvezető	301-81-54
Czinege István ka. Műszaki, Beruházási és Vagyonkezelési Főosztály, mb. főosztályvezető	301-81-31
Dr. Petheő Klára ka. Műszaki, Beruházási és Vagyonkezelési Főosztály, Vagyonkezelési Osztály, osztályvezető	301-82-64
Mihályi Gábor ka. Műszaki, Beruházási és Vagyonkezelési Főosztály, Beruházási és Fejlesztési Osztály, mb. osztályvezető	301-83-87
Szécsi István, bv. ezredes Védelmi Főosztály, főosztályvezető	301-81-40
Hegyes András, bv. törzsszászlós BVDOSZ, elnök	301-83-59

Országos Büntetés-végrehajtási Intézetek

Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet

6337 Állampusztá

Telefon: 06 /78/ 407-684
06 /78/ 407-847

Kucséra Pál bv. dandártábornok 06 /78/ 407-950
parancsnok

Balassagyarmati Fegyház és Börtön

2660 Balassagyarmat, Madách u. 2.

Telefon: 06 /35/ 300-255
06 /35/ 300-826

Kertész Sándor bv. ezredes 06 /35/ 300-974
parancsnok

Baracscai Büntetés-végrehajtási Intézet

2741 Baracska, Pf. 2.

Telefon: 06 /22/ 454-023

Kéthelyi Péter bv. ezredes 06 /22/ 454-097
parancsnok

Budapesti Fegyház és Börtön

1108 Budapest, Kozma u. 13.

Telefon: 264-2657
264-2658
264-2659
264-2661
264-2666

Dr. Huszár László bv. ezredes 431-0283
parancsnok

Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete

2313 Tököl, Ráckevei u. 2-6.

Telefon: 06 /24/ 479-115

Illés László bv. alezredes 06 /24/ 489-701

mb. igazgató

Kalocsai Fegyház és Börtön

6301 Kalocsa, István kir. u. 24-25.

Telefon: 06 /78/ 461-024

06 /78/ 461-824

Mácsai Ferenc bv. ezredes 06 /78/ 561-140
parancsnok**Márianosztrai Fegyház és Börtön**

2629 Márianosztra, Rákóczi tér 1.

Telefon: 06 /27/ 370-344

06 /27/ 370-221

06 /27/ 370-129

06 /27/ 370-239

Kárpáti Tamás bv. ezredes 06 /27/ 370-312
parancsnok**Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet**

6750 Algyő-Nagyfa

Telefon: 06 /62/ 267-241

06 /62/ 267-368

06 /62/ 267-372

Csépai József bv. ezredes 06 /62/ 267-377
parancsnok**Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet**

2407 Dunaújváros-Pálhalma, Pf. 7.

Telefon: 06 /25/ 286-511

Dr. Kovács István bv. ezredes 06 /25/ 413-454
parancsnok

Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön

3981 Sátoraljaújhely, Kazincy u. 35.

Telefon: 06 /47/ 321-133

Dr. Estók József bv. dandártábornok 06 /47/ 321-703
parancsnok**Sopronkőhidai Fegyház és Börtön**

9407 Sopronkőhida

Telefon: 06 /99/ 312-170

Dr. Pantali Zoltán bv. ezredes 06 /99/ 310-315
parancsnok**Szegedi Fegyház és Börtön**

6724 Szeged, Mars tér 13.

Telefon: 06 /62/ 477-277

06 /62/ 477-187

06 /62/ 477-387

Veszélka Vendel bv. dandártábornok 06 /62/ 554-980
parancsnok**Váci Fegyház és Börtön**

2600 Vác, Köztársaság u. 62-64.

Telefon: 06 /27/ 314-062

06 /27/ 314-066

06 /27/ 314-088

06 /27/ 314-438

Dr. Rissai Nándor bv. ezredes 06 /27/ 315-724
parancsnok

Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetek

Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

7621 Pécs, Papnövelde u. 7.

Telefon: 06 /72/ 211-233

Berberovics László bv. alezredes 06 /72/ 210-153
parancsnok

Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

6001 Kecskemét, Mátyási u. 2.

Telefon: 06 /76/ 483-640

Tüske János bv. ezredes 06 /76/ 483-783
parancsnok

Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete

6001 Kecskemét, Wéber Ede u. 2.

Telefon: 06 /76/ 485-300

Tüske János bv. ezredes 06 /76/ 483-783
igazgató

Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

5701 Gyula, Béke sugárút 38. Pf. 69.

Telefon: 06 /66/ 362-165

Dr. Huszágh Ferenc bv. ezredes 06 /66/ 463-064
parancsnok

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

3501 Miskolc, Fazekas u. 4.

Telefon: 06 /46/ 506-176

Dr. Szalai László bv. ezredes 06 /46/ 502-643
parancsnok

Fejér Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

8003 Székesfehérvár, Szekfü Gy. u. Pf. 51.

Telefon: 06 /22/ 313-006

Cséri Zoltán bv. alezredes 06 /22/ 313-372
parancsnok**Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet**

1055 Budapest, Nagy Ignác u. 5-11.

Telefon: 475-5500

Csere László bv. dandártábornok 475-5501
parancsnok**II. objektum**

1055 Budapest, Gyorskocsi u. 25-27.

Telefon: 201-6165

III. objektum

1108 Budapest, Maglódi u. 24.

Telefon: 432-2601

Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

9021 Győr, Jókai u. 18.

Telefon: 06 /96/ 312-566

06 /96/ 312-587

Csitke Sándor bv. alezredes 06 /96/ 318-809
parancsnok**Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet**

4024 Debrecen, Iparkamara u. 1.

Telefon: 06 /52/ 526-210

Tikász Sándor bv. ezredes 06 /52/ 526-212
parancsnok

Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

3300 Eger, Törvényház u. 2.

Telefon: 06 /36/ 412-722
06 /36/ 518-164

Galambos Ferenc bv. ezredes 06 /36/ 412-026
parancsnok

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

5001 Szolnok, Dózsa Gy. u. 2. Pf. 91.

Telefon: 06 /56/ 426-655
06 /56/ 426-643

Dr. Sipaki Ferenc bv. alezredes 06 /56/ 342-642
parancsnok

Komárom-Esztergom Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

2501 Esztergom, Széchenyi tér 22. Pf. 17.

Telefon: 06 /33/ 411-555

Arató Ferenc bv. alezredes 06 /33/ 501-130
parancsnok

Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

7401 Kaposvár, Kossuth L. u. 19. Pf. 27.

Telefon: 06 /82/ 410-517

Horváth Lajos bv. ezredes 06 /82/ 412-148
parancsnok

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

4401 Nyíregyháza, Bujtos u. 5.

Telefon: 06 /42/ 411-400

Pásztor András bv. ezredes 06 /42/ 411-401
parancsnok

Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

7100 Szekszárd, Béla tér 4.

Telefon: 06 /74/ 312-755
06 /74/ 312-996
06 /74/ 312-195

Dr. Hézsely János bv. ezredes 06 /74/ 315-514
parancsnok

Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

9700 Szombathely, Szily J. u. 7. Pf. 3.

Telefon: 06 /94/ 311-380

Rákli Ferenc bv. ezredes 06 /94/ 312-148
parancsnok

Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

8200 Veszprém, Vár út 11.

Telefon: 06 /88/ 591-570

Ujszászi Zoltán bv. ezredes 06 /88/ 591-581
parancsnok

Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet

8901 Zalaegerszeg, Várkör u. 4.

Telefon: 06 /92/ 313-433

Dr. Rózsás János bv. ezredes 06 /92/ 314-490
parancsnok

Intézmények

Központi Ellátó Intézmény

1108 Budapest, Maglódi u. 129.

Telefon: 260-7078
261-0756

Győri Zoltán bv. ezredes 260-2262
parancsnok

Bv. Szervezet Oktatási Központja

1108 Budapest, Újhegyi út 9-11.

Telefon: 261-7011

Dr. Márkus Ilona ka.
igazgató

Bv. Továbbképzési és Konferencia Központ

2098 Pilisszentkereszt, Pomázi u. 6.

Telefon: 06 /26/ 347-584

Gosztonyi Péter bv. alezredes 06 /26/ 547-020
igazgató

Bv. Továbbképzési és Rehabilitációs Központ

Igal, Gábor u. 6. Pf. 5.

Telefon: 06 /82/ 372-149

Katona József bv. alezredes 06 /82/ 372-316
igazgató

Rendőrtiszti Főiskola

Bv. Tanszék
X. épület I. emelet
Telefon:

392-3527
392-3526

Dr. Ruzsonyi Péter bv. alezredes
tanszékvezető

Büntetés-végrehajtás Központi Kórház

2313 Tököl, ráckevei u. 2-6.

Telefon:

06 /24/ 489-700

Dr. Kováts Imre bv. orvos ezredes
főigazgató, főorvos

06 /24/ 489-714

Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet

1108 Budapest, Kozma u. 13.

Telefon:

264-2661

Dr. Antal Albert ka.
főigazgató, főorvos

260-0225

Büntetés-végrehajtási gazdálkodó szervezetek

Ipari jellegű gazdasági társaságok

BUFA Kft.

1108 Budapest, Kozma u. 13.

Telefon: 261-3961

Csont Attila bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Duna Papír Kft.

2316 Tököl, Ráckevei u. 6.

Telefon: 06 /24/ 479-278

Ragó Ferenc bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Ipoly Cipőgyár

2660 Balassagyarmat, Madách u. 2.

Telefon: 06 /35/ 300-255

Garamvölgyi Béla bv. ezredes
ügyvezető igazgató

Kalocsai Konfekcióipari Kft.

6300 Kalocsa

Telefon: 06 /78/ 461-149

Tollas József
ügyvezető igazgató

NOSTRA Kft.

2629 Márianosztra, Rákóczi tér 1.

Telefon: 06 /27/ 370-005

Gálfi Lajos bv. alezredes
ügyvezető igazgató

ÁBRÁND Ágynemű Kft.

3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 35.

Telefon:

06 /47/ 322-721

Dr. Matisz János

ügyvezető igazgató

Sopronkőhidai Kft.

9407. Sopronkőhida, Pf. 631.

Telefon:

06 /99/ 312-170

Farkas György

ügyvezető igazgató

Alföldi Bútorgyár

6724 Szeged, Cserzy Mihály u. 1.

Telefon:

06 /62/ 426-679

Csapó József bv. ezredes

ügyvezető igazgató

DUNA-MIX Kft.

2600 Vác, Barabás Miklós u. 1.

Telefon

06 /27/ 501-585

06 /27/ 501-575

Flamich Ottó bv. ezredes

ügyvezető igazgató

Mezőgazdasági jellegű gazdasági társaságok

Állampuszta Kft.

6327 Állampuszta

Telefon:

06 /78/ 407-877

Schneider Gyula bv. ezredes

ügyvezető igazgató

Annamajori Kft.

2471 Baracska – Annamajor

Telefon:

06 /22/ 454-099

Dr. Molnár István bv. ezredes

ügyvezető igazgató

Pálhalmi Agrospeciál Kft.

2407 Dunaújváros – Pálhalma 1.

Telefon:

06 /25/ 286-514

Kovács Tamás bv. alezredes

ügyvezető igazgató

06 /25/ 286-511

**A Fővárosi Bv. Intézet III. objektuma
dísztermében 2002. január 30-án megtartott,
a Büntetés-végrehajtási szervezet
2001. évi össztevékenységét értékelő,
a 2002. évi fő feladatokat meghatározó
országos értekezlet résztvevői**

Az Igazságügyi Minisztérium részéről

Dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter
Dr. Somogyvári István közigazgatási államtitkár
Márki Zoltán bíró főcsoportfőnök
Dr. Plankó Erika hivatalvezető
Dr. Pintér Ferencné főosztályvezető
Németh Gyula főosztályvezető
Katonáné Dr. Borka Katalin főosztályvezető-helyettes

A Büntetés-végrehajtási Szervezet részéről

Az országos parancsnok és helyettesei
A BVOP hivatalvezetője, főosztályvezetői
A Bv. intézetek parancsnokai
A Bv. intézmények igazgatói
A Bv. Kft.-k ügyvezető igazgatói
A BVDOSZ elnöke

Meghívottak

Dr. Dávid Ibolya igazságügy-miniszter beszéde a Bv. Szervezet 2001. évi össztevékenységét értékelő, a 2002. évi fő feladatokat meghatározó országos értekezleten

Tábornok Asszony, Tábornok Urak, Tisztelt Meghívottak, Hölgyeim és Uraim!

I.

A 2001. év több büntetés-végrehajtást érintő kérdésben a nagy változások évének, és több szempontból mérföldkőnek is tekinthető.

A Kormány és a tárca részéről olyan intézkedések sora történt meg az elmúlt évben, melyek mind az állomány szakmai és anyagi megbecsülését szolgálták, mind megalapozták a büntetés-végrehajtás munkájának – mint az igazságszolgáltatás szerves részének – nagyobb társadalmi megbecsülését, elismertségét, további fejlesztési lehetőségeit. A büntetés-végrehajtás vezetésének részletes önértékelését a JELENTÉS tartalmazza, azt a Tábornok Úr ismertette.

A JELENTÉS-sel kapcsolatban fontosnak tartom megjegyezni, hogy ez az önértékelés tartalmazza a felmerült gondokat, de melljük helyezi az alkalmazott „terápiát”, illetve jelzi a még megteendő feladatokat. Munkatársaim is jelezték felém, hogy az optimizmus, a jobbjátó szándék, a tenni akarás mind tényszerűen érzékelhető a bv. napi munkájában is.

Úgy érzem, hogy a büntetés-végrehajtás területén **sikeres volt az a több éves munka**, melynek során – a szigorodó büntetőpolitikával összhangban – meg kívántuk fordítani:

- a korábban erre a területre jellemző negatív folyamatokat (pl. vezetési gondok, elhúzódo, indokolatlan átszervezések, súlyos gazdálkodási hiányosságok, kommunikációs és együttműködési problémák a minisztérium vezetőivel, szakmai felügyeleti szervezeteivel stb.),
- a személyi állománnyal kapcsolatos anyagi és erkölcsi szempontú nem kellő törődést,
- a büntetőpolitikával összhangban csökkenteni akartuk a fogvatartottak számára nyújtott – ugyanakkor a társadalom elvárásaival nem találkozó – túlzott engedményeket és enyhítéseket (büntetésfélbeszakítások, eltávozások, EVSZ. alá sorolt állomány létszáma stb.).

Mindhárom területen jelentős eredményeket értünk el közösen.

Szintén közös eredményként **stabilizálni tudtuk a bv. gazdasági, pénzügyi helyzetét**, melyhez a Kormány és a minisztérium – a költségvetési törvényekben biztosított forrásokon felül – jelentős többleteket biztosított, csoportosított át az elmúlt évben.

A JELENTÉS részletesen tartalmazza, hogy – pl. az árvízi katasztrófa helyzetet pénzügyi fedezetére elvont forrásokat is figyelembe véve – **össességében 20,2%-al 3,6 milliárd Ft-tal magasabb költségvetésből tudott gazdálkodni a bv. a 2001. évben, mint az eredeti előirányzata volt.**

Részleteiben:

- ht. illetményrendszer emelése, 2.026 millió Ft,
- egyszeri kereset-kiegészítésre 133,3 millió Ft,
- összesen 350 millió Ft KKI-tól, részleteiben 40 millió Ft a gazdasági társaságok 1000 fős polgári munkavállalóinak jutalmazására, 30 millió Ft az ABGY átszervezésére, 20 millió Ft a fogvatartottak számára szabadidős tárgyi eszköz beszerzéséhez, 260 millió Ft az intézetek saját kivitelezésű állagmegóvó beruházásaira,
- 1.081 millió Ft a Kormánytól, ebből 500 millió Ft a fogvatartottak elhelyezésével és szállításával kapcsolatos biztonsági- és biztonságtechnikai eszközök és rendszerek beszerzésére, fegyverzet-korszerűsítésre, 534 millió Ft a fogvatartotti létszámnövekedéssel járó dologi kiadás-növekedés fedezetére, és 47 millió Ft a fogvatartotti munkadíj emelkedésre.

A költségvetési gazdálkodás helyzetében a 2001. év hozta az áttörést, hiszen nemcsak a 2001. évet megelőző évekre sajnálatosan jellemző év végi **adósságállomány felszámolása** történt meg, hanem az folyamatosan így is maradt az év során, illetve bizonyos tartalékokkal is indulhatnak az intézetek a 2002. évnél.

A büntetés-végrehajtás gazdasági-pénzügyi helyzetét kiemelkedően pozitívan befolyásoló változások – hosszabb időre szólóan – rendezték a hivatásos állomány jövedelemviszonyait, valamint számottevő többletlehetőséget nyújtottak az egyes szakterületek fejlesztéséhez.

E források révén teljes egészében megvalósul a fegyverzet-korszerűsítési program, és jelentősen javul az intézetek biztonságtechnikai színvonala.

A bv. gazdasági helyzetét, tárgyi feltételeit **javították azok a térítésmentesen átadott eszközök** is (KKI-tól 80 millió Ft értékben 15 db gépkocsi, 40 db számítógép, 10 db fax, 18 db fénymásoló) melyeket a tárca más területéről csoportosítottunk át a megnövekedett feladatokra tekintettel.

Munkatársaim jelzése szerint a minisztérium támogató törekvései, az általunk biztosított juttatások – a gazdálkodás haszna mellett – közelebb hozták a büntetés-végrehajtás területi szerveit is a tárcához.

II.

Tábornok úr beszámolója részletesen tartalmazza azokat az eredményeket, gondokat, melyek jellemzőek voltak az elmúlt év büntetés-végrehajtás szakmai munkájára. **A minisztérium vezetői értékelése szerint ezek a legfontosabb eredmények a következők:**

- a fogvatartottak jelentős (2001. évhez viszonyított 1054 fős) létszámemelkedéséből eredő többletfeladatokat is végrehajtva a jogszabályokból eredő **törvényes működés biztosított volt,**
- a büntetés-végrehajtás **zsfóltan, de biztonságosan működött.** A megfelelő biztonságot tényszerűen mutatják a nyilvánosságot leginkább foglalkoztató és a legsúlyosabbnak minősülő szökésekkel (2000-ben 18 eset 19 fő, 2001-ben 7 eset, 9 fő), rendkívüli eseményekkel kapcsolatos adatok (nem volt terrorcselekmény, túszfogás, zendülés, élet kioltásával járó cselekmény, stb.) valamint az állomány fegyelmi helyzetének – kis arányú – javulása (büntetőügyekben elmarasztalt az állomány 0,6%-a, fegyelmi ügyben elmarasztalt az állomány 4,9%-a),
- a pénzügyi területen (a Kormány, az IM és a Bv. együttműködése révén) jelentős eredményeket sikerült elérni, **megalapozva a következő évek kiegyensúlyozottabb gazdálkodását, a fejlesztési terveit.**
- A bv. egyéb beruházásai mellett közreműködött a „Kisfogház Emlékhely” létrehozásában, megvalósította a Kalocsai Fegyház és Börtön kápolnáját,
- a 2001. évre kitűzött feladatokat a bv. vezetése végrehajtotta.

III.

A négy éves kormányzati ciklus elteltével szólni kell a bv. előző évekhez viszonyított helyzetéről. Különösen az 1998. évet megelőző időszakhoz képest

- a vezetés **összehangoltan végezte munkáját,** lényeges **változás történt a vezetési és irányítási módszerekben** (ezek a rendszeres időpontú egyeztetések, szakmai értékelések, a teljes vezetői állomány előtti feladat-meghatározások, folyamatos kommunikáció a szervezeti egységekkel), illetve a külön létrehozott szakmai szintjeiben (állandó bizottságok, egyedi megbízottak eredményes munkájában),
- **eredményesen reagált** a szervezet az év során jelentkezett negatív jelenségek kezelésére (mobil telefon felderítés, engedély nélküli eltávozások, stb.),
- **fokozottabb követelménytámasztás tapasztalható** az intézetek felé, mely révén a legtöbb helyen javult azok rendje és fegyelme,
- **hatékonyabb ellenőrzési módszereket alkalmaztak** (intézeti mobil céllenőrzések alkalmazása, az egy-egy intézetre kiterjedő OP. szemle bevezetése)
- jelentős **eredményeket ért el** a bv. vezetése a **bűnmegelőzési munka területén** az intézetlátogatások általános iskolai és középiskolai kiterjesztése területén, valamint a bv. **külső kapcsolatrendszerének fejlesztésében** (rendvédelmi szervekkel, ügyészségekkel, társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, missziókkal, stb.),
- az Igazságügyi Minisztérium és a büntetés-végrehajtás több szintű **kapcsolatrendszerre megfelelően működött** és annak – elsősorban az egyes tárcaszintű döntést igénylő felterjesztésekre, írásos anyagokra vonatkozó – javítására a bv.-nél kialakíthatók a feltelemek,

- a bv. lehetséges területein **eredményesen megindította** és folytatja (2001-ben rendkívüli esemény nélkül) a társadalmi és kormányzati elvárásokat is tükröző **közterületi, közcélú foglalkoztatás rendszerét**,
- jelentősen **növelte** az általános iskolai (15%), középiskolai (100%-al) oktatásban részvevők körét, a fogvatartottak foglalkoztatásának más formáit (munkaerő-piaci képzés, cigány népfőiskolák, terápiás kezelés, stb.),
- **sikeresen működtette** a Börtönlelkészi Szolgálatot, biztosította a börtönmissziók képviselőinek működését,
- eredményesen **lassította** a bv-re évek óta jellemző 10%-os fluktuációt, az állomány leterheltségét csökkentve, feltöltötte a szükséges álláshelyeket,
- **végrehajtotta** az év során jelentkező többletfeladatokat, pl. népszámlálás megszervezése és végrehajtása, vagyonnyilatkozatok kezelése (511 fő esetében),
- megteremtette és eredményesen működteti a decentralizált létszám és bérgazdálkodást,
- sikeresen **fenntartotta** a bv. területén működő szakszervezettel kapcsolatos érdekegyeztetés első szintű rendszerét.

A szakmai munka színvonalának növekedését tükrözik az ügyészi, felügyeleti, bv. belső ellenőrzések megállapításai.

IV.

A hivatásos állomány jövedelmi viszonyai neuralgikus pontja volt a 2000. év és az azt megelőző éveknek. A 2001. év során ennek javítására a kormány által hozott intézkedések senki számára nem vitatható eredményeket hoztak a bv. területén is.

- Míg előzetesen a bv. a hivatásos állomány vonatkozásában 8,75%-os keresetnövelési lehetőséggel, és 3%-os létszámcsökkentéssel számolhatott, addig – a területen dolgozók szakmai és anyagi elismerésének határozott **kormányzati szándékát tükrözve, valamint központi költségvetés által nyújtott lehetőségek révén** – ezen felül sikerült a 2001. évben forrást biztosítani egy ennél nagyságrenddel magasabb keresetemelkedésre. Az állománytábla módosítások, az állomány új besorolása megtörtént. A statisztikai adatokat a Tábornok Úr ismertette.

Ez a folyamat – a Kormány döntése alapján a 2003. júliusi határidőről előrehozott, a 2002. év januárjától érvényes illetményemeléssel együtt – **a hivatásos állománynál már átütőerejű** (80-100%-os mértékű) keresetemelkedést jelent – beosztástól, rendfokozattól, képesítéstől függően – **melyre az eltelt évtizedek során közel sem volt példa.**

- Fontosnak tartom megemlíteni, hogy míg szinte valamennyi költségvetésből finanszírozott szervezetnek jelentős létszámcsökkentéssel kellett az elmúlt évben számolni, addig a bv. létszámkerete 2001-ben 277 fővel bővíthetett. A szakemberek előtt ismert, hogy ebben a létszámnövekedésben elismerésre került a bv. állomány igazolt magas többletszolgálat is, de – ismerve a fogvatartottak jelentős létszámemelkedéséből eredő

többletfeladatokat – azt a minisztérium egy más területéről (KKI-ből 41 fős) intézkedés révén átcsoportosított álláshelyekhez és ehhez tartozó előirányzatok is növelték.

Többek között a 2001. év gazdálkodási eredménye, hogy pl. a hivatásos állomány ruházati utánpótlási illetménye 10%-al, a fogvatartotti étellemezési norma 15%-al emelkedett, de nőtt az állomány számára adott albérleti hozzájárulás összege is (4200 Ft/fő/hó-ra).

- Szintén nagyon fontos, hogy – a 2001. év eredményeként – a bv. gazdasági társaságokhoz vezényelt 765 fő hivatásos állományú keresetének több éve csak részben rendezett finanszírozását sikerült a költségvetési tervezés keretén belül kedvezően rendezni. Mit is jelent ez?

Míg korábban az ide vezényelt állomány keresetének csupán kb. 40%-át fedezte a központi költségvetés és a fennmaradó részt a társaság gazdálkodási eredményének terhére kellett „kigazdálkodni”, addig az a 2001. évtől a költségvetési finanszírozási körben 100%-ban kerül biztosításra. Ha a 2001. évben a vezényelt hivatásos körben is, végrehajtott jelentős illetményemelés hatását is beszámítjuk, ez gazdasági társaságoknál – a foglalkoztatott hivatásos állomány létszámától függően – összességében 70 millió forintos többletforrást jelent, mely a fogvatartottak foglalkoztatásának növelését, a termékszerkezet célszerű átalakítását szolgálhatja.

A következő évekre vonatkozó pozitív hatást jelent majd, hogy az illetményekhez tartozó munkaadói terheket is a költségvetés biztosítja majd, és az nem az eredményeket csökkenti. Kérem a gazdasági társaságok vezetőit, hogy ezekkel a lehetőségekkel megfelelően éljenek.

- Ha már a gazdasági társaságoknál tartunk, örömmel hallom a mérlegbeszámolók előtti előzetes értékelést, miszerint összességében eredményes évet zártak. A bv. közeljövőben újra a kormány elé kerülő 6 éves fejlesztési koncepciója kapcsán komoly szakmai egyeztetések folytak abban a kérdésben, hogy mi legyen az előre látható jövője a gazdasági társaságoknak (kht., költségvetési foglalkoztatási forma). Nos ezen a területen a miniszteri értekezlet megerősítette a jelenlegi struktúra, a gazdasági társasági forma fenntartását.

Ugyan nem változott az a cél sem, miszerint az ésszerű gazdálkodási lehetőségek megteremtésével és biztonságos gazdálkodással kell a lehető legmagasabb arányú fogvatartotti foglalkoztatást biztosítani. A 2001. évi közel 4600 fős átlagos foglalkoztatotti létszám komoly eredmény, ugyanakkor azt is el kell mondanom, hogy az utóbbi hónapok során egyre több fogvatartott kéri áthelyezését egyes bv. intézetektől a foglalkoztatási lehetőségének elmaradása miatt.

A minisztérium előtt ismert a foglalkoztatotti létszám és a gazdaságosság látszólag ellenétes elvárása, az annak való megfelelés nagyon „keskeny mezsgyéje”, de ebben a munkában számítunk a társaságok vezetőinek, „üzletembereinek” komolyabb erőfeszítésére.

A társaságok racionalizálására, a támogatható javaslatokra a tárca – korlátozott lehetőségein belül – talált és biztosított eddig is célzott forrásokat, pl. mint a Sopronkőhidai Kft., valamint az Állampusztai Kft. esetében, vagy az Alföldi Bútorgyártó Kft. átszervezéséhez.

A bv. vezetői is részt vettek azon az államtitkári szintű tárcaközi egyeztetésen a közelmúltban, melyen a gazdasági társaságok piaci pozíciójának javítása, jövőjének biztosítása is cél volt. Terveink között szerepel az állami monopol termékek jelentős részének bv. gazdasági társaságon belüli gyártatása, a termékszerkezet átalakításához források biztosítása. Mindezek elfogadásában más tárcáktól is komoly együttműködést, támogatást tapasztaltunk.

V.

Ismertek a minisztérium vezetői előtt azok a gondok és feszültségpontok is, melyek megoldása a programunk között szerepel, illetve annak javítása a bv. szervezésével kapcsolatos elvárásunk. Melyek ezek?

- A közalkalmazottak számára 2001-ben biztosított (az év elején adott 13%-os, az október hónapban az állomány 15%-a számára biztosított további 10%-os) béremeléssel a minisztérium sem elégedett, különösen a velünk együtt dolgozó hivatásos állomány kereseti viszonyainak ismeretében.

Az év során – kormányzati és tárcaszintű intézkedésekkel – több esetben is tettünk lépéseket a keresetek emelése érdekében, melyben legmagasabb az 500 fő közalkalmazott részére fizetett átlagos 28 ezer Ft-os egyszeri kereset-kiegészítés, de történt külön emelés az egészségügyi területen dolgozók számára is. Összességében a közalkalmazottak 26%-os átlagkereset növekedést érezhettek a 2001. évben, mely meghaladja más költségvetési területek növekedési arányát.

A közalkalmazottak helyzetének javítása tervezett feladatunk. Ennek megoldása – mint azt Tábornok Úr is ismertette – a közalkalmazotti életpályáról szóló törvény keretén belül lehetséges.

- Az anyagi elismerések kapcsán azt kell megállapítanunk, hogy a közalkalmazotti, hivatásos és a (kft.) szabad munkavállalói állomány 38%-a részesült összességében valamilyen anyagi elismerésben, melyhez a minisztérium is nyújtott 60 millió forintos támogatást.
- A hivatásos állománnyal kapcsolatban semmi más elvárás nincs, mint az, hogy saját területén, a jogszabályoknak, beosztásnak megfelelő feladatát, előljárói utasítását lelkiismeretesen és becsületesen végrehajtsa. Napi munkájuk során éljenek azokkal a lehetőségekkel melyeket a jogszabályok Önök számára biztosítanak a fogvatartottak kezelésében, munkáltatásában, fegyelmezésében. Biztosítsák az intézetek általános rendjét, fegyelmét. Mindezt azért, hogy a szabaduló fogvatartott „szabad világba” történő vizsztatérése biztonságosabb és megalapozottabb legyen.

A javuló tendencia ellenére sem lehetünk elégedettek a bv. állomány fegyelmi helyzetének alakulásával, a büntetőeljárások arányán (az 1999. évhez viszonyított 3,6%-os, 2000-hez viszonyított 1,5%-os) csökkenésével. Mint Tábornok Úr is ismertette, csökkent a hivatali visszaélések, a vesztegetések, a bántalmazások száma, komoly intézkedések sora történt a korrupció megelőzésére, melynek révén az csökkenő tendenciájú. Emelkedett viszont az elítéltekkel való tiltott kapcsolattartás (2-ről 11 főre), a fogvatartottakkal kapcsolatos szabályos bánásmód megsértése (8-ról 32 főre).

Az értékelésben említett „*öntisztulás folyamata*”, a korrupciós ügyek csökkenő tendenciája nem állhat meg. A testület nem viselhet el magában olyan alkalmazottat, aki mobiltelefont, bizonyos jogszabályellenes kedvezményeket, előnyöket, információkat nyújt a fogvatartottak számára. Teszi ezt akár anyagi előnyökért, akár más okból.

– Szóltam az állomány illetményhelyzetének meghatározó javulásról. A beszámoló is utal a létszámfeltöltés ebből következő – 2001-ben már érzékelhető – hatásairól. A minisztérium vezetői azt várják el, hogy a büntetés-végrehajtás területén is elindul egy, a magasabb képzettséget és szakmai felkészültséget jobban elismerő belső átrendeződés, a polgári életből a vezetői és beosztotti posztok irányába történő magasabb arányú jelentkezés. Az intézetparancsnokok váltásával kapcsolatban azok sikeréről kaptam információt (Sopronkőhida, Balassagyarmat).

Törekvéseinket visszatükrözik a magasabb képzettséggel felvételre jelentkezők száma, pl. a fővárosi tisztii álláshelyek feltöltöttsége, valamint az, hogy az intézetek vezetői már válogathatnak az egyébként egészségileg alkalmas felvételre jelentkezők közül. Összefoglalva **a büntetés-végrehajtási szakma vonzóbbá vált.**

Úgy gondoljuk, hogy jelentőségének, súlyának kell lennie annak, hogy kinek van lehetősége, késztetése vezetői beosztás betöltésére. Legyen az a beosztás akár az Országos Parancsnokságon, avagy legyen az egy büntetés-végrehajtási intézet bármely vezetői beosztása.

Ezért a korábbinál szélesebb körben kívánjuk lehetővé tenni, hogy pályázati úton, kívülről is érkezzenek felkészült szakemberek.

– A büntetés-végrehajtás szakmai vezetésén belül jól működő rendszer értékeli, elemzi a rendkívül eseményeket, azok körülményeit. Nyilván a szökésekkel, egyéb rendkívüli eseményekkel kapcsolatos értékelések mellett külön figyelmet kell szentelni a korrupcióval kapcsolatos cselekmények esettanulmányainak is. Kérem, hogy a napi munkájuk során legyenek erre tekintettel.

– Az elmúlt év eredményei közül két nagyon fontos tevékenységet külön ki kell emelni. Egyik a bűnmegelőzési intézetlátogatások kiterjesztése az általános iskolások (8-10. osztályosok számára), középiskolások számára (6560 fő tanuló), valamint a fogvatartottak közterületi közcélú munkáltatása (25 helyen 143 fő), **de ez még mindig kevés.** Az adatokat a JELENTÉS (3. oldal) tartalmazza. Hangsúlyozni szeretném,

hogy mindkét tevékenységről a céljainkat igazoló visszajelzések érkeznek a minisztériumba, melyek csak megerősítik elvárásainkat ezek további folytatására vonatkozóan.

- A büntetés-végrehajtás komoly eredményeket (2681 fő fogvatartott oktatása) ért el a 2001. évben az iskolarendszeren belüli képzésben. Kérem Önöket arra, hogy ennek a minisztérium által is kiemelten kezelt területnek jelentőségéhez méltón folytassák a cigány népfőiskolai, az önálló gazdálkodási ismereteket nyújtó „*tanyagazda*” programok működtetését, körének szélesítését.
- A 2001. szeptember 11-ei New-Yorki terrorcselekmények előtérbe helyezték a minisztérium, illetve a bv. védelmi tevékenységét. Ez időben a szükséges közös intézkedések megtörténtek. Kérem, hogy azon intézetekben, ahol az eseményekkel kapcsolatos veszélyek (külföldi fogvatartottak léte) érzékelhetők, erre tekintettel fokozott figyelemmel járjanak el.
- Örömmel hallottam Tábornok Úr beszámolójában, hogy pályázati forrásokból sikeresen növelték (100 millió Ft-tal.) a fogvatartottak kulturális-, művelődési-, és szabadidő tevékenységének fejlesztéséhez szükséges forrásokat. Ez helyes, és kérem is, hogy legyenek nagyobb figyelemmel ezen lehetőségek kihasználására. Sok esetben nagyon rövid idő áll rendelkezésre egy-egy – sokszor nem is magyar nyelven benyújtható megfelelő előkészítést, számításokat igénylő – pályázat előterjesztéséhez. Az eredményre lehetőséget adó pályázatok összeállítása jól szervezett együttműködést igényel a szakmai és pénzügyi területek között.

Arra is kérem Önöket, hogy különös figyelemmel járjanak el a költségvetési forráson kívüli pénzek megszerzése, elfogadása kapcsán. Lehetőség szerint az állami (MEH Informatikai Kormánybizottsága,) az egyházi, vagy a nemzetközi (PHARE) forrásokat, anyagi segítségeket tekintsék elsődlegesnek.

- A 2001. évben több **jelentős beruházást fejezett be és készített elő** a büntetés-végrehajtás. Ezek voltak a Budapesti Fegyház és Börtön területén belül a „*Kisfogház Emlékhely*”, a kalocsai börtönkápolna, illetve a 2002. év során átadásra kerülő szegedi 210 fős fogvatartott férőhely létrehozása, a szolnoki intézet bővítése, a miskolci fiatalokú intézet építése. Ide kell sorolni a közeljövő legnagyobb összegű beruházásának, a Veszprém Megyei bv. Intézet új épületének kivitelezését is, mely alapkővének letételére a közeli napokban kerül sor.

VI.

Néhány szóban arról is említést kell majd tenni, melyek a minisztérium – bv.-vel közös – elképzelései a büntetés-végrehajtás közeljövőben a kormány elé kerülő 6 éves fejlesztési elképzeléseivel kapcsolatban.

- Ismert Önök előtt is, hogy 1998-ban – az akkori örökölt büntetés-végrehajtási állapotokra tekintettel – az igazságügyi minisztérium vezetése meghatározta a bv. fejlesztési irányait, melyben épített az előző ciklusban megkezdett fejlesztésekre is.

A bv. továbbfejlesztésének főbb irányaiban, a bv. személyi állományának stabilizálása, jövedelmi és szociális helyzetének javítása, a bv. gazdasági helyzetének stabilizálása és gazdálkodásának fejlesztése, a jogharmonizáció továbbfejlesztésében és teljes körűvé tételében, a bv. intézményrendszerének továbbfejlesztésében, a bv. felügyeleti és irányítási rendszerének fejlesztésében akkor elfogadott elvek lényegében teljesültek, illetve az intézményrendszerre vonatkozóan kialakultak.

- A Kormány büntetőpolitikája a kormányzati ciklus kezdetétől a Kormányprogramban meghatározott szigorítás szerint alakult. Az előző kormányzati ciklus végén a Kormány határozatot hozott a bv. intézményrendszerének hosszú távú fejlesztéséről. A bv. problémáit azonban a határozat nem oldotta meg, mivel elsősorban mennyiségi (férőhelybővítést) és nem minőségi fejlesztést tartalmazott, illetve a végrehajtáshoz szükséges költségvetési források nem álltak a szükséges mértékben rendelkezésre. Ennek ellenére a programot folytattuk, de ezzel egy időben egy szakmailag sokkal jobban megalapozott, a többi tárcával közösen kidolgozott 6 éves fejlesztési programot dolgoztunk ki.

A program öt fő prioritást emel ki, úgymint

- börtönépítés, melynek keretében három új bv. intézet létrehozását tervezzük. Reális a kb. 2100-2500 fős férőhelynövelés. Az új intézetek révén a várható fogvatartotti telítettség 120% alá **szorítható**,
- a munkáltatás fejlesztésével kapcsolatos törekvéseinkről, tárcaszintű egyeztetéseinkről már korábban szóltam,
- az oktatás, szakképzés fejlesztésében **kitűzendő** cél a fogvatartottaknál az általános iskola elvégzése, a szakmát adó oktatási formák fejlesztése, a munkaerő-piaci képzés kiterjesztése,
- az egészségügyi területen cél az általános előírásoknak való megfelelés, a börtönök közegészségügyi helyzetének javítása,
- az ötödik terület a bv.-t érintő kodifikáció, mely az új Btk. szabályozásához igazodó bv. törvény kidolgozását jelenti.

A fejlesztési programot a közeljövőben a Kormány elé terjesztjük.

VII.

Összegezés

A büntetés-végrehajtás összességében eredményesen teljesítette a 2001. évben reá háruló feladatokat. Az előző évekhez képest jelentősen kedvezőbb pénzügyi-gazdasági feltételek mellett biztonságosan működött a szervezet. Az eredmények jelentősek, de nem adhatnak

okot az önelégültségre. A napi végrehajtói munka fegyelmében, szakmai színvonalában nem lehetnek laza percek sem, hiszen ezek helyrehozhatatlan eseményeket *indíthatnak el*.

A 2002. évre tervezett főbb feladatok összhangban vannak a minisztérium elvárásaival, melyek közül külön kiemelném

- a biztonságos működés jelenlegi szintjének további fenntartását,
- a 2001-ben elért anyagi elismeréshez és jövedelmi viszonyokhoz méltó fegyelmi helyzetet,
- a fogvatartotti férőhelynövelő beruházások (miskolci, szegedi, szolnoki, veszprémi) eredményes befejezését, azok működésének anyagi, technikai, személyi megalapozását, valamint
- a fogvatartotti munkáltatás bővítését.

Ezen felül a 2002. évi feladatok között van egy nagyon fontos (sorrendben a második), amely szerint **meg kell határozni a teljesítmény-követelményeket, illetve a teljesítmény értékelésének rendjét**. Amennyiben sikerült e célkitűzést eredményesen megvalósítani, úgy mind a felügyeleti szerv, mind a végrehajtó szervezetek részéről egyszerűsödik a feladatok minőségi és mennyiségi szempontok szerinti mérése, ellenőrzése, illetőleg az erőforrások feladatokhoz való arányos kapcsolása.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A büntetés-végrehajtás személyi állományának meghatározó része a problémákkal terhes és eredményekben is gazdag 2001. évet becsülettel és tisztességgel teljesítette. A bv. intézetek és gazdasági társaságok feladataikat a legtöbb helyen eredményesen és jogszabályoknak megfelelően látták el.

A 2001. évben végzett munkájukért elismerésemet és köszönetemet fejezem ki a bv. valamennyi ebben együttműködő és arra érdemes személyi állománya részére.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Jelentés

a Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi össztevékenységének önértékeléséről, a 2002. évi fő feladatokról

A VEZETÉS ÉS IRÁNYÍTÁS

A *BV Országos Parancsnokság vezetése* 2001-ben továbbra is azon **vezetéstechikai eljárásokat, módszereket** alkalmazta, melyeket 1999-től az Igazságügyi Minisztérium vezetése felügyeleti jogkörében meghatározott, illetve engedélyezett.

A **vezetők személye útján történő vezetés** – mint a legfontosabb módszer – folyamatos volt az elmúlt év során is. A folyamatosságot a bv. parancsnokok, vezetők kéthavonként rendszeresen megtartott kétnapos értekezlete, a gazdasági társaságok ügyvezető igazgatóinak havonkénti értekezlete, továbbá a szükséges esetekben megrendezett külön értekezletek (pl.: bérfejlesztés, költségvetési fedezet tervszerű felhasználása) biztosították. A kéthavonkénti kétnapos értekezletek délutáni, esti óráit a vezetés arra használta fel, hogy fogadóóra-szerűen meghallgatta az egyéni, egyedi problémával jelentkező intézetparancsnokokat, intézményvezetőket, kft. ügyvezető igazgatókat. Ugyanakkor a bv. országos parancsnok és helyettesei is megjelenni rendelték parancsnokokat, vezetőket, amennyiben a vezetés indokoltnak tartotta a személyekkel történő megkülönböztetett foglalkozást.

A *BV Országos Parancsnokság havi-napirendi pontokat megtárgyaló, az előző havi tevékenységet értékelő, a következő hónap feladatait meghatározó értekezletei* minden hónapban megtörténtek. Jól bevált az un. „*állandó napirendi pontok*” alkalmazása, (pl. a kiemelt beruházások kivitelezésének helyzete, a fontosabb személyi változások, a rendkívüli események értékelése stb.) továbbá az is, hogy rendszeresen meghívtunk külső személyeket az értekezletekre.

A másik, az **egyedi megbízottak útján történő vezetés** színterén is összességében kiegyensúlyozott munka folyt. Az egyedi megbízottak közül kiemelkedő munkát végeztek a fegyelmi, a környezetvédelmi, a titokvédelmi megbízottak. Kevésbé volt ugyanakkor folyamatos az év során – elsősorban objektív (vezénylés, betegség) okok miatt – a belső ellenőri tevékenység az Országos Parancsnokságon.

A vezetés harmadik színterén, a **bizottságokban** is eredményes tevékenység folyt az elmúlt év során. *Az Országos Parancsnokság vezetése* az állandó bizottságok működtetése mellett többször és eredményesen élt az ad hoc bizottságok létrehozásának lehetőségével is (pl.: az intézetbővítésekhez szükséges létszám átcsoportosítása, a Hszt. változásai, a népszámlálás, állománytáblázatok kidolgozása stb.).

A *BV Országos Parancsnokság vezetése* az állandó, folyamatosan ismétlődő feladatok mellett kiemelt figyelmet fordított **egyed, az év során kialakult gondok, problémák, feszültségek, negatív jelenségek kezelésére**. Ilyennek ítéltető az intézetekben a fogvatartottak által használt rádiótelefonok felderítése, a jogszerűtlen intézetelhagyások (szökés, engedély nélküli eltávózás) megelőzése.

2002-ben két új vezetéstechnikai módszer került bevezetésre.

Az egyik a „*mobil ellenőrzés*” volt, melynek keretében hetente két alkalommal, főként munkaidőn túli időben egy-egy intézetben került sor célellenőrzésre. A célellenőrzések tárgya mindig az előző héten került meghatározásra, a hét során tapasztalt egyedi jelenségek alapján. A mobil ellenőrzések alkalmával minden esetben az adott intézetben szolgálatot teljesítő állomány öltözete, felszerelése, öltöző helyiségei is ellenőrzésre kerültek.

A másik új vezetéstechnikai módszer az „*országos parancsnoki szemle*” rendszerbe állítása volt. A szemlék egy-egy intézetre terjedtek ki, ahol rövid beszámoltatás után az objektum, állaga, karbantartottsága, az ott szolgálatot teljesítő állomány öltözetének, felszerelésének ápoltsága került értékelésre. A 2001. évi tapasztalatok alapján 2002-ben már rendszeresen (havonta) kerül sor a szemlék megtartására.

A *bv. országos vezetése* 2001. során két új olyan tevékenységet állított rendszerbe, amelyek több fontos cél (fogvatartotti foglalkoztatás, a bv. külső kapcsolatrendszerének fejlesztése, bűnmegelőzés, a személyi állomány utánpótlása) megvalósítását eredményezték. A **bűnmegelőzési célú intézettelátogatások** során az általános iskolák, középiskolák tanuló részéről a várnál nagyobb érdeklődés mutatkozott. 2001-ben 31 intézetben összesen 234 alkalommal történt bűnmegelőzési célú látogatás 6560 fő tanuló részvételével.

Megkezdtek a fogvatartottak közterületi közcélú **munkáltatását is 25 helyen 143 fő fogvatartottal**. A közterületi közcélú munkáltatás biztonsági vonatkozására a vezetés külön figyelmet fordított és fordíttatott. A közterületeken dolgozó fogvatartottak a munkavégzés során egyetlen fegyelemsértést, bűncselekményt sem követtek el, rendkívüli eseményt nem okoztak.

Az *Országos Parancsnokság vezetése* nagy gondot fordított a **külső szervekkel való együttműködésre** is. Kiemelkedően jónak ítéltető az év során történt együttműködés a *történelmi egyházakkal és missziókkal, a rendőrséggel, a vám- és pénzügyőrséggel, az ügyvédi kamarákkal, a Politikai Foglyok Országos Szövetségével*.

A 2001. évben jelentősen javult a **Bv. Országos Parancsnokság és a Szakszervezet kapcsolata**. Az érdekegyeztetés első lépcsője jól működött, az országos parancsnokság valamennyi; valamint a személyi állományt széles körben érintő ügyben kezdeményezte az érdekegyeztetést. A szakszervezeti vezetés rendszeresen tájékoztatta a vezetést az állományt foglalkoztató problémákról. Kifejezetten sikeresnek ítéltető volt a szakmai vezetés és a szakszervezet együttműködése a bérfejlesztések, az egyszeri juttatások vonatkozásában.

A SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY HELYZETE

A büntetés-végrehajtás személyzetének helyzetét átfogóan értékelve megállapítható, hogy számos, nagy jelentőségű **változást** hozott a 2001. év. E **változások többségében kedvezően hatottak személyzetünkre.** A hivatásos állomány jövedelmi viszonyainak minden előzetes várakozást meghaladó javulásától, a közalkalmazotti állomány helyzetének javítására tett kormányzati és tárcaszintű intézkedésektől, az állomány szociális ellátását bővítő, a szolgálati leterhelést csökkentését célzó belső intézkedésektől a szervezet állomány megtartó képességének látványos fejlődését várhatjuk. Ugyanakkor azt is meg kell állapítanunk, hogy a fogvatartotti létszám dinamikus növekedésével a személyzet létszámát tekintve nem tudtunk lépést tartani.

Az elmúlt év folyamán a Büntetés-végrehajtási Szervezet két alkalommal, január 1-jei, illetve június 1-jei (KKI-től átadott 41 álláshely) hatállyal kapott lehetőséget létszámfejlesztésre, így engedélyezett létszámkeretünk **277 álláshellyel bővült.** A szervezet engedélyezett összlétszáma 2001. december 31-én - a büntetés-végrehajtási intézetek és intézmények vonatkozásában - **6.755 fő** (1.214 tiszt, 4.534 tiszthelyettes és zászlós, 1007 közalkalmazott), a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezeteknél **765 fő** (141 tiszt, 624 tiszthelyettes és zászlós) volt. (Részletesen **az 1.sz.táblázatban**) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény a bv. gazdálkodó szervezeteihez vezényelt hivatásos állomány helyzetében is fontos változást eredményezett, mivel a módosuló jogszabályok a vezényelt állományt költségvetési bérezés alá sorolták.

A 2001. július 1-jei hatályú jogszabályi változások alapján átdolgoztuk valamennyi bv. szerv állományszervezési táblázatát. Ezt követően, a Hszt. új előmeneteli rendszerének megfelelően a teljes hivatásos állományt határidőre besoroltuk, az illetményeket a törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottaknak megfelelően állapítottuk meg.

Az év végén ismét felülvizsgáltuk az állományszervezési táblázatokat annak érdekében, hogy a 2002-ben jelentkező többletfeladatok személyzeti létszámgénye biztosítható legyen. A Kecskeméten kialakítandó anya-gyermek elhelyezési körlet, valamint a fogvatartotti férőhelybővítést eredményező szegedi, miskolci, szolnoki és márianosztrai központi beruházások átadása és üzemeltetése összesen 226 fős létszámfejlesztést indokol. A működéshez szükséges álláshelyeket, központi forrás hiányában a többi bv. szerv számára kiadott, átmenetileg feltöltetlen státusok átcsoportosításával, illetve a központi tartalékok teljes felhasználásával biztosítottuk.

A hivatkozott jogszabályi változások hatására az **állomány cserélődésének üteme lelassult**, ez a tendencia már a jogszabályok előkészítése időszakában is jelentkezett. Az év első felében nem csökkent ugyan betöltetlen álláshelyek száma, de a korábbi években tapasztaltaktól kevesebben távoztak a szervezettől. (**A részletes adatokat a 2-5.sz. táblázat tartalmazza.**)Az év második felében a távozások üteme állandósult, és jelentősen csökkent a feltöltetlenség, a betöltetlen álláshelyek aránya **5% alá** csökkent.

Az elmúlt öt évben általános tendencia volt az állomány fiatalodása. A jövedelmek jelentős emelkedése hatására a büntetés-végrehajtási pálya a nagyobb munkatapasztalatokkal,

magasabb képzettséggel rendelkező munkaerő számára is vonzóvá vált. Az állomány mintegy **57%-a** a 26-40 év közötti korcsoportokba tartozik. Legnagyobb arányban a 26-30 éves korosztály létszáma nőtt, míg a 25 év alattiak száma csökkent. (Részletes adatok a 6.sz. táblázat tartalmazza.) Évtizedek óta nem tapasztalt módon a fővárosi intézetek tisztii létszáma is teljesen feltöltött, a középiskolai végzettséggel rendelkezők felvétele azonban továbbra is gondot jelent.

A kedvező változások okai nyilvánvalóan a **hivatásos állomány** illetményrendezésének változásában keresendők. A 2001. január 1-jei - átlagosan **8,75%-os** - béremelkedést követően kialakult bérszínvonalhoz képest 2001. július 1-én a tisztek vonatkozásában átlagosan **63,22%-os** (összezszerűségben 82.359 Ft/fő/hó) a tiszthelyetteseknél és zászlósoknál **38,25%-os** (26.043 Ft/fő/hó) illetményemelés valósult meg. Az eredetileg tervezett 2003. júliusi határidő helyett 2002. január 1-vel elrendelt 100%-os bérbéállítás az állomány hangulatára és a szervezethez való kötődésére gyakorolt kedvező hatáson túl a büntetés-végrehajtás munkaerő-piaci pozícióinak tartós javulását eredményezheti.

Közalkalmazottaink jövedelmi viszonyainak javítása terén a kormányzati és tárcaszintű, valamint a büntetés-végrehajtás saját forrásait felhasználó intézkedések ellenére sem sikerült áttörést elérni. Az éves költségvetésben biztosított mértéket meghaladó **12,95%-os** béremelés, a központi és saját forrásból biztosított kereset kiegészítések és egyes szakterületeken alkalmazott szakmai szorzók ellenére nem csökkent az azonos megítélésű hivatásos és közalkalmazotti beosztások közötti jövedelemkülönbség. Ezen a téren érdemi változás a közalkalmazotti életpályáról szóló törvény hatályba lépése után várható, melynek kormányzati szintű előkészítése már megkezdődött.

A 2001. év elején az éves **jutalmazási** keretösszegek ismeretében határoztuk meg az elismerések adományozásának tárgyévre vonatkozó irányelveit. Az éves békeret emelkedésére tekintettel a 2001. évben magasabb szintű (miniszteri és országos parancsnok hatáskörben adományozható) elismerésekre összesen 37 MFt-ot fordítottuk. Ebből a központi keretből összesen 385 fő részesült magasabb szintű elismerésben, illetve pénzjutalomban. Három fő „*Tauffer Emil Díj*”, 100 fő „*Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett*” elismerésben részesült. A bv. intézetek, intézmények állományilletékes parancsnokai saját forrásból 1.839 főt jutalmaztak. Az Igazságügyi Minisztérium az év végén további 20,1 MFt-ot biztosított jutalmazásra, amelyből 500 fő intézeti dolgozó részesülhetett egységesen 30.000.- Ft összegű pénzjutalomban.

Összességében a büntetés-végrehajtás személyzetéből az év során **2724 fő kapott elismerést**, ami az **állomány 38%-át** jelenti.

A büntetés-végrehajtás **szakmai képzési rendszerének** alapelemei az év során nem változtak. Az év első felében az állomány cserélődése, valamint a képzési elmaradások pótlása, a második félévben a felgyorsult állományba vételből adódó képzési feladatok ellátása a korábbiaknál is nagyobb terhet rótt a Bv. Oktatási Központjára. A bevezető képzésben, valamint az alap, közép és felsőfokú szaktanfolyami képzésekben összesen 1515 fő szerezt meg a számára előírt szakmai képesítést, 644 fő képzése jelenleg folyamatban van. Közü-

lük 142 fő a 6 intézetben szervezett kihelyezett tagozaton szerzi meg a beosztásához szükséges szakmai ismereteket. Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő „bv. főfelügyelő” szakképzésben 15 fő szervezett szakképesítést. A képzési forma iránt egyre nagyobb érdeklődés várható a tiszthelyettesek körében, mivel a középfokú szakmai képzés megszerzése a szakmai előmenetel egyik nélkülözhetetlen eleme.

A 2001. évben **53 munkatársunk szerzett diplomát** különböző felsőfokú intézményekben, közülük 32 fő a Rendőrtiszti Főiskola bv. szakán. A felsőfokú képzés terén gyakorlatilag megszűnt az elmaradás. Néhány friss diplomásunknak, jelenlegi szolgálati helyén, átmenetileg nem tudunk felajánlani tiszti beosztást, ezért a RTF-en keresztfeléves képzést nem szerveztünk. Nevelőink speciális, egyetemi és főiskolai szintű szakirányú képzése érdekében együttműködést kezdeményeztünk a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel. Az oktatási program és egyéb képzési dokumentumok előkészítése megtörtént, az akkreditációs eljárás előkészítése jelenleg folyamatban van.

A szakterületenként szervezett **központi továbbképzésekben** 1515 fő vett részt 2001-ben.

Megfiatalodott állományunk megtartása, beilleszkedésük és családalapítással összefüggő anyagi gondjaik enyhítése érdekében visszatérítendő, kamatmentes **családalapítási támogatás** folyósítására **20 MFT**-ot különítettünk el a központi lakástámogatási munkáltatói hitelkeretből. A szociális bizottságok rangsorolása alapján az igényt benyújtó 180 főből 101 fő részesült ebben a támogatási formában, melyet munkatársaink az önálló életvitelhez nélkülözhetetlen lakásberendezési és felszerelési tárgyak beszerzésére fordítottak.

Sikeresnek bizonyult az év elején bevezetett **rekreációs program** is. Az Igalon és Pilisszentkereszten szervezett 10 napos turnusok változatos programjai hatékonyan szolgálták a résztvevők regenerálódását. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rekreációs pihentetés lehetőségét a tiszti és közalkalmazotti állományra is indokolt kiterjeszteni.

Személyi állományunk **üdültetése** az előző évek kialakult rendszere alapján történt. Lehetőségeink köre és a férőhelyek száma nem változott. A legnagyobb érdeklődés továbbra is a BM által biztosított nyári, Balaton-parti üdülési lehetőségek iránt jelentkezett, melyeket 175 család vehetett igénybe. Az igali üdülési lehetőségeket is teljes körűen kihasználtuk, itt 134 család pihenhetett. Pilisszentkereszten egész évben 51 család üdült. Dolgozóink számára az üdülő a nyári főszezonban kevésbé vonzó, mivel helyben nincs uszoda vagy strand.

A szlovák és lengyel csereprogramban szervezett külföldi üdülések a térítési díjak emelkedése miatt kevésbé voltak népszerűek, mint a korábbi években.

Szlovákiában 20 fő, Lengyelországban 27 fő üdült a nyár folyamán munkatársaink közül.

A Bv. Dolgozók Segítő Kezek Alapítványa támogatási lehetőségeinek szűkülése miatt a múlt évben jelentősen megnőtt az országos parancsnokságra benyújtott szociális **segélykérelmek** száma. Az e célra rendelkezésre álló keretből 29 fő kapott szociális, 15 fő pedig

temetési segélyt, összesen 1,585 MFt összegben. A segélyek döntő többségét nyugdíjas dolgozónk, vagy özvegye számára folyósítottuk.

A **kegyeleti gondoskodás** körében az év folyamán 77 elhunyt dolgozónk hozzátartozói részére nyújtottunk **temetési költségtérítést, 6.850.500 Ft** összegben, Közülük 58 fő 50%-os, 19 fő pedig méltányosságból, illetve a bv. szervezet halottjává nyilvánítás alapján 100%-os költségtérítésben részesült.

Lakáscélú kamatmentes munkáltatói kölcsön folyósítására 2001-ben – az előző évi maradvánnyal együtt - **131 MFt**-ot biztosított a költségvetés. A korábbi évektől eltérően már az év első harmadában 135 kérelem érkezett. Ennek következtében az éves keretösszeget július végére felhasználtuk. Ezt követően csupán a törlesztő részletekből befolyt összeg kiutalására volt lehetőség. A teljes keretösszeget felhasználva **102 fő kapott kedvezményes hitelt**, közülük 57 fő lakásvásárlásra, 24 fő lakásépítésre, 14 fő lakása bővítésére, illetve 7 fő lakáskorszerűsítésre. Az engedélyezett kölcsönök átlagos összege **1,292 MFt** volt, ami az előző évi átlaghoz képest 100 eFt-os növekedést jelent.

A **központi személyügyi nyilvántartás** területén az előző évi rendszerfejlesztést követően, a programrendszer adatbázisának és programjainak pontosítására, az adatfeltöltés folyamatosságára, a rendszer működésének ellenőrzésére és értékelésére fordítottunk kiemelt figyelmet. A személyügyi adatok gépi feldolgozása mellett központi feladatként az előző évi 9.052 fővel szemben 12.829 fő priorálását végeztük el, 201 db miniszteri határozatot, 1.061 db országos parancsnoki parancsot, 170 közalkalmazotti értesítést, valamint 2.553 szolgálati igazolványt és 382 db nyugdíjas igazolványt készítettünk.

A személyügyi szakterület rendszeres szakfeladatai mellett 2001-ben kiemelt feladatot jelentett a **népszámlálás** megszervezése és végrehajtása a bv. szerveknél, együttműködve a területileg illetékes önkormányzatokkal. A büntetés-végrehajtás területén kialakított 70 számlálókörzet összeírásában 70 számlálóbiztosunk és 16 felülvizsgálónk vett részt, akik összesen 739 lakás és 19.054 személy összeírását végezték el.

Szintén kiemelt új feladatként jelentkezett a Hszt. 245/B §-ával bevezetett **vagyonynyilatkozat tétel** előkészítése, koordinálása és végrehajtása, valamint a nyilvántartás központi biztosítása.

A büntetés-végrehajtás valamennyi érintett dolgozója határidőre eleget tett kötelezettségének. Összesen **511 fő tett vagyonynyilatkozatot** az év végéig, melyeket a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatalnak továbbítottunk.

A **büntetés-végrehajtás személyi állományának fegyelmi helyzete** kedvezően alakult az elmúlt év során. Az indított eljárások számában 1999-óta tapasztalható csökkenő tendencia 2001-ben tovább folytatódott a büntető- és a fegyelmi eljárások tekintetében egyaránt.

Az elmúlt évben – leszámítva az ügyészségi állásfoglalás alapján indított azon fegyelmi eljárásokat, amelyek a büntetőeljárásokhoz párhuzamosan kötődtek – összesen 564 főnél merült fel szolgálati kötelezettség megszegésének alapos gyanúja, ami az állomány

7,5%-át tette ki. Ez 1999-hez képest 3,6%-os, míg 2000-hez viszonyítottnan 1,5%-os csökkenést jelent.

2001-ben a szolgálati viszonyból eredő kötelezettségek vétkes megszegésének alapos gyanúja miatt indított eljárások egyharmada (190) büntető-, kétharmada (374) fegyelmi ügy volt. Az arányszám a korábbi években tapasztaltakhoz képest nem változott.

A személyi állomány 2001. évi fegyelmi helyzetét minősíti, hogy marasztaló ítélet büntetőügyben az év végéig a büntetés-végrehajtási dolgozók 0,6%-át, míg fegyelmi ügyben 4,9%-át érintően született. Az összességében 5,5%-os arányszám 0,1%-kal jobb, mint egy évvel korábban.

A 2001. év során a büntetés-végrehajtás 190 hivatásos állományú tagja ellen kezdeményeztek büntetőeljárást, közülük 11 fővel szemben a szolgálati jogviszonnyal nem összefüggő cselekmény, míg 179 fővel szemben a szolgálati jogviszonnyal összefüggő cselekmény alapos gyanúja miatt. Az év végéig 46 fő esetében született marasztaló ítélet és jelenleg 29 fő ügye bírói, míg 53 főé nyomozati szakban van. Az év során az illetékes hatóságok az eljárást bűncselekmény, illetőleg bizonyítottság hiányában 62 fő esetében szüntették meg.

Szolgálati jogviszonnyal nem összefüggő kategóriába tartozó bűncselekmény elkövetése miatt az év lezárásáig nem született marasztaló ítélet. Három fővel szemben az eljárást az illetékes hatóságok megszüntették, 8 fővel szemben a nyomozás, illetve a bírósági eljárás még folyamatban van. Pozitívumként könyvelhető el, hogy közlekedési bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt kevesebb eljárás indult 2001-ben az ezt megelőző évhez képest.

A szolgálati jogviszonnyal összefüggő bűncselekmények alapos gyanúja miatt indított büntető eljárások összesen 46 fő esetében zárultak ügyészi megrovással, illetőleg bírósági ítélettel. 28 fővel szemben a vádemelés már megtörtént, ítélet azonban az év végéig még nem született. Az eljárást 59 fővel szemben szüntették meg bűncselekmény, vagy bizonyíték hiányában, a többi - 46 fővel szemben - a nyomozás még folyamatban van.

A 2001. év során kiemelt fontosságúnak tekintett, és hangsúlyozottan kezelt korrupció elleni küzdelem egyik eredményének tekinthető, hogy a szolgálati jogviszonnyal összefüggő bűncselekmények között csökkenés mutatható ki a hivatali visszaélés és a hivatali vesztegetés büntettének alapos gyanúja miatt indított eljárások, és az ügyekben született elmarasztaló ítéletek számában egyaránt. Míg 2000-ben 45 ilyen jellegű ügy indult és 3 esetben született ítélet, addig 2001-ben 34 eljárás indult és 2 esetben született ítélet korrupciós jellegű bűncselekmény elkövetése miatt. Azonban az a tény is, hogy ezen az ügycsoporton belül az eljárások többségét nem bűncselekmény, hanem bizonyíték hiányában szüntették meg az illetékes hatóságok, utal arra, hogy a helyzettel nem lehetünk megelégedve, és további erőfeszítéseket kell tennünk a büntetés-végrehajtáson belüli korrupció visszaszorítására.

A fogva tartás törvényességét sértő bűncselekményeken belül eredményként könyvelhető el a hivatalos eljárásában történő bántalmazás vonatkozásában bekövetkezett javulás is, mivel az előző évben regisztrált 51 esettel szemben 2001-ben 44 esetben történt felje-

lentés ilyen ügyben, és a marasztaló ítéletek száma 5-ről mindössze 2-re csökkent. **Az is kiemelésre érdemes, hogy jogellenes fogva tartás, vagy szabadság elleni bűncselekmény az elmúlt év során sem fordult elő a büntetés-végrehajtásnál.**

Katonai bűncselekmény elkövetésére utaló gyanú is kevesebb esetben merült fel büntetés-végrehajtási dolgozóval szemben 2001-ben, mint egy évvel ezelőtt. Az eljárás alá vontak száma a 2000. évi 93 főhöz képest 75 főre csökkent. A korábbi évhez viszonyítva kevesebben követtek el kötelességzegést szolgálatban és parancs iránti engedetlenséget, azonban kis mértékben ugyan, de 2001-ben emelkedett azoknak a száma, akiket szolgálati feladatok alóli kibúvás miatt marasztaltak el.

Egyéb szolgálati viszonyal összefüggő bűncselekmény elkövetésére 26 dolgozónk esetében merült fel gyanú, ez 8 fővel több, mint 2000-ben. Ítélet ezekben az ügyekben az év végéig 4 esetben született, az ügyek többségében jelenleg még nyomozás folyik.

Az illetékes katonai ügyészségek 2001-ben lefolytatott vizsgálatai, valamint a saját ellenőrzési tapasztalataink alapján is megállapítható, hogy az elmúlt év során **az állományilletékes parancsnokok az elvárásoknak megfelelően, következetesen felléptek a szolgálati kötelességzegőkkel szemben, vezetői munkájukban helyesen és a jogszabályokban előírtak szerint alkalmazták fegyelmi jogkörüket.**

Az elkövetett vétségek 80%-a csekély súlyúnak tekinthető, az ügyek többsége figyelmeztetés, vagy feddés fenyejtés kiszabásával zárult. A fennmaradó, 20%-os arányt képviselő súlyosabbnak ítélt fegyelmi vétségek döntően az év során bekövetkezett fogolyszökésekhöz kötődtek. A fegyelmi jogkört gyakorló elkövetett cselekménnyel arányos fenyejtés kiszabási tevékenysége megfontoltnak minősíthető, amit bizonyít az is, hogy a meghozott fegyelmi határozatokkal szemben 2001-ben mindössze 8 fő nyújtott be panaszt, és ezek a panaszok minden esetben alap nélkülinek bizonyultak.

2001-ben, az előző évhez képest 28%-kal kevesebb fenyejtés született szolgálati kötelezettség megszegése miatt, és 33%-kal csökkent az ellenőrzési kötelezettségüknek eleget nem tevők száma. Korábbi szabadításért, jogtalan fogva tartásért, továbbá tiszteletadás elmulasztásért büntetés-végrehajtási dolgozót nem kellett megfenyejteni. Fegyverét 9 fő kezelte gondatlanul, és 48 órát meghaladóan 1 fő volt távol; az elkövetők száma mindkét kategóriában ugyanannyi volt, mint egy évvel korábban.

Az elkövetett fegyelmi vétségek száma azonban több kategóriában is kedvezőtlenebbül alakult, mint az ezt megelőző évben. Kényszerítő eszköz jogellenes használatáért 1 főt, elítélt magán célú igénybevételeért szintén 1 főt kellett megfenyejteni, ilyen jellegű cselekmények elkövetésére 2000-ben nem derült fény. A 2000. évben regisztrált 1 fővel szemben 2001-ben 6 dolgozónk bizonyult vétkesnek későbbi szabadításban, 32 főről 58 főre - közel duplájára – emelkedett a szolgálati helyükre késve érkezők, és 16 főről 24 főre a jelentési kötelezettségeiket elmulasztók száma. **A legkedvezőtlenebb változásként minősíthető a bánásmód szabályait megsértők 8 főről 32 főre, a fogvatartottak elhelyezésével, ellátásával kapcsolatos cselekményeket elkövetők 1 főről 6 főre, és az elítéltekkel való til-**

tott kapcsolatot kialakítók 2 főről 11 főre való növekedése. Az ilyen jellegű cselekmények visszaszorítását valamennyi illetékes vezetőnek kiemelt célként kell kezelnie az előtünk álló év során.

A **büntetés-végrehajtás korrupciós helyzetének javítását** legfontosabb feladataink között tartottuk számon az elmúlt év során. A korrupcióval szembeni stratégiáról szóló kormányhatározat kiadását követően mi is kidolgoztuk a visszaszorításban számításba vehető tennivalókat, majd ezt követően megkezdtük az ezzel kapcsolatos feladatok végrehajtását. **A 2001. évben végzett ez irányú tevékenységünk fő célkitűzése – a preventív jellegű, visszaszorítást célzó intézkedések bevezetése mellett – azoknak a feltételeknek a megteremtése volt, melyekre építve a korábbinál hatékonyabban lehet fellépni a tetteink megítélését is romboló jelenséggel szemben.** Ezen túlmenően tervbe vettük azoknak a végrehajtási gyakorlatoknak a hatékonyabbá tételét is, amelyek szerepet játszanak kitűzött céljaink megvalósításában.

Az elmúlt év során hozott intézkedéseink közül az alábbiakat tartjuk a legfontosabbaknak:

- A II. negyedévtől kezdődően a parancsnokságra érkező valamennyi bejelentés előzetes kivizsgálását, a korrupcióval kapcsolatos helyzet rendszeres értékelését, a szükségesnek tartott intézkedések kiadásának előkészítését és az intézkedések helyi szintű végrehajtásának ellenőrzését egy szervezeti egység, az országos parancsnok közvetlen irányítása alatt álló Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály tevékenységi körébe utaltuk. A feladatok koncentrálásával párhuzamosan – a gazdasági területet érintő bejelentések kivizsgálására, továbbá a bv. szerveknél folyó ellátási, beszerzési tevékenység meglepetésszerű ellenőrzésére - 3 fő gazdasági végzettséggel rendelkező munkatárssal bővítettük a szervezeti egység létszámát.

- A korrupciós jellegű cselekmények visszaszorítása céljából új, eddig még nem alkalmazott, preventív jellegű ellenőrzési formát vezettünk be a személyi állomány védelme érdekében 2001. július 1-jétől. Az ellenőrzés az intézetbe bevihető tárgyak és eszközök, a szolgálati helyiségek és a személyzet szolgálati helyén tartható tárgyaival kapcsolatos központi és helyi intézkedések betartásának meglepetésszerű ellenőrzésére irányul. Ilyen tartalmú ellenőrzést az Ellenőrzési és Vizsgálati Főosztály munkatársaiból álló ún. „Mobil” ellenőrzési csoport hetente két alkalommal hajtott végre nyíltparancs alapján a parancsnokság részéről, és a helyi szervekben hetente 4-6 alkalommal folytattak le a vezetők ugyanilyen témájú ellenőrzést. Az 50-en felüli központi és a közel 3.500 helyi ellenőrzés általános tapasztalataként megállapítható, hogy a személyzet tagjai vonakodás nélkül vetették magukat alá az újszerű ellenőrzésnek, elfogadva és megértve, hogy ez nem ellenük irányul, hanem érdekükben történik.

- Az elmúlt év során a személyi állomány által elkövetett bűncselekmények hatékonyabb megelőzése és feltárása érdekében az eddiginél szorosabb munkakapcsolatot és együttműködést alakítottunk ki központi és helyi szinten egyaránt a katonai ügyészségek és a személyi állomány védelmét ellátó belügyi szervek munkatársaival.

- A lehető legnagyobb szigorral léptünk fel azokkal a dolgozóinkkal szemben, akiknél bizonyítást nyert a korrupciós, illetőleg ilyen jellegű cselekmény elkövetése.

- Ha a büntetés-végrehajtás biztonsági érdeke azt nem kívánta meg, a közbeszerzések során minden esetben nyílt közbeszerzési eljárást folytattunk le. A közbeszerzési eljárások során beérkezett ajánlatok kiértékelését, és a nyertes ajánlattevő személyének meghatározását minden esetben minimum 3 fős bizottság végezte. A közbeszerzési eljárások lefolytatásából – vállalva a megnövekedett terheket - kizártuk a külső szakértőket, meggátolva ezzel a részükről történő esetleges befolyásolás külső szemlélődőben való látszatát.

Annak ellenére, hogy a korrupció elleni harc hatékonysága nehezen mérhető, továbbá, hogy tudatában vagyunk annak, hogy az eddig tett intézkedéseink eredményeként a büntetés-végrehajtáson belüli korrupciót teljes mértékben nem tudtuk felszámolni, meggyőződésünk, hogy a feladatok végrehajtásával egyfajta öntisztulási folyamatot indítunk el.

Bizakodással tölt el bennünket, hogy a büntetés-végrehajtáson belüli korrupciós jellegű cselekmények 5 évre visszamenő adatai azt mutatják, hogy **a már több éve tartó lassú, de folyamatosan emelkedő tendencia 2001-ben megtört**, és a gyanúsítottak, valamint a cselekményeket bizonyítottan elkövetők száma egyaránt **csökkenő tendenciát vett fel**.

A BIZTONSÁGI SZAKTEVÉKENYSÉG

A büntetés-végrehajtás biztonsági feladatának teljesítésére, eredményes és szakszerű végrehajtására a bv. szervek jelentős erőfeszítéseket tettek, melyeknek eredményeként javuló munkáról, színvonalasabb tevékenységről lehet számot adni.

A szakterület **létszámhelyzete a hatékonyabb propaganda, a vezetői gondoskodás fokozódása** és nem utolsósorban az évközi jelentős mértékű **illetményemelés hatására** javult. A betöltetlen álláshelyek általában minimálisak vagy átmenetiek voltak. Olyan intézetben is érezhető javulás történt, ahol az utóbbi 10 évben feszítő gondokat okozott a létszámhiány (Pl. Sopronkőhida)

Az utánpótlás biztosítása továbbra is a budapesti intézeteknél jelent igen nagy gondot, melyeknél a fluktuáció mértéke sem csökken. (A Budapesti Fegyház és Börtönnél 30%)

A szakterület beosztottaira jelentős feladat hárul, melyet növelt, hogy az általános feladatok mellett újabbakat is teljesíteni kellett. A központilag elrendelt fokozott ellenőrzések, a terrorizmushoz és a bv. intézetekben tervezett rendbontások megelőzéséhez kapcsolódó tennivaló, a közterületeken végzendő munkára kötött szerződések egyaránt a **leterheltség növekedésével jártak**.

Ezt egyes intézetekben még fokozták a bekövetkezett súlyosabb események után, az újabbak megelőzésére meghozott parancsnoki belső rendelkezések.

Ezek miatt minden bv. szervnél általánosan alkalmazott szervezési szükségszerűség volt a **tűlszolgálatra kötelezés**. Az év végére néhány intézetnél már többen elérték vagy megközelítették a jogszabályban maximalizált 450 órás határt.

A munkavégzés tárgyi-technikai feltételei általánosságban megfelelőek voltak.

Az elhelyezési körülmények – néhány kirívó példától (pl. Fiatalkorúak Bv. Intézete, Bv. Központi Kórház) eltekintve – elfogadhatóak s javultak az év során, de a berendezési tárgyak, bútorzatok cseréje sok helyen továbbra is indokolt.

A biztonsági szakfeladatokat teljesítő állomány magas szintű felkészítése elengedhetetlen feltétele az eredményes munkavégzésnek.

A helyi **oktatások** eltérő ütemezéssel, óraszámmal, valamint tematikával kerültek végrehajtásra.

Az elméleti képzés általában 8-16 óra közötti óraszámban történt, melyeken a biztonsági ismeretek viszonylag alacsony arányt (4-6 órát) képviseltek.

Ennek növelése nélkül az elméleti felkészültség javítása nem lehetséges annak ellenére sem, hogy az ismeretek bővítésére, számonkérésére az eligazításokat és az értekezleteket is felhasználták. Kiemelésre érdemes, hogy egyre több intézetben az ismeretek szintjét tesztlapok kitöltésével mérik.

Az intézkedésre jogosult, ill. kötelezett állomány felkészítésére az intézetek az előírt számban szervezett **törzsfoglalkozásokat** használták fel. A tárgykörben elvégzett témaellenőrzések alapvetően megfelelően előkészített és végrehajtott munkát állapítottak meg, de az egyértelmű szabályozás ellenére hiányosságokat is tártak fel a résztvevők körének meghatározásában, felkészülésében, a levezetés módszerében és a vezetői összegzés tartalmában.

A bv. szervek az évi minimálisan egy **riadóztatási gyakorlatot** végrehajtották, ezek többsége az állomány kijelölt részének a mozgósítására, feladattal való ellátására terjedt ki.

A tárgyévre előírt **lövészeteket** az intézetek végrehajtották, pénzügyi vagy más okok miatti elhalasztás nem történt. Az intézeti lövészeteken események, sérülések nem fordultak elő. Súlyos, csonkolásos kézsérülés történt azonban a márianosztrai lőtéren, ahol, egy RTF-re vezényelt hallgató gránátdobás közben lett esemény részese.

A biztonsági szakterület illetékes állományának felkészítését célozták a biztonsági főosztály által szervezett **képzések, továbbképzések, szakmai napok is**. Ezek keretében az osztályvezetők, a biztonsági vezetők, a fegyvermesterek, a szolgálati állatokat minősítő bizottságok tagjai és a csomagvizsgáló berendezéseket kezelő biztonsági felügyelők felkészítését, ill. felkészíttetését hajtottuk végre.

A biztonsági tevékenység szabályozottsága vonatkozásában folytatódott az olyan **OP szintű szabályozások** megalkotása, hatályba léptetése, amelyek a 6/1996. IM. (Bv. Szabályzat) egyes biztonsági rendelkezéseinek a gyakorlati végrehajtását rendezik. Ebbe a körbe tartoznak a biztonsági elkülönítést és a személymotosztást szabályozó OP intézkedések.

A szabályozások másik részének jogszabályi előzménye nincs, de a feladat jellege, fontossága miatt szükséges volt az egyértelmű iránymutatás. Közülük kiemelésre érdemes a fegyverszobák kialakítását, használatát, a fegyvermesteri tevékenységet szabályozó új és a lövészetek végrehajtását, valamint terrorcselekmények felszámolását módosító belső rendelkezések kiadása.

A szakterület munkáját érintően összesen 8 OP szintű szabály lépett hatályba.

Az előzőeken túl **körlevelek és esettanulmányok** megjelentetésével segítettük a biztonság fokozását, a munka hatékonyságát.

Az intézeti szintű szabályozások **kisebb hiányosságoktól eltekintve, rendelkezésre állnak**.

A biztonsági rendszerek leírásai alkalmazhatóak és naprakészek, a parancsnoki intézkedések tartalmasak, közérthetőek.

Az őr- és szolgálati utasításoknak, valamint a munkaköri leírások biztonsági mellékleteinek a megújítása az előírt formai és tartalmi elemekkel mindenütt megtörtént.

A szolgálatok tervezése, szervezése, a túlszolgálatok elrendelése az előírások szerint történik, ez a munka egyre színvonalasabb.

Az alkalmazható szolgálati rendek közül az intézetek többsége a négyváltásosot alkalmazza.

A bv. szervek **objektumainak védelme** folyamatos és szervezett volt. **Külső támadás, behatolás, biztonsági építmények rongálása, ill. ezek kísérlete nem fordult elő.** Robbanással történő –telefonon érkező- fenyegetés 3 esetben volt. Két hívás az intézethez érkezett (Szombathely, Vác), egy pedig a rendőrséghez (Debrecen). Ezekben az ügyekben az intézetek az együttműködő szervekkel közösen szakszerűen intézkedtek.

A fogvatartottak őrzésének, felügyeletének eredményessége az előző évhez viszonyítva jelentősen javult, ezt bizonyítja a szökések számának alakulása.

Szökések	2000. év (eset/fő)	2001. év (eset/fő)
Őrzött objektumból	4/5	3/5
Külső munkahelyről	11/11	2/2
Intézetén kívüli munkahelyről	2/2	1/1
Előállításakor	1/1	-/-
Szállításkor	-/-	1/1
Szökési kísérlet	1/1	1/1
Szökési előkészület	6/8	11/16
Összesen	18/19	7/9

A legsúlyosabbnak minősülő és a nyilvánosságot leginkább foglalkoztató szökés a Komárom-Esztergom megyei Bv. Intézetből történt, ahonnan 3 fő a felügyelet mulasztásait kihasználva mászott át a falon. A szökevények elfogására bevezetett intézkedések rövid időn belül eredményesek voltak.

A szökések okainak elemzésekor általánosítható mulasztásként a szabályozások pontatlanságát, a feladatok szakszerűtlen végrehajtását, az ellenőrzések felületességét állapítottuk meg, s megtörtént a – cselekménnyel arányban álló - felelősségre vonás.

Ki kell azonban emelni azt is, hogy volt olyan –munkahelyről történő- szökés, amelynél az érintett intézet egyetlen beosztottjának a felelőssége sem merült fel.

A tárgyévben terrorcselekmény, túszfogás, zendülés, élet kioltásával járó cselekmény nem volt.

Az amnesztia elmaradása miatti fogolyzendülésre irányuló akarat elhatározások tettekre váltását megfelelő intézkedésekkel megakadályoztuk.

Az egyedi rendbontások, ön- és közveszélyes magatartások, ellenszegülések megszüntetésére, a személyzet tagjai elleni támadások elhárítására esetenként **kényszerítő eszközöket** kellett igénybe venni. Az alkalmazott eszköz rendszerint a **testi kényszer** és a **bi-lincs** volt, súlyos sérüléseket az alkalmazók nem okoztak.

Fegyver használatára nem került sor. Szolgálati kutya alkalmazása egy esetben történt, a vizsgálat az alkalmazás jogszerűtlenségét állapította meg. Az ügyben büntető eljárás indult. (BIT halmazatként 7 hó, a kutyavezető 6 hó fogház büntetést kapott. A végrehajtás 1 évre felfüggesztve, az ítélet nem jogerős.)

Az ORFK Kutyavezető-képző Iskoláján 2 fő kábítószert kereső kutyavezető alaptanfolyamon kapott kiképzést, a ZMNE Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Karán 6 fő szerzett fegyverműszerész szakképesítést.

Összefoglalva, a biztonsági feladatok elvégzésére a vezetői és a beosztott állomány döntően eredményes, szakszerű és színvonalas munkát végzett, mely azonban a hiányosságok időbeni feltárásával, célszerű intézkedések kiadásával, az oktatás, a képzés hatékonyságának javításával tovább növelhető.

A VÉDELMI TEVÉKENYSÉG

Általánosságban megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet a **honvédelmi polgári és katasztrófavédelmi**, felkészülési feladatait összességében teljesítette.

A tevékenység alapjait meghatározó **szabályozórendszer** kialakult, a hatályos jogszabályoknak megfelelően korszerűsítve lett, a személyi és a szervezeti feltételek stabilizálódtak. A zavartalan működést biztosító tervrendszert valamennyi bv. szerv átdolgozta. Az átdolgozás, illetve módosítás után a „*Veszély-elhárítási feladatterv*” szinte minden válságtípus kezelésére alkalmassá vált. A felkészülési tervek tartalmi színvonala javult és kevés kivétellel az alaki és formai követelményeknek is megfelelnek.

A bv. szervek vezetői a védelmi felkészülési tevékenység alapvető irányítási feladatait megfelelően ismerik. Az ellenőrző, koordináló és operatív irányítást végző mozgósítási megbízottak feladataikat képesek ellátni.

Az elmúlt évi polgári védelmi alapkiképzésre alapozva ez évben került sor a helyi védekezési szervezetek részlegvezetőinek szakkiképzésére, melyet központilag szerveztünk meg, illetve hajtottunk végre. A további feladat azonban már a bv. szervekre hárul: az általunk biztosított oktatási segédanyagok felhasználásával az eddig megszerzett ismeretek átadása, a részlegekbe beosztottak felkészítése a végrehajtandó feladatokra, valamint a középvezetői állomány bevonása speciális szakfeladatok végrehajtásába, a megszerzett ismeretek gyakoroltatása a végrehajtó állománnyal.

A védelemben részt vevő megyei szervekkel való kapcsolattartást, együttműködést a vezetők kiemelt feladatnak tekintik. A BMOKF és a BVOP között megkötött együttműködési megállapodás alapján az intézetek, intézmények vezetői a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi szervezetekkel szintén megkötötték a helyi szintű megállapodásokat.

A védelmi szakfeladatok ellátásához nélkülözhetetlen **anyagi-technikai feltételek** kismértékben javultak. A beszámolási időszakban beszerzett 20 db sűrített levegős mentőkészülék lehetővé tette, hogy az előírtaknak megfelelően minden bv. szerv valamennyi alegysége rendelkezzen ezen készülékekkel. A feladatfinanszírozás keretében a korszerű 93 M védőruhák számát tudtuk növelni a veszélyeztetett területen (Paks körzete). A büntetés-végrehajtás őrizetében lévő minden fogvatartott számára az egyéni légzésvédő eszközt biztosítani tudjuk. A személyi állomány minden tagja egyéni légzésvédő eszközzel ellátott. A számítógéppel is működtethető IH 95 sugárszint és sugárszennyezettség mérő műszereket hitelesítettük.

A tavaszi tiszai árvíz és az Amerikai Egyesült Államokat ért terrortámadás érezte hatását, mert tapasztalataink szerint a vezetők többsége fokozottabb figyelmet fordít a védelmi felkészülési feladatokra. A törzsfoglalkozások életszerűsége és színvonala javult a korábbi időszakhoz képest.

A minősített adathordozók kezelése, nyilvántartása és őrzése („M” ügyiratkezelés) kis-mértékben javult. Ez lemérhető az adathordozók belső mozgásának és dokumentálásának minőségén. Az előző időszakhoz képest 2001-ben mindössze három alkalommal regisztráltunk irathányt.

A FOGVATARTÁS HELYZETE

A büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak létszámának helyzete és alakulása, lényegesebb mutatók

Az adatok a 2001. december 31-én **aktuálisan töltött ítéletek** alapján az alábbi megoszlást mutatják.

A fogvatartottak létszáma 17.275 fő volt, 1.736 fővel több, mint az előző év végén (11,17%-os a növekedés). A heti létszámjelentésekből megállapítható, hogy a fogvatartottak létszáma az év elejétől folyamatosan növekedett, a legnagyobb mértéket 2001. december 13-án **17.374 fő**-vel érte el.

A létszámjelentések alapján számított **átlagos fogvatartotti létszám 16.713 fő, ez 1.054 fővel több az előző évi átlagos létszámnál.**

A fogvatartottak létszámára vonatkozó adatokat a **7. sz. táblázat** tartalmazza.

A büntetés-végrehajtási intézetek az év folyamán – Fiatalkorúak Regionális Intézete kivételével – **elhelyezési nehézségekkel** küzdöttek.

Az intézetek **elhelyezhető fogvatartotti létszáma 10.799 fő, a két egészségügyi intézményben 608 fő, összesen 11.407 fő volt.**

Sátorlajújhelyi Fegyház és Börtön adminisztratív növekedése	+ 80 fő
Fővárosi Bv. Intézet adminisztratív növekedése	+ 479 fő
BAZ Megyei Bv. Intézet felújítása idejére csökkenés	- 156 fő

Az intézetek elhelyezhető létszáma az egy évvel ezelőttihez képest - 2000. december 31-én **10.249 fő - 550 férőhellyel** az alábbiak szerint **változott:**

A Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben felújítás miatt csökkenés	- 204 fő
Márianosztrai Fegyház és börtönben férőhely bővítés	+ 40 fő

Így 2001. július 31-én az elhelyezhető létszám **10.652 fő** volt. 2001. augusztus 1-i hatállyal az időközben történt tételes felmérés következtében újból megállapításra került az intézetekben elhelyezhető létszám, ami **10.963 fő** lett.

2001. december 31-én az intézetekben elhelyezhető létszám **10.799 fővel** zárult. A bv. intézetek - az egészségügyi intézmények kivételével - **telítettségi mutatója** 2001. december 31-én **159%** volt, 2000. december 31-én ez a mutató **151,61%** volt. A megyei bv. intézetek közül néhány kirívóan zsúfolt volt az év folyamán. **Legmagasabb telítettségi átlagok: Veszprém (294%), Jász-Nagykun-Szolnok (245%), Szabolcs-Szatmár-Bereg (225%), Komárom-Esztergom Megyei (244%), Borsod-Abaúj-Zemplén (235%).**

Az **előzetesen letartóztatottak** összetételét a **8. sz. táblázat** tartalmazza. Az előzetes letartóztatás tartama átlagosan, a jelenleg fogvatartásban lévőket vizsgálva 9,36 hónap, 2000. évben ez az átlag 8,45 hónap volt. Jelentős, 1.196 fő azok száma, akik egy évet meghaladóan vannak előzetes letartóztatásban, 2000. december 31-én ez a szám 999 fő volt. A 4.263 fő közül **274 fő** olyan fogvatartott van, aki **2 évet meghaladóan** van előzetes letartóztatásban.

Az **elítéltek létszáma év végén 12.755 fő, az előző évi adathoz képest a növekedés 1.554 fő.** A fogvatartottak létszámának növekedéséből legnagyobb arányú az elítéltek számának emelkedése.

Az elítéltek **végrehajtási fokozatonkénti** bontásban:

Felnőtt korúak	férfi	nő	összesen
Fegyház	3 453	164	3 617
Börtön	7 412	463	7 875
Fogház	435	58	493
Pbh. + kém. átv.	411	25	436
Fiatalkorúak			
Börtön	164	9	173
Fogház	158	3	161
Összesen	12 033	722	12 755

Az adatokból megállapítható, hogy az **elítéltek zöme (61%) börtön fokozatú,** és az elmúlt évekhez hasonlóan a **férfiak - nők aránya változatlan. (94%-6%).** Az elítélt állományból - egy fő kivételével - mindenki köztörvényes bűncselekmény elkövetése miatt tölti szabadságvesztését.

A fogvatartottak **előélet** szerinti megoszlását a **9. sz. táblázat** tartalmazza. Összehasonlítva az előző évi adatokkal az arányokat, az tapasztalható, hogy az elítélt kategóriában a **többszörös visszaesői arány 7%-kal emelkedett.** Az elsőbüntényesek és visszaesők aránya lényegében nem változott. Az elítéltek **szabadságvesztés tartama** szerinti megoszlását a 10. sz. táblázat tartalmazza. Az arányok hasonlóak, mint a múlt év december 31-én. A **töltött ítélet átlagos tartama: 4 év 1 hó 17 nap.** A részletes adatokat a **10.sz.táblázat** tartalmazza.

A **nem magyar állampolgárságú fogvatartottak** számát és összetételét a **11. sz. táblázat** tartalmazza.

A **büntetés-félbeszakítási kérelmek** száma 2001. évben **1.248 db** volt, 2000. évben 1.279 db. A kérelmek alapján **176 fő** esetben engedélyezte a döntésre jogosult - az alábbi bontásban - a megszakítást.

Miniszteri hatáskörben:	3 fő
Országos parancsnoki hatáskörben:	12 fő
Intézetparancsnoki hatáskörben:	161 fő
Összesen:	176 fő

Rövidtartamú eltávozás **jutalomban** **640 fő** elítélt részesült, 957 esetben,

mely **csökkent** a megelőző évekhez képest (1999. évben: 2.241 eset, 2000. évben 1.008 eset). A jutalomban részesültek közül átmeneti csoportban van 53 fő, akik 103 esetben távozhattak az intézetből. A rövidtartamú eltávozásra bocsátottak közül 4 fő nem jelentkezett. **Kimaradás** jutalomban **124 fő**, 229 esetben részesült. A kimaradásra bocsátottak közül 1 fő nem jelentkezett.

Súlyos beteg hozzátartozó meglátogatását 124 esetben engedélyezték (4 esetben felügyelettel), *az eltávozó elítéltek közül 4 fő nem tért vissza.*

Enyhébb végrehajtási szabályok hatálya alá 111 főt helyeztek, amelyből börtön fokozatú 67 fő, fogház fokozatú 44 fő. EVSZ hatálya alá tartozó elítéltek létszáma 2001. december 31-én. **68 fő**, 11 fő esetében a bv. bíró megszüntette ezen szabályok alkalmazását. Az **eltávozások száma 1.029**, az **eltávozottak minden esetben jelentkeztek a szabadságvesztés továbbtöltésére.**

Súlyosabb, illetve **enyhébb** fokozatba helyezésre 345 elítélt esetében készült előterjesztés a bv. bírók felé, 39 alkalommal súlyosabb, 306 esetben enyhébb fokozatba javasolta átminősíteni az elítéltet a bv. intézet. A bv. bíró 331 esetben (**28 súlyosabb, 303 esetben enyhébb**) engedélyezte, míg 14 esetben elutasította, (8 súlyosabb, 6 enyhébb) a végrehajtási fokozat megváltoztatását. A részletes adatokat a **12.sz. táblázat** tartalmazza.

Átmeneti csoportba helyezésre 95 esetben került sor, e csoportban 2001. december 31-én 123 fő volt.

Pártfogó felügyelet alá helyezésre 321 főt érintő előterjesztésre került sor, felügyelet alá helyezve 191 fő (6 fő kitöltve szabadulól). Feltételes szabadságra bocsátás iránt 7.733 esetben tettek előterjesztést, engedélyezés 6140 esetben történt.

A büntetés-végrehajtási intézetek által foganatosított **előállítások** (bírószágra, ügyészségre, szakértőhöz, közjegyzőhöz, orvosi szakrendelésre) száma ez évben is jelentős volt: **16.859 fő** – 42.886 esetben. A **szállításba** kerülő fogvatartottak száma **54.484 fő**, **célszállítással 9.927 fő** mozgatása valósult meg.

Programszervezési és foglalkoztatási tevékenység vonatkozásában jelentősen megemelkedett fogvatartotti létszám fokozott terhelést jelent a bv. intézetek személyzetére, elsődlegesen nevelőire a jogok és kötelezettségek biztosítása tekintetében. Az adminisztrációs és ügyintézési feladatok megnövekedése további jelentős feladatot okoz.

A bv. intézetek zsúfoltsága káros hatásainak kompenzálása érdekében, lehetőségeinkhez mérten törekedtünk a zárkán kívüli programok szervezésének elősegítésére, ennek ellenére a tárgyi és személyi feltételek elégtelensége, illetve hiányosságai miatt e tárgyban nem sikerült áttörést elérni.

Sikerként könyvelhetjük el, hogy a zsúfoltság ellenére a fogvatartottak hangulata és önkéntes jogkövetése az elmúlt évben nem romlott. Különösen fontos kiemelni azt a körülményt, hogy az év során az indokolatlan amnesztia várással kapcsolatban nem következtek be rendkívüli események. Ismét bebizonyosodott, hogy a biztonsági intézkedések mellett a **rendkívüli események megelőzésére alkalmas a fogvatartotti programok repertoárjának bővítése.**

Az év végére a fogvatartotti programok tárgyi feltételeinek javítására a bv. intézetek jelentős összegű – 20,0 millió Ft - támogatást kaptak, amelyet a szükséges eszközök beszerzésére fordítottak.

A rendelkezésre álló központi költségvetési források mellett az elmúlt évben is kiemelkedő jelentőségű volt a **külső források** bevonása a kulturális-, művelődési- és szabadidős tevékenységek fejlesztésébe. A tavalyi évben a pályázati forrásokból ezen területen elnyert és megvalósított eszközök és programok értéke **megaladta az egymilliárd forintot.**

Kiemelkedő jelentőségű, hogy a **Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztossága** támogatásával **12 intézetünkben számítógépes szaktantermek** létesültek. Ezzel az alap- és középfokú oktatásban előírt számítástechnikai oktatás mellett különféle speciális szakképzések, illetve idegen nyelvi képzések is megvalósíthatókká váltak.

A Gazdasági Minisztériumtól pályázat útján **80 millió forintot** nyertünk a szakképzési programokra. Ebből az összegből **21 bv. intézetünkben 890 fő fogvatartottat** tudtunk különféle **szakmai képzésekben részesíteni.**

A **PHARE 26 millió forintos** támogatásával további 60 fő fogvatartott vesz részt az un. **„tanyagazda”** programban, melynek célja az önálló gazdálkodási ismeretek megismertetése az elítéltekkel.

A központi pályázatokon túl az egyes bv. intézetek sok esetben **önállóan is eredményesen pályáztak** különféle fogvatartotti programok megvalósítására. Ezek közül is kiemelendő a Balassagyarmati Fegyház és Börtönben működő – és valószínűleg Európában egyedülálló – utcai szociális munkás képzés. Az itt végző fogvatartottak iránt már több szociális intézmény és önkormányzat is érdeklődött.

Nemzetközi érdeklődésre tart számot a tavaly – a MATRA program keretében megkezdett – **Video Home Training elnevezésű konfliktus-kezelő módszer,** melyet a magyar büntetés-végrehajtás alkalmazott először börtönkörülmények között. Ennek olyan pozitív visszhangja volt, hogy munkatársainkat több nemzetközi konferenciára hívták meg előadni, és a novemberben Krakkóban megrendezett konferencia kifejezetten az tapasztalataink átadásáról szólt.

A tavalyi év további kiemelkedő eredménye volt, hogy az Állampusztai Országos Bv. Intézettől, valamint a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtöntől eltekintve **valamennyi letöltő házban működött általános iskola. 811 fő** fogvatartott tanul általános iskolában, ami még a 2000. év – szintén növekvő – számarányokat tekintve is 15%-os növekedést jelent.

Több, mint kétszeresére nőtt a középiskolai oktatásban résztvevők száma is. Jelenleg 137-en tanulnak gimnáziumokban, illetve szakközépiskolákban, és ebből 2001-ben 73-an iratkoztak be.

Összességében az elmúlt évben **2.681 fő** fogvatartott vett részt iskolarendszeren belüli képzésben, ami az elítéltek számához viszonyítva – nemzetközi mércével mérve is – kiemegaslóan jónak mondható.

Örvendetes tény, hogy egyre több előzetes ház igyekszik kialakítani sajátos képzési profilját. A munkaerőpaci képzések mellett előnyt élveznek a **népfőiskolai oktatások,** illetve néhányan eredményesen foglalkoznak **magántanulói** képzéssel

A népfőiskolai oktatási formák közül a **cigány népfőiskolák** a legnépszerűbbek a bv. intézeteinkben. Ez az oktatási forma azért is fontos számunkra, mert a cigány populáció a normál népességhez képest felülreprezentált a büntetés-végrehajtási intézetekben. Számarányuk átlagosan 30-40% között mozog. Népfőiskolai oktatást hat bv. intézetben indítottunk, és 542 fő fogvatartott vett részt ezeken a programokon.

A büntetés-végrehajtási intézetekben működő oktatási programok szervesen illeszkednek a magyar képzési struktúrához. Immár 1996. óta működnek főként pályázati forrásból a **munkaerő-piaci képzések**. Minden évben komoly munkát végzünk a támogatások elnyerése érdekében. Ezzel kapcsolatos az az esemény melyet a Baracscai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben rendeztünk meg és melyen a Munkaadók és Munkavállalók Tanácsának képviselői szerezhettek közvetlen információt a fogvatartottak oktatásáról-képzéséről, illetve a helyszínen győződhetek meg az általuk biztosított források hasznosulásáról.

Reményeink szerint a döntéshozókat e látogatás meggyőzte arról, hogy a jövőben is érdemes támogatni a fogvatartottak munkaerőpaci képzését. Eredményeink mindenesetre biztatóak hiszen 2001-ben összesen **1.238 fő** fogvatartott vett részt különböző munkaerőpaci képzéseken. (Ebből 950 fő pályázati forrásokból nyert összegből tanulhatott.)

Számos intézet próbálkozik különböző **terápiás jellegű képzési**, felkészítő és személyiségfejlesztő programmal a drogprevenció, és az egészségnevelés területén.

Ezen a területen hagyománnyá vált, hogy az intézetek a szükséges forrásokat pályázatok útján teremtik elő. (Pl: a drogprevenció esetében – Pálhalma, Eger).

Egészségnevelési, szabadulásra előkészítő, konfliktus-kezelési álláskereső-kommunikációs, zeneterápiás, drámapedagógiai, csillagászati, nyelvi, rajz, bődíszműves, fazekas, kertész, virágkötő, önismereti tréningeket és tanfolyamokat szerveztünk 14 bv. intézetben. Ezeken **1.116 fő** fogvatartott vett részt.

A Brit Nagykövetség is segíti a fogvatartottak szabadulásra felkészítő tréningjének megvalósítását .

A programok lebonyolításában eredményesen működnek közre szakembereink. Munkaidőn túl látták el feladataikat, megfelelő díjazás ellenében. Ez a megoldás költségkímélő, bizonyos esetekben hatékonyabb volt, mint a külső szakemberekkel működő programok, tekintettel arra, hogy rendelkeznek speciális büntetés-végrehajtási ismeretekkel, valamint gyakorlatuk van a fogvatartottak körében működő módszerek alkalmazásában, eredményesen kezelik a felmerülő feszültségeket.

Valamennyi bv. intézetben működik **könyvtár**, melyet a fogvatartottak heti rendszerességgel (főként az országos házakban) látogatnak- 2001-ben közel **9.000 fő** fogvatartott vette igénybe a könyvtárak szolgáltatásait.

A könyvvállomány folyamatos frissítése, karbantartása komoly gondot jelent, tekintettel az árakra illetve a rendelkezésre álló forrásokra, bár 2001-ben jelentősen nőtt intézetenként a könyvek vásárlására fordítható keret (Összesen 3.720.000 Ft : a legkevesebb 70.000 Ft, a legtöbb 490.000 Ft volt).

2001 december 4-én a **büntetés-végrehajtási intézetek könyvvállománya 317.636 db**, mely még nem tartalmazza az év végi vásárlások alkalmával beszerzett példányokat.

A polcokon megtalálhatók a tanuláshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szükséges alapvető lexikonok, kézikönyvek, (csekély számban szótárak, idegen nyelvű kiadványok), elérhetők a jogszabályok, bár gondot okoz folyamatos frissítésük. Sajnos azonban – drágaságuk miatt - **nagyon kevés a könyvtárakba járó napilap és a folyóirat.**

Legkeresettebbek az ifjúsági-, szórakoztató-, verses- és mesekönyvek. Az utóbbi években megnőtt az érdeklődés a nyelvkönyvek, barkács- és ismeretterjesztő művek iránt.

Továbbra is csekély a szabadidős és sporttevékenységhez jutás lehetősége a bv. intézetekben. Mivel az elmúlt 4 évben 4000 fővel nőtt a fogvatartottak száma, egyes bv. intézeteinkben kénytelenek voltak az amúgy is csekély sportolási lehetőségeket a kondicionáló szobák bezárásával, illetve zárkává alakításával tovább szűkíteni. Ez számos konfliktus forrása bv. intézeteinkben.

A **Börtönlelkézi Szolgálat** tevékenysége pozitív fejleményeket hozott a büntetés-végrehajtási intézetekben és intézményekben folyó lelki-gondozói tevékenységben. A bürtönlelkészek sikeresen beilleszkedtek a büntetés-végrehajtási intézetek személyi állományába, és eredményesen működtek együtt a bürtönmissziós szervezetek munkatársaival. A 2001. évben két országos szakmai értekezletet is szerveztünk a szolgálat tagjai számára, melyeken a bürtönmissziók képviselői és az IM. vezetői is részt vettek.

Az ügyészi vizsgálatok megállapításai szerint – egyes egyedi eseteket leszámítva – a **büntetés-végrehajtás működése törvényes**, a fogvatartottak jogai érvényesülnek. Ezt támasztják alá az Országgyűlési Biztosok Hivatalának megállapításai is.

A fogvatartottak **panasz** ügyeinek túlnyomó többsége a zsúfoltságból, illetőleg az abból fakadó konfliktusokból eredeztethető. A panaszügyek vizsgálatánál megállapítottuk, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek a jogszabályokban előírtaknak megfelelően jártak el a fogvatartottak ügyeinek intézésében.

A fogvatartottak által elkövetett fegyelmi események száma az előző évhez képest csak jelentéktelen mértékben – minimális növekedést mutatva – változott.

Míg a bv. intézetekben **2000-ben 8.223** esetben alkalmaztak a fegyelmi vétségek elkövetőivel szemben fegyelmi felelősségre vonást addig a tavalyi évben ez a szám **8.347 volt.** Ez az évi átlag **16.713 fő** fogvatartottal számolva, **ezer főre vetítve 499 fegyelmi vétséget jelent.** A 90-es évek végének számottevő emelkedéséhez képest az utóbbi két évben biztató stagnálás figyelhető meg. A fenyítések bv. jogcím szerinti megoszlása alapján megállapítható, hogy a legtöbb fegyelmi eseményt – létszamarányuknak megfelelően – továbbra is a börtön fokozatú elítéltek (3607 fő) követik el. A fenyítési formákat elemezve megállapíthatjuk, hogy a **leggyakrabban alkalmazott a feddés**, ami egyben a legenyhébb fenyítési nem (4730 eset). Ez a fenyítések csaknem 60%-át teszi ki. **Saját célra fordítható pénzösszeg csökkentésére** 1490 esetben került sor, míg a legsúlyosabb fenyítési formát a **magánelzárást** 2126 esetben alkalmazták .

Az értékelt időszakban **37.158** esetben részesítették a fogvatartottakat **jutalomban.** Ez az átlag fogvatartotti létszámmal számolva, **ezer főre vetítve 2.223 jutalmazást jelent.** Öröndetes, hogy a jutalmazások száma a 2000-es adatokhoz képest csaknem 15%-al növekedett. **A leggyakrabban alkalmazott jutalmazási forma** - a korábbi évek gyakorla-

tát folytatva - a **dicséret**, ezt követi a **látogató soron kívüli fogadása, látogatási idő meghosszabbítása** majd a **személyes szükségletre fordítható pénzüsszeg** növelése. Az adatok alapján megállapítható, hogy az intézetekben a korábban bevált jutalmazási gyakorlaton oly mértékben változtattak, hogy a törvényi szigorítások miatt előtérbe kerültek azok a jutalmazási formák, amelyek nem érintik a fogvatartottak intézet elhagyását. A legritkábban alkalmazott jutalmak a fenyítés hátralevő rész elengedése, és a tárgyjutalom. A fogvatartottak fokozatonkénti megoszlásánál - a teljes fogvatartotti populációhoz viszonyított arányuknak megfelelően - a jutalmak több mint 60%-át börtön fokozatú elítéltek kapták.

AZ EGÉJSZÉGÜGYI TEVÉKENYSÉG

Az **egészségügyi szakszemélyzet** 2001-ben is magas színvonalú szolgáltatást nyújtott a személyi állomány és a fogvatartottak részére egyaránt. Az év folyamán engedélyezett **15 közalkalmazotti álláshely-bővítés** valamelyest enyhítette a fekvőbeteg-ellátó intézetek gondjait, de a 2002. szeptember 30-ai határidőre előírt minimum feltételek teljesítéséhez további 28 fő létszám-fejlesztés szükséges. A szakterületen foglalkoztatottak körében – elsősorban a kórházi szférában, illetve a fogorvosoknál – **a közel 50%-os közalkalmazotti arány és az ebből fakadó bérfeszültség** miatt jelentősebb volt a fluktuáció. A kötelező kreditpont szerzésre irányuló, költséges továbbképzések fedezetének hiánya is hozzájárul ahhoz, hogy egyre nehezebb a kvalifikált szakemberek megtartása, a megfelelően képzett munkaerő pótlása. A tárgyi minimum feltételekre vonatkozó előírások részben teljesültek, illetve a megadott időpontra kevés beruházással az eszközök beszerezhetőek. A legnagyobb kihívást az építészeti előírások teljesítése jelenti 2005. december 30.-áig. Az egészségügyi (alap-, foglalkozás-egészségügyi-, valamint fogászati) tevékenységre a területileg illetékes ÁNTSZ szervezetek **13 intézetnek végleges, 14 intézetnek** (ezen belül az egészségügyi intézményeknek is) **ideiglenes működési engedélyt** adott, tovább **5 intézet vegyesen** rendelkezik végleges és ideiglenes engedélyekkel.

A személyi állomány egészségügyi ellátása keretében a bv. dolgozók továbbra is jogosultak voltak a többszintű komplex ellátási formák igénybe vételére.

A II. fokú Egészségügyi Alkalmasságot Vizsgáló Bizottság előtt megjelentek közül 240 személy alkalmas minősítést kapott, 43-an alkalmatlannak bizonyultak.

A szűrővizsgálatokra – az erőnléti felmérést megelőzően – **minden intézetben sor került**, többségben lezajlottak a pszichikai alkalmassági vizsgálatok is.

A gondozásra szorulóknak közül sokan vettek részt **a rehabilitációs programokban**, amelyek közül változatlanul az igali a legnépszerűbb, 372 beteg részesült kezelésben. Hévízen 180 férőhely állt rendelkezésre, a gyulai rehabilitációt 90-en vették igénybe.

A FÜV eljárások elmúlt években észlelhető emelkedő **trendje ellenkezőjére fordult** vélhetően a HSZT módosításából eredő jövedelemviszonyok jelentős javulása, valamint az állomány átlagéletkorának csökkenése miatt.

A személyi állomány tagjai közül 2001-ben hárman hunytak el, ketten természetes megbetegedés, egy fő pedig öngyilkosság következtében.

A fogvatartottak egészségi állapota a hazai lakossági mutatókhoz hasonló **enyhén romló tendenciát mutat**, ami főleg az orvoshoz fordulás gyakoriságának növekedésében regisztrálható.

Befogadáskor még mindig jelentékeny az elhanyagolt higiénés állapotúak, illetve a krónikus degeneratív megbetegedésekben szenvedők, alkohol- és kábítószerfüggők, továbbá politoxikománok aránya. Az alapellátásban az **orvosi és fogorvosi rendelésen jelentek magas számát** főképpen az emésztőszervi, idegrendszeri-érzékszervi, légzőszervi, bőrgyógyászati, szív-érrendszeri és mozgásszervi panaszok miatt jelentkezők adták, de továbbra is sok volt az indokolatlan orvoshoz fordulás. Ennek hátterében változatlanul a rezsimből „menekülés” szándéka vagy egyéb „*időtöltési törekvések*” állnak.

A járó- és fekvőbeteg ellátás 2001-ben is elsősorban a bv. egészségügyi intézeteiben valósult meg. A mozgásszervi betegek kezelése a Balassagyarmati Fegyház és Börtönben történt, de megkezdődött egy új rehabilitációs centrum kialakítása a Budapesti Fegyház és Börtönben. A nagyfai Krónikus Utókezelő Részleg működését gátolják az épületszerkezeti problémák, de a felújítási munkálatok év végén már megkezdődtek. E **területen jelentkezik a legnagyobb** elhelyezési igény a tartós ápolásra szoruló magas száma miatt.

A sorsszerű megbetegedésekből eredően 53 fő halálozott el (51 férfi, 2 nő). A befejezett öngyilkosságok (11 fő) aránya az elmúlt évekhez viszonyítva lényegi eltérést nem mutat.

A számítógépes egészségügyi alrendszer működtetésében az előző évihez képest eredményesebb volt, de még mindig nem egységes az adatok rögzítése. A manuális nyilvántartások megszüntetéséhez a fejlesztésen kívül a feladat fegyelmezettebb, pontosabb végrehajtása is szükséges.

A büntetés-végrehajtás közegészségügyi helyzete alapvetően jó. A higiénés problémát jelentő zsúfoltság, a régi börtönépületek rossz állaga ellenére egészségügyi rendkívüli események ritkán fordultak elő. Folytatódott az **élelmezési blokkok felújítása** (Győrben, Szegeden, Zalaegerszegen). Fel kellett függeszteni viszont a Budapesti Fegyház és Börtön „A” épülete konyhájának üzemeltetését a javíthatatlan közegészségügyi körülmények miatt. Közegészségügyileg kritikusak a viszonyok a Nagyfai Országos Bv. intézetben és az IMEI-ben.

A járványügyi helyzet a korábbi időszakhoz hasonlóan alakult. A fertőző betegségek előfordulása szignifikáns különbséget nem mutat.

Tömeges salmonella ételfertőzés volt a Fővárosi Bv. Intézet III. számú objektumában, 33 személynél. A Veszprém Megyei Bv. Intézetben salmonellózis miatt 9-en szorultak gyógykezelésre, a Nagyfai Országos Bv. Intézetben jelentkező enteritis járvány 7 főt érintett. Az előző évek átlag 2-3 HIV fertőzött befogadásával szemben 2001-ben 9 HIV pozitív fogvatartott elhelyezését kellett megoldani.

A bv. foglalkozás-egészségügyi szolgálata elmúlt évben is teljesítette feladatát. Három orvos és négy szakdolgozó szerzett szakképesítést, illetve sikerült a további munkahelyeken is szerződéses jogviszonyban szakembert alkalmazni.

Egészségügyi anyagellátás keretében a gyógyszerellátásra fordítható összeg 2001-ben 197,4 MFt volt, amely tartalmazta az év közben a TB alapoktól átvett és gyógyszerbeszerzésre átcsoportosított 20 MFt-ot is. A Bv. Központi Kórház 57 MFt-ot, az IMEI 25 MFt-ot, Nagyfa 15,2 MFt-ot az intézetek pedig 99 MFt-ot fordítottak gyógyszerek vásárlására. Az egy főre eső gyógyszerfelhasználás a Bv. Központi Kórházban 287.878 Ft, az IMEI-ben 106.837 Ft, Nagyfán 25.589 Ft, az alapellátásban pedig 5.938 Ft volt.

Nagy értékű egészségügyi tárgyi eszközök beszerzésére 40 MFt- ált rendelkezésre, amit az előző évi 4 MFt-os maradvány, illetve az OSH készletek feltöltésére kapott 2,2 MFt növelt meg.

Egészségügyi fogyóanyagra, illetve gyógyászati segédeszközökre 55 MFt-ot, kis értékű tárgyi eszközökre 10 MFt-ot fordítottunk.

Az év végén az Igazságügyi Minisztérium által átadott 16 millió Ft-ot a 2002. évi gyógyszerkeret terhére, előrehozott előirányzatként készlet felhalmozásra utaltunk át, amely idén – a terv szerint – a bv. intézetekben, az egészségügyi célra használt helyiségek megfelelő berendezésére fordítható.

A **Bv. orvosok XIX. Tudományos Értekezlete**, az egészségügyi szakdolgozók továbbképzése, a Semmelweis-napi Emlékülés, valamint a két kliniko-patológiai konferencia ugyancsak eredményes és sikeres volt. A Pálhalmi Országos Bv. Intézetben nagysikerű **börtönegészségügyi konferencia** megtartására került sor.

A KÖLTSÉGVETÉSI GAZDÁLKODÁS

A Büntetés-végrehajtás 2001. évi tevékenységét a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvényben meghatározott pénzügyi feltételek mellett végezte.

A nemzetgazdaságban bekövetkezett eredmények, a Kormány által felvállalt gazdaságpolitikai pálya lehetővé tette, az elkövetkezendő évek gazdaság- és költségvetés-politikai követelményeinek érvényesítése pedig kikényszerítette, hogy az eddigi éves költségvetési tervezési és jóváhagyási gyakorlat továbbfejlesztésre kerüljön. Ennek eredményeként a 2001. évi költségvetési törvényjavaslattal együtt a 2002. évi fő előirányzatok is elfogadásra kerültek.

A költségvetési politika irányvonala szerint fő célként fogalmazódott meg – a modern polgári állam által ellátandó feladatokkal, az EU-csatlakozással, a NATO tagsággal és a vállalkozás-ösztönző gazdaságpolitikával együtt járó kiadásnövekedéssel összefüggésben – az **államháztartás gazdálkodásának további szigorítása, a hatékonysági követelmények és a takarékosági szemlélet további erősítése.**

E feladat teljesítése érdekében a két éves költségvetést az alábbi fő szempontok szerint kellett tervezni:

- a tervezés kiindulási alapja a 2000. év elején kialakult árvízi katasztrófafhelyzet pénzügyi fedezetének biztosításáról szóló 2076/2000. (IV.11.) kormányhatározatnak megfelelően, a 2000. évi előirányzatok 2,1%-kal csökkentett része volt;

- új, illetve a tervezési időszakban megjelenő kötelezettségek csak a fejezet keretszámából, meglévő előirányzatainak átcsoportosításával, vagy saját forrásból vállalhatók voltak;
- a közszférában az 1 főre jutó keresetnövekedés átlagosan 8,75 illetve 7,75% lehetett;
- dologi kiadások többletigényére elsősorban a saját bevételek növekményéből kellett fedezetet teremteni, többlettámogatás ilyen címen nem volt tervezhető.

A költségvetés-politikai irányelvek érvényesítése mellett **a büntetés-végrehajtás 2001. és 2002. évi költségvetésben nem volt lehetőség a korábbi években kialakult feszültségpontok feloldására**, viszont a beépülő támogatási többletek révén relative **kedvezőbb finanszírozású feltétel jött létre**.

A költségvetési egyeztetéseket követően, parlamenti döntés után a **büntetés-végrehajtás 2001. évi költségvetése 21.728,3 millió Ft kiadást irányzott elő, melyet 19.841,4 millió Ft költségvetési támogatás és 1.886,9 millió Ft saját bevételi előírás finanszírozott**. A fejezeti kezelésű előirányzatok között büntetés-végrehajtási célokra 2.665,6 millió Ft központi beruházás került jóváhagyásra. A büntetés-végrehajtás 2001. évi költségvetési támogatása - központi beruházási előirányzat nélkül, szerkezeti változások hatásait figyelembe véve - 11%-kal (1.961,2 millió Ft) haladta meg az előző évi eredeti előirányzatot, a saját bevételek előirányzata mintegy 5%-kal (89,8 millió Ft) emelkedett.

A költségvetési többletek mellett - szerkezeti változások eredményeként - a bv. intézményi költségvetése 142,2 millió Ft-tal, a központi beruházási előirányzat pedig 295,5 millió Ft-tal csökkent, a már említett árvízi károk miatt kialakult katasztrófa helyzettel összefüggésben.

A tényleges támogatási többlet 61,3%-a - 1.328,5 millió Ft - a személyi juttatások és a munkaadói járulékok előirányzatát, 34,0% - 737,6 millió Ft - pedig a dologi előirányzatot növelte. A fennmaradó támogatási többlet - 100,0 millió Ft - továbbutalásra került a társadalombiztosítási alapok felé a kedvezményes ellátásban részesülő hivatásos állományú dolgozók miatti többletek ellentételezése céljából.

Az intézményi felhalmozási kiadások előirányzata az előző évihez képest változatlan maradt. Intézményi beruházási kiadásokra továbbra is 380,6 millió Ft-ot, felújítási munkálatokra pedig 275,2 millió Ft-ot fordíthattunk. Összességében a büntetés-végrehajtás intézményi felhalmozási kiadásai 2001. évben az előző évhez képest változatlan szinten - 655,8 millió Ft-ban - kerültek meghatározásra.

A központi beruházások előirányzata az előző évi mértékhez képest 295,5 millió Ft-tal csökkent. A korábbi 100,0 millió Ft-os lakásépítési keretünk az elvonás miatt megszűnt. A szintén 100,0 millió Ft-os lakástámogatási keretünkben 20,0 millió Ft-ot kölcsönnyújtásra csoportosítottunk át, amely jogszabályokban szereplő családalapítási támogatás fedezetét biztosítja. Ennek eredményeként 2001. évtől lakásvásárlások és építések támogatására 80,0 millió Ft-ot fordíthatunk.

A büntetés-végrehajtás működési költségvetési támogatása - szervezetünket kiemelkedően pozitívan érintő változások, döntések következtében - ugyanakkor 2001. évben az eredeti előirányzatokhoz képest 20,2%-kal- 3624,0 millió Ft-tal - emelkedett a következők szerint.

- A rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai új illetményrendszerének bevezetéséből adódó többletkiadások miatt 2.026,7 millió Ft-tal;

- a közsféra 2000. és 2001. évi kereset-kiegészítéséről szóló Kormány rendeletekkel összefüggésben 133,3 millió Ft-tal;
- a kötelező legkisebb munkabér felemeléséből adódó többletkiadások fedezete miatt 12,2 millió Ft-tal;
- az egészségügyi ágazatban foglalkoztatottak meghatározott körét érintő munkahelyi pótlékok felemeléséből származó többletkiadások miatt 0,7 millió Ft-tal;
- a központi költségvetés általános tartalékának terhére a 2378/2001. (XII.18.) kormányhatározat szerint 1.081,0 millió Ft-tal;
- igazságügyi tárca döntése alapján 370,1 millió Ft-tal;

A büntetés-végrehajtás 2001.évi kiemelt előirányzatainak alakulását a **13.sz. táblázat**, az intézeteket érintő előirányzat módosításokat a **14.sz. táblázat** szemlélteti.

A büntetés-végrehajtás 2001. évi költségvetésének teljesülése az előzőekben leírt költségvetési feltételek által behatárolt keretek között az alábbiak szerint alakult. (Az e jelentésben szereplő teljesítési adatok nem tekinthetők véglegesnek, mivel a zárszámadási időszak elején tartunk, azonban olyan megközelítő pontossággal rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik a büntetés-végrehajtás 2001. évi költségvetésének megalapozott és érdemi értékelését.)

A büntetés-végrehajtás részére 2001. évre a központi költségvetés a **személyi juttatások előirányzat** támogatási többleteként összesen 1.133,8 millió Ft-ot biztosított, amely tartalmazta a munkavállalók illetményének átlagos 8,75%-os növekedésének többlet kiadásait (512,0 millió Ft), a 180 fős létszámbővítés fedezetét (421,8 millió Ft), és 200,0 millió Ft mértékig a személyhez kapcsolódó költségtérítések emelését tette lehetővé. Az utóbbi jogcím terhére fizettük a ruházati utánpótlási illetmény 10%-os többletét, az üdülési hozzájárulás teljes összegét (16.000 Ft/fő) és megemeltük az albérleti hozzájárulás mértékét 4.200 Ft/fő összeggel.

2001. évben kétszer került sor közsférát érintő egyszeri kereset-kiegészítés kifizetésére. A büntetés-végrehajtás először április hónapban 12.893 Ft/fő juttatást fizetett a teljes állomány részére, majd december hónapban mintegy 500 fő közalkalmazott részére átlagosan 28.225 Ft/fő egyszeri kifizetés történt.

A személyi juttatás volumenét érintő legjelentősebb változást a 2001. évi XXXVI. törvény és végrehajtási rendeletei jelentették, amelyek szerint július 1-jétől a hivatásos állomány esetében új illetmény táblát kell alkalmazni, illetve rendeződött a gazdasági társaságoknál szolgálatot teljesítők státusza és az ahhoz kapcsolódó költségviselés. A törvény előkészítése és végrehajtása szinte az egész évben folyamatos munkát jelentett. A többszöri előzetes egyeztetést, majd az azt követő előirányzat-módosítást megalapozó ismétlődő felméréseket egyénekre lebontva készítettük el. Az illetményszámfejtéshez értelemszerűen valamennyi dolgozó illetményadatait módosítása vált szükségessé, 2001. október 1-től pedig a gazdasági társaságoknál szolgálatot teljesítő hivatásos állományú dolgozókat kellett beintegrálnunk az illetmény-számfejtési és különböző elszámolási rendszerbe, ez közel 600 fő adatainak feldolgozását jelentette.

A 2000. évben bevezetett decentralizált létszám és bérgazdálkodás – már az előző évben is jelentkező eredményei alapján – **2001. évben végleg bebizonyította létjogosultságát.** Az állomány járandósága, a teljesített túlszolgálati díjak és járulékaik időben, maradéktalanul kifizetésre kerültek. A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága a személyi juttatások időarányos felhasználását ez évben is folyamatosan felügyelte, egyeztetette, azonban mind kevesebb esetben kellett a tervezési, előirányzat-felhasználási folyamatba beavatkozni.

Mindezen rendkívüli kiadásokkal együttesen a büntetés-végrehajtás 2001. évi személyi juttatás előirányzata az eredeti előirányzatot 19,4%-kal meghaladóan 10.651,3 millió Ft körül teljesül.

A költségvetési környezet bemutatásánál leírtak szerint a büntetés-végrehajtás ténylegesen felhasználható, támogatással lefedett **dologi kiadások** többlet előirányzata 737,6 millió Ft volt, ami az előző év eredeti előirányzatához képest mintegy 12%-os emelkedést jelentett. A dologi kiadásokra biztosított támogatási többlet 50,7%-a – 374,3 millió Ft – a büntetés-végrehajtási intézetek előirányzatát növelte átlagosan 8,5%-os mértékben, valamint biztosította az újonnan üzembeépítő Venyige úti objektum működési feltételeit. A fennmaradó előirányzatról biztosítottuk a **fogvatartotti élelmezési norma átlagos 15%-os emelését.** Az inflációt meghaladó mértékű emelés azért volt indokolt, mert az előző évben az élelmezési normaemelés – forrás hiány miatt – elmaradt.

Valamennyi intézet esetében, a gazdálkodás teljes területén, de különösen a dologi és egyéb folyó kiadások felhasználásánál egész évben érződött az a kedvező körülmény, hogy **2001. évet gyakorlatilag nem terhelte előző évről áthúzódó adósságállomány.** Az előző év végén biztosított plusz költségvetési támogatással a büntetés-végrehajtás minősített tartozásállománya megszűnt, **határidőn túli számlatartozása 2000. év végére 20,0 millió Ft alá csökkent.**

Az adósságállomány tekintetében bekövetkezett kedvező helyzetet 2001. évben folyamatosan megőriztük. Ennek a működésre gyakorolt pozitív hatása abban is megmutatkozik, hogy míg 2000-ben a bv. intézetek túlnyomó többsége az intézet likviditását az országos parancsnokság átmenetileg szabad előirányzata terhére nyújtott havi előirányzat-korrekciókkal tudta csak biztosítani, addig 2001-ben ez a mutató szám lényegesen csökkent. 2000-ben 22 intézet részére összesen 279,77 millió Ft korrekcióval éltünk, ez a szám 2001-ben 13 intézetre csökkent, a „*hitel*” összege pedig 178,0 millió Ft-ra, melyből 135,0 millió Ft a KEI-t érintett. Az intézetek számlatartozásaival kapcsolatos adatokat a **17.sz. és 18.sz. táblázatok** tartalmazzák.

A 2001. év elejétől folyamatosan jelentkező, nagy arányú **fogvatartotti létszámnövekedés az intézményi működési kiadásokat jelentősen növelte.** Az adósságállomány „*újra-termelődésének*” megelőzése céljából év végén a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága előirányzatainak felülvizsgálatával és kötelezettségvállalással még nem terhelt előirányzatainak újraosztásával 196,0 millió Ft dologi előirányzatot csoportosított át a bv. intézetek javára.

A büntetés-végrehajtás 2001. év végén a Kormány és az Igazságügyi Minisztérium támogatásával minden eddigi előirányzat-módosítást meghaladó – 1.494,1 millió Ft - többletfor-

ráshoz jutott, melyből a dologi kiadások előirányzata 794,0 millió Ft volt. A fogvatartotti létszám növekedéséhez kapcsolódó működési többleteket a Kormány 534,0 millió Ft támogatás utólagos biztosításával kompenzálta. Az igazságügyi tárca a személyi állomány munkakörülményeinek javítására összesen 260,0 millió Ft-ot – ebből 240,0 millió Ft-ot dologi kiadásokra – biztosított, ezen túlmenően 20,0 millió Ft-ot pedig olyan eszközök beszerzésére fordíthattunk, melyek a fogvatartottak hasznos szabadidős tevékenységét szolgálják.

Míndezen rendkívüli források biztosításával a büntetés-végrehajtás dologi kiadásait az eredeti előirányzatot 14,7%-kal meghaladó teljesítéssel, 8.056,3 millió Ft felhasználással zárja.

A büntetés-végrehajtás 2001. évi **felhalmozási kiadásainak** részletes feladattervét a költségvetési törvényben biztosított 3.421,4 millió Ft előirányzatnak megfelelően határoztuk meg. A felhalmozási kiadásokból a központi beruházások előirányzata 2.665,6 millió Ft, amely 2001. január 1-től fejezeti kezelésbe került. A korábban említett árvízi katasztrófa helyzet miatti elvonás a bv. 2001. évi felhalmozási keretét – beleértve a központi beruházásokat is - 395,5 millió Ft-tal csökkentette, ami a bázis évhez képest összességében mintegy 10%-os elvonást jelent.

2001. évben is folytatódott a **beruházásokkal kapcsolatos bonyolítási feladatok** országos parancsnokság és intézetek közötti megosztása. Az intézetek vállalásai alapján intézeti hatáskörben és saját kivitelezésben is valósultak meg feladatok. Intézeti bonyolításban felújításra és kisebb építkezésre 291,2 millió Ft értékben, saját kivitelezésben 20,8 millió Ft értékben vállalkoztak az intézetek.

A büntetés-végrehajtás bevételeinek és kiadásainak alakulását a **15.sz. és 16.sz. táblázatok** szemléltetik.

A Kormány 2378/2001. (XII.18.) határozatával összefüggésben az intézményi beruházási kiadások előirányzata év végén 500,0 millió Ft-tal emelkedett. A Kormány ezt az összeget olyan beruházásokra, eszközbeszerzésekre biztosította, amelyek a fogvatartás biztonságát szolgálják, illetve azok színvonalának javítását eredményezik. Ennek megfelelően korszerű fegyverek beszerzésére 133,5 millió Ft-ot, biztonságtechnikai eszközök fejlesztésére 157,8 millió Ft-ot, rabszállító gépjárművek beszerzésére pedig 208,7 millió Ft-ot fordítottunk.

A felhalmozási előirányzatok teljesítésénél kell említést tennünk arról is, hogy a büntetés-végrehajtás 2001. év elején a Belügyminisztériumtól 15 db Lada Niva gépkocsit kapott, továbbá térítésmentes eszköz átadás révén az igazságügyi tárca döntése alapján a Központi Kárrendezési Iroda eszközeiből kb. 80,0 millió Ft értékben 15 db személygépkocsi, 40 db számítógép, 10 db fax, 18 db fénymásoló stb. gyarapította és egyben javította a büntetés-végrehajtás tárgyi feltételeit.

2001. év **kiemelt beruházási feladatait** az igazságügyi tárca miniszteri értekezleten határozta meg, melynek végrehajtása a következők szerint alakult.

A Veszprém Megyei új bv. intézet létesítése mintegy 170 fő fogvatartotti férőhelybővítést jelent. A helyi Önkormányzattal közösen kiválasztott 5,5 ha-s építési területet még 1999. év végén a Honvédelmi Minisztériumtól vásároltuk meg. Az építési kiviteli tervek leszállítása egy közbeszerzési eljárást követően 2001. 10. 01-én - szerződés szerint - megtörtént. Az

építési engedélykérelem benyújtása az engedély tervek alapján 2001. július 5-én történt meg, az építési engedély kiadása pedig október 10-én. Időközben a kivitelezésre 2001. augusztusában indítottunk előminősítéses közbeszerzési pályázatot, melynek eredményeként 2002. 01. 03-án megkötöttük a szerződést, mely szerint a kiviteli munkák befejezési határideje 2002. 11. 30, a vállalási összeg pedig 1.785,0 millió Ft. Az új intézet üzembe helyezése 2003. év első negyedévére várható, a teljes bekerülési költség előirányzata 2.500,0 millió Ft.

A Szegedi Fegyház és Börtön férőhely bővítése a több éve üresen álló Dorozsmai úti objektum átépítésével mintegy 210 előzetes férőhely létesül. A beruházás során a körletépület teljes felújítása mellett új raktárépület, új beléptető épület, korszerű kutyakenelek épülnek és a teljes külső terület rendezése is megtörténik.

Az engedélytervek elkészülte után 2001. év elején az építési kivitelezési munkákra közbeszerzési eljárást indítottunk. A tényleges építőipari kivitelezés 2001. május 31-én a munkaterület átadásával megkezdődött. A beruházás műszaki átadása december 19-én indult. 2002. év elején valósul meg – szintén közbeszerzési eljárásban pályáztatott - informatikai és biztonságtechnikai rendszer kiépítése, ezt követően február végén a beruházás üzembe helyezhető. A beruházás bekerülési költsége a tervezett 1.000,0 millió Ft-on belül marad.

A Jász – Nagykun - Szolnok Megyei Bv Intézet férőhely bővítése során a meglévő börtönépülethez egy új épületszárny építésével mintegy 80 fő fogvatartotti férőhelybővülés valósul meg. A beruházás során a börtönépületben is jelentős átalakítási munkákra kerül sor többek között új biztonsági és gazdasági blokk kerül kialakításra. Az építési engedély megújítását követően a kiviteli tervek 2001. május hónapban elkészültek. A kivitelezésre kiírt közbeszerzési eljárást követően a tényleges kivitelezés augusztus hónapban elkezdődött, várható befejezés február hónap végére tehető. Az informatikai és biztonságtechnikai rendszer kiépítése átfedéssel szintén ebben a hónapban elkezdhető. Az új objektum 2002. első félévében üzembe helyezhető. A beruházás bekerülési költsége a tervezett 600,0 millió Ft-on belül marad.

A Miskolci Regionális Fiatalkorú Intézet létesítése során a megyei intézet Szirmabesenyőn lévő „B” objektumának átépítésével 100 férőhely létesül fiatalkorú elítéltek regionális elhelyezése céljából. Új létesítményként beléptető épület, tornacsarnok és raktár épül. Az engedély terveket követően, közbeszerzési eljárás lefolytatása után a kivitelezés 2001. augusztus hónap végén elkezdődött, várható befejezési határidő 2002. február vége. Részbeni kivitelezési átfedéssel már ezen időszakban elkezdődik az informatikai és biztonságtechnikai rendszer kiépítése. Az új objektum 2002. első félévében üzembe helyezhető.

A „B” objektum átadása után tervezzük az intézet „A” objektumának részleges átalakítását, melynek során további 60 fő előzetes elhelyezését tudnánk megvalósítani. A beruházás bekerülési költsége a tervezett 600,0 millió Ft-on belül marad.

A Sopronkőhidai Fegyház és Börtön rekonstrukciós munkálatai keretében a mintegy 100x100 méter befoglaló méretű épület rekonstrukciója 1999. év óta folyamatosan történik, évenként egy-egy épületszárny felújításával. A beruházás során, az épület egészen jelentős

korszerűsítést valósítunk meg. Az intézet teljes rekonstrukciós munkáinak befejezése 2003. év végére várható. 2001. évben a II. számú épületszárny beruházása megtörtént, a további ütem – közbeszerzési pályázatot követően – szeptember hónapban elkezdődött a külső homlokzat felújításával. Ezen ütem - belső rekonstrukció utáni - befejezése 2002. április végén várható.

A büntetés-végrehajtás **2001. évi beruházási tevékenységének legmeghatározóbb részét** mind műszakilag, mind pénzügyileg ezen öt létesítmény megvalósításával kapcsolatos feladatok képezték. Ez beruházási alapokmányi összegzés szerint 2,3 milliárd forintnyi bekerülési költséget takar. A további egyéb központi beruházások alapokmányi beruházási költsége mintegy 600,0 millió Ft.

A folyamatban lévő munkák szerződéses lekötöttsége 105%. Ez 91 db szerződés előkészítését és létrejöttét jelenti. Ezek közül 12 szerződés közbeszerzési eljárás során jött létre. Négy esetben előminősítéses közbeszerzési eljárást kellett lefolytatni.

A **közbeszerzési eljárások** közül csak egy zárult eredménytelenül, az is az ajánlattevő mind a határidőt, mind a vállalási árat érintő alkalmatlan ajánlata miatt. Ami kiemelkedő és egyértelműen pozitívan minősíti a közbeszerzési eljárásban közreműködők munkáját az a tény, hogy az eljárásban résztvevők jogorvoslati kérelme miatt a Közbeszerzési Döntőbizottság egyetlen esetben sem marasztalta el a **Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságát**.

Az előzőekben említett kiemelt központi beruházásokon túlmenően 2001-ben a következő nagyobb beruházások is megvalósultak.

A **Márianosztrai Fegyház és Börtön felújítási és férőhely bővítési munkálatai** során egy súlyos tüzeset következményeinek felszámolása után a IV. körlet teljes átépítése történt meg a tető- és homlokzat- felújítással együtt. A beruházás műszaki átadása 2001. július hónapban megtörtént. Az átalakítási munkák következtében az intézet befogadóképessége 40 fogvatartotti férőhellyel bővült, mintegy 40,0 millió Ft beruházási költségen.

A **Szegedi Fegyház és Börtönben a konyha teljes átépítésére került sor**, a kapcsolódó közműkiváltásokkal együtt. A kivitelezés 2001. május hónapban befejeződött, a konyha üzembe helyezése 2001. június 25-én megtörtént. A beruházás 107,0 millió Ft-ba került.

Győr–Sopron–Moson Megyei Bv. Intézet konyhafelújítása és kazánházi rekonstrukciója

beruházás keretén belül 2001. október hónapra megvalósult a mintegy 300 adagos főzőkonyha és a hozzá kapcsolódó technológiai és szociális helyiségek átépítése valamint étterem kialakítása. A beruházás érintette az intézet fűtési rendszerének az átalakítását is. A két beruházás bekerülési költsége mintegy 73,0 millió Ft.

Fenti beruházásokon túlmenően – tekintettel a büntetés-végrehajtási tevékenységi körön túl mutató jelentőségére is – kiemelt figyelmet fordítottunk a Budapesti Fegyház és Börtön területén létesített „*Kisfogház emlékhely*” és a *Kalocsai Fegyház és Börtönben* kialakított *kápolna* megvalósítására is.

Igen jelentős mennyiségű munkát jelentett továbbá, a megvalósítandó beruházások előkészítésének meghatározó részét képező **vázlattervek és tanulmánytervek** elkészítése, a szakfőosztályokkal történő előzetes egyeztetések lefolytatása. Ennek eredményeként kész kiviteli tervek állnak rendelkezésre a Budapesti Fegyház és Börtön szállítósos körletének és az IMEI neuropszichiátriai osztálya új körletének kialakítására.

Fentiekén túl előrehaladott készültségi fokra került a **Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bv. Intézet bővítésének vázlatterve**, valamint **egy bárhol felépíthető 200-300 fő elhelyezését lehetővé tevő épületegyüttes tanulmányterve**. Ugyancsak vázlattervi szinten elkészült az esetlegesen PHARE program keretén belül megvalósuló, a **Baranya Megyei Bv. Intézetet érintő 50 fő fiatalkorú elhelyezését biztosító épületegyüttes dokumentációja**.

A felhalmozási előirányzat teljesítésével összefüggésben kell megemlíteni a Büntetés-végrehajtás 2001. évi **vagyonkezelési, vagyongazdálkodási tevékenységét**, tekintettel arra is, hogy ebben az évben több kiemelkedő és rendkívül munkaidőigényes feladatokat kellett elvégeztünk a Kincstári Vagyoni Igazgatóság felhívására. Ilyenek voltak:

- A kincstári vagyonkataszter számítógépes adatbázisának (6275 tétel) teljes ellenőrzése, javítása 1998. évig visszamenőleg.
- Az Európai Unióhoz való csatlakozás nemzeti programjához kapcsolódóan az államháztartás vagyonának értékelése céljából, a bv. vagyonkezelésében lévő vagyonelemek életkorának, várható használati idejének felmérése.
- A központi költségvetési szervek állami feladatai, az azokhoz rendelkezésre álló, illetve szükséges ingatlan és portfólió vagyon felméréséről szóló 2062/2001. (II.28.) Korm. határozat alapján a bv. vagyonkezelésében lévő ingatlanok, társasági részesedések tételről leltár szerinti kimutatása.

A büntetés-végrehajtás ingatlanállománya 2001. évben **két parancsnoki lakás megvásárlásával, a nyíregyházi bv. intézet bővítéséhez szükséges ingatlan megszerzésével** növekedett, valamint **11 db lakás és garázs elidegenítése révén pedig csökkent**.

A lakásgazdálkodás körében a szükséges rendezés előkészítéseként feltártuk a jogcím nélküli lakáshasználatokat. Sikertült továbbá felderíteni azokat a bv. szolgálati lakásként nyilvántartott, önkormányzati tulajdonú lakásokat, amelyeket az önkormányzat a bv. hozzájárulása nélkül értékesített. A következő feladat – térítési díjak vonatkozásában - az igényünk érvényesítés az önkormányzattal szemben.

Összefoglalva: a büntetés-végrehajtás a 2001. évet – a szigorú költségvetési előírások érvényesítése mellett is – az előző évekhez képest kedvezőbb költségvetési feltételek mellett kezdte. A kis mértékben bővülő költségvetési források mellett jelentős pozitív körülmény-

ként értékelhető az a tény, hogy a korábbi években felhalmozódott adósságállomány az év elejére felszámolásra került.

A relative jobb költségvetési feltételek - a bv intézetek működési egyensúlyára gyakorolt - stabilizáló hatását tompította a már tartós tendenciaként kezelhető, évi 10%-ot meghaladó fogvatartotti létszámnövekedés. Az emelkedő létszám ellátásából adódó többletkiadások kompenzálására már 2001. első félévben kormány-előterjesztés készült, azonban költségvetési előirányzat formájában ez az előterjesztés csak 2001. december végén realizálódott. Az intézetek működőképességének megőrzése és a kiegyensúlyozottá vált likviditási helyzet megtartása érdekében még takarékosabb gazdálkodást kellett megvalósítanunk. Különféle szervezési, - esetenként centralizáltabb - irányítási tevékenységgel, gyakoribb céllenőrzésekkel sikerült a bv. gazdasági helyzetét stabilizálni. Igaz, ezen eredmény „ára” továbbra is tetten érhető az üres raktárakban, a korszerűtlen, leromlott állagú körleteken.

A büntetés-végrehajtás számára az elmúlt év végén biztosított rendkívüli források felhasználásával azonban az elmaradt korszerűsítések terén is sikerült számottevő eredményt elérnünk. Folytatódhattak a korábbi években megkezdett fejlesztések, így a fogvatartottak szállításához szükséges elavult **gépjárműpark cseréje, a biztonságtechnikai rendszerek, eszközök fejlesztése**, bővítése, az **informatikai rendszer korszerűsítése**. Az előzőeken túlmenően **javultak a személyi állomány elhelyezési körülményei**.

Adósságállományról már 2001. évben sem beszélhettünk, év végén pedig minden idők legkisebb fizetési határidőn belüli számlaállománnyal zártunk. A kiemelt beruházások megvalósítása terén egy erőteljes centralizált irányítás és ellenőrzés mellett, 2001. évben kiemelkedő munkával jelentős eredményt értünk el.

Az év során kiemelt cél volt a közterületi közcélú munkáltatás feltételrendszerének kialakítása. A közérdekű feladatok tartó feladatot eredményesen hajtottuk végre, az ezzel a kapcsolatos visszajelzések pozitívek voltak.

Összességében megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtás gazdálkodását tekintve minden szempontból sikeres évet zárt.

Mіндеzen eredmények azonban nem adnak okot az elégedettségre, hiszen az eredményeket részben olyan külső támogatás révén értük el, amely **egyszeri jellege miatt a büntetés-végrehajtás 2002. évi költségvetésének nem része**. Éppen ezért továbbra is az egyik cél, hogy a bv. költségvetését az ellátandó feladatokhoz szükséges, reális igényekhez igazítsuk. A gazdálkodás további racionalizálásával, az intézmény fenntartás területén új, hatékony megoldások felkutatásával és kialakításával meg kell teremtenünk az intézményi költségvetések és az ellátandó feladatok összhangját. A 2001. évben elért finanszírozási egyensúly megőrzése érdekében továbbra is folytatni kell azt a megkezdett értékelő, elemző munkát, amely a büntetés-végrehajtás alapfeladata által determinált szükségletek objektíven számszerűsített bemutatásán keresztül, mind szélesebb kommunikáció révén elősegíti az igényelt költségvetési források elismertetését.

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MŰKÖDÉSE

A büntetés-végrehajtás fogvatartottak foglalkoztatására alapított gazdasági társaságai 2001. évben mind az előző évhez, mind az üzleti tervhez viszonyítva **eredményes évet zártak**.

A 2001. év értékelése előtt, a gazdasági társaságok tevékenységének reális megítélése céljából indokolt visszatekinteni a 2000. év eredményére, a gazdálkodási évet meghatározó záró-nyitó állapotra.

2000. évben a társaságok összesítve 42,7 millió forint mérleg szerinti nyereséget realizáltak. *A mezőgazdasági társaságok mintegy 200 millió forintos eredményjavulást értek el, míg az ipari társaságok többsége (Duna-Mix Kft., Ábránd Kft., Kalocsai Konfekcióipari Kft., ÁBGY Kft., Sopronkőhidai Kft., Nostra Kft.) veszteséggel zárta az előző évet.* A veszteséges ipari társaságok összesített eredménye -163,5 millió forint volt. A 2000. évi eredmények értékelésekor azonban egy tényezőt külön is figyelembe kell venni. A számviteli törvény változásából fakadóan az üzleti évben képződő prémiumokat el kellett határolni, ezért a bázisév (2000. év) eredmény kimutatását így két év prémium összege is terhelte. Ez a törvényi, elszámolást érintő változás 61,5 millió forinttal csökkentette a bázisév eredményét. 2000. évben az állami részbeni költségtérítések összege 1253,4 millió forint volt, ebből 1182,8 millió forint jelent meg az eredményben, mint eredményjavító tényező.

A társaságok **2001. évre** vonatkozóan összességében 104,7 millió forint mérleg szerinti **eredményt terveztek**, melyből az ipari társaságokra 1,4 millió forint veszteség, a mezőgazdasági társaságokra 106,1 millió forint nyereség jut. A társaságok közül veszteséget az Alföldi Bútorgyártó Kft., és a Sopronkőhidai Kft. tervezett.

A társaságok 2001. évben várható nettó árbevétele 6. 931 millió forint, melyet a **19.sz. táblázat** tartalmaz. Ez 212 millió forinttal haladja meg a bázisévet. A 12 büntetés-végrehajtási társaság **2001. évi várható (prognosztizált) összevont eredménye 253 millió forint** körül alakul, adatokat a **20.sz. táblázat** tartalmazza. A társaságok közül egyedül a Kalocsai Konfekcióipari Kft. esetében várható, hogy az évet veszteséggel zárja, amely egyértelműen a nettó árbevétel csökkenésére vezethető vissza.

A 12 gazdasági társaság tevékenységében 600%-os eredményjavulás mutatható ki a bázisévhez viszonyítva. Nem szabad azonban megfedkezünk a Hszt. módosulásának köszönhető változásokról, amely mintegy 70 millió forintos összegű eredményjavító hatással bírt. A Hszt. módosítását kiszűrő korigált összesített eredmény is azonban **400%-kal haladja meg a 2000. évi eredményt.** (Az Igazságügyi Minisztérium által az ÁBGY Kft. számára nyújtott 30 millió forint célzott juttatás sem szerepel a 2001. évi várható eredmény kimutatásban, azt 2001. évben passzív időbeli elhatárolásként szerepeltetjük.)

A társaságok 2001. évben összesítve 1.194,6 millió forint költségvetési támogatásban részesültek. A 2002. évben a társaságoknak nyújtott támogatásokat a **22.sz. táblázat** tartalmazza. Ez 58,8 millió forinttal kevesebb, mint a megelőző év támogatási összege.

A 2001. gazdálkodási év sem volt mentes **előre nem látható külső hatásoktól.** Ezek közül legjelentősebbek az alábbiak voltak:

- A forint sávos leértékelésének megszűnése azt eredményezte, hogy nemzeti valutánk más devizákhoz viszonyítva megerősödött. Ez export-import relációban pozitív és negatív hatással egyaránt bírt. Összességében azonban a negatív hatás volt a büntetés-vég-

rehajtási kft-k vonatkozásában a domináns. Érintett társaságok a textilipari kft-k továbbá az Ipoly Kft és a Nostra Kft;

- a mezőgazdasági kft-k esetében az élőállat felvásárlási ára - elsősorban a sertésnél az év első felében jelentősen emelkedett, míg az év utolsó negyedében rohamos csökkenésbe ment át. Összességében éves szinten pozitívan alakult az árszínvonal, ezért az állattenyésztési ágazat az előző évekhez viszonyítva eredményesebb volt. Növénytermesztési ágazatban a gabonaárak a három évvel ezelőtti árszínvonalra estek vissza, ez negatívan befolyásolta az érintett kft-k eredményességét;
- a könnyűipari tevékenységet folytató társaságok esetében első sorban a textilipari főtevékenységgel bíró kft-eket 2001. évben is sújtotta az ágazat országos szintű recessziója. Új elemként jelent meg viszont a lanyguló export kereslet a cipőipari áruk iránt;
- az év legsajátosabb negatív hatása a szeptember 11-én New Yorkot ért terrortámadásnak volt, ezt követően rendkívüli módon óvatossá váltak a nyugat-európai üzleti partnerek és – érezhetően - az indokoltnál nagyobb mértékben csökkent a társaságok exportkivitele.

2001. év legjelentősebb változása a kft-k vonatkozásában is a **2001.évi XXXVI. törvényhez** kötődően következett be, amely szerint **a kft-nél szolgálatot teljesítő hivatásos állományúak 765 fős létszáma visszakerült a büntetés-végrehajtás költségvetési állományi létszámába.** Illetményüket ezzel egyidejűleg - 2001. július 1-től - a hivatásos állományú dolgozókra vonatkozó bértáblázat alapján biztosítja a büntetés-végrehajtás mindenkor éves költségvetése. A bérek költségvetésből történő finanszírozása kétszeresen is pozitív hatást jelentett, egyrészt ezen kiadások nem terhelik a gazdasági társaságok költségeit, másrészt az ezen a területen szolgálatot teljesítő hivatásos dolgozók is jelentős illetményfejlesztésben részesültek. Ezzel többek között megoldódott az az évek óta fennálló probléma is, amely két büntetés-végrehajtási szervezet között feszültséget okozott a hivatásos állományú dolgozók bérkülönbözőségéből adódóan. A törvényi változással a 765 fő helyzete megnyugtató módon rendeződött.

Az **alapító képviselője** 2001. évben is kiemelten foglalkozott a kft-k helyzetével. Szervezeti változást követően a jelenlegi Gazdasági Társaságok Koordinációs Főosztálya beépült az Országos Parancsnok gazdasági helyettese irányítása alá tartozó szervezetbe, ezáltal is elősegítve a büntetés-végrehajtásnál megvalósuló egységes gazdálkodási szemléletet, valamint a gazdasági társaságok szélesebb bevonását a büntetés-végrehajtás belső ellátásának körébe. A napi feladatokon túl azoknál a kft-eknél, ahol szükséges volt a központi beavatkozás, az alapító képviselője minden esetben végrehajtotta azt. A veszteséges kft-k eredményessé tétele érdekében külön megvalósítási tervek születtek. Ezek közül kiemelkedő jelentőséggel az alábbiak bírnak:

- A finanszírozás hatékonyabbá és költség kímélőbbé tétele érdekében stabilizálásra, tovább bővítésre került a Cash-pool rendszer, amely a ABGY Kft. részvételével bővült;
- a textilipari integráció gyakorlati bevezetésének első szakasza megtörtént 2001. évben;
- az Állampusztai Kft. reorganizációjának második szakasza megkezdődött, felülvizsgálatra került a Nagyfai fióktelep jövőbeni helyzetének kérdése;

A **2001. év kiemelkedő eredményeinek minősíthetők** a társaságok megvalósult, és folyamatban lévő beruházásai. Ezek közül a legjelentősebbek az alábbiak voltak:

- Az Igazságügyi Minisztérium célzott támogatásával valósult meg a Sopronkőhidai Kft. zsugorító gépének beruházása és üzembe helyezése;
- az Állampusztai Kft. terményszárító beruházása, melynek megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges volt az IM célzott támogatása. Ennél a beruházásnál a társaság sikeres pályázatot követően 40,0 millió Ft támogatást kapott az FVM tárcától;
- a Duna Papír Kft. papíripari projektjének keretében megépítette a papír alapanyagot gyártó gépsor működtetéséhez szükséges ipari csarnokot;
- az Ipoly Kft. új raktárbázisát alakítottuk ki;
- az ABGY Kft. átalakította munkacsarnokát, amely a legszigorúbb biztonsági csoportba tartozó fogvatartottak munkáltatását teszi lehetővé.

A gazdasági társaságok tevékenységük során **2001. évben 4594 fő átlagos állományi létszámú fogvatartottat foglalkoztattak**. A fogvatartotti foglalkoztatás részletes adatait a **21.sz. táblázat** tartalmazza. Ez 322 fővel több, mint 2000-ben és 103 fővel magasabb, mint a 2001. évi üzleti tervben megfogalmazott előirányzat. A beszámolási időszakban a fogvatartotti létszám büntetés-végrehajtási szinten több mint 11%-kal növekedett, ezzel szemben a kft.-k **7%-os növekedést** tudtak csak elérni. Ez az eredmény alacsony mértékűnek tekinthető. Ez is azt bizonyítja, hogy a jelenlegi termelési struktúra mellett a bv. kft.-k nem képesek lépést tartani a fogvatartotti létszám növekedésével. A jövőbeni cél, a meglévő erőforrások hatékonyabb kihasználásával, a piaci részvétel szélesítésével, a beruházások fokozatos létrehozásával megteremteni és jelentősen növelni a fogvatartottak munkáltatási lehetőségét az elért eredmények megőrzése mellett.

A HIVATALI ÉS FUNKCIONÁLIS TEVÉKENYSÉG

A hivatali és funkcionális tevékenységet végzők 2001. évben a számukra meghatározott feladatokat eredményesen és az elvárásoknak megfelelően végezték. E területen – az egységes követelménytámasztás és centralizált irányítás következtében - jelentősen javult az elvégzett munka színvonala.

A **környezetvédelmi és energetikai** terület speciális helyzetéből adódó problémák ellenére is e szakterületen dolgozók feladatellátása stabilabbá, gondosabbá vált.

A bv. szervek területén dolgozó energetikusok nagy része (44-ből 38) nem rendelkezik szakirányú végzettséggel. Munkájukat kapcsolt, illetve megbízotti munkaköri feladatként látják el.

A környezetvédelmi megbízottak a feladataikat kapcsolt munkaköri feladatként látják el. 2001-ben főállású környezetvédelmi megbízottként 2 fő dolgozott. A feladatokat ellátó 45 munkatárs közül 5 fő rendelkezik szakirányú végzettséggel.

Egyes bv. szervek 2001-ben villamos meddőenergia forgalmuk miatt csaknem 700 eFt felárat, lekötött teljesítmény túllépés miatt több, mint 1.346 eFt büntetést fizettek.

Több intézetnél a tüzelőberendezések évenkénti kötelező biztonságtechnikai felülvizsgálatát nem vagy nem teljes körűen végeztetik el, az előírás szerinti vizsgálatok elvégzésére minden esetben felhívtuk az érintett intézet vezetőjének figyelmét.

Jelenleg folyik a kémiai biztonságról szóló törvény hatálya alá tartozó anyagok listájának összeállítása és a bejelentések megtétele. Több intézet csak a leggyakrabban, legnagyobb mennyiségben felhasznált veszélyes anyag, készítmény bejelentését végezte el, a pótlásra a szükséges intézkedéseket megtették.

A **bv. szervek tűzvédelmi szervezetei** mindenhol megalakultak. A tűzvédelmi szervezetek képzése és a működtetés feltétele az anyagi lehetőségek függvényében van megoldva, illetve biztosítva. A tűzvédelmi szabályzatok mindenhol átdolgozásra kerültek.

A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakban dolgozók és a felügyeletet ellátók még több helyen nem lettek határidőre levizsgáztatva, a vizsga 2002. I. félévében kerül végrehajtásra.

Az elektromos és villámvédelmi szabványossági felülvizsgálatok során megállapított hiányosságok megszüntetésére a büntetés-végrehajtás részére biztosított költségvetési keret figyelembevételével készült intézkedési terv, az anyagi lehetőségek hiányában azonban ezek kijavítására csak részben került sor

A bv.szervek rendelkeznek az előírt tűzoltó készülékekkel, tűzcsapokkal és szerelvényekkel. A tűzjelző és oltó berendezések működőképesek, a rendszeres felülvizsgálatukról az intézetek folyamatosan gondoskodnak. A létesítési és használati szabályokkal kapcsolatos szabálytalanságok egyre kevesebbek. Az intézetekben a szabálytalanságok főleg a szándékos rongálásokra vezethetők vissza.

2001-ben kárral járó tüzeset tíz esetben történt. A keletkezett kár 934.190,-Ft volt.

A személyi állomány és a **fogvatartottak egészség és testi épség megóvását.** A bv. szerveknél 2001-ben is jól szervezték, irányították és ellenőrizték a **munkavédelmi** vezetők és (fő)előadók. Ezen a területen jelenleg még nyolc fő dolgozik, aki nem rendelkezik az előírt szakképesítéssel. Az érintett parancsnokok munkatervükben rögzítették, hogy ezeket a személyeket 2002. szeptemberében beiskolázzák illetve szakképzett személyek kerülnek ezekbe a beosztásokba.

A munkabiztonsági ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy az elkészült Munkavédelmi Szabályzatok még mindig hiányosak. A hiányosságok megszüntetésére az érintett vezetők utasítást kaptak.

A munkabalesetek kivizsgálása és a jelentések elkészítése megfelelt a vonatkozó rendelkezésnek.

Hiányosság volt, hogy az előírt gyakorisággal a szemléket néhány helyen nem tartották meg, továbbá a számítógépes munkahelyeket, a veszélyesnek minősített gépeket, az egyszerűsített üzembe helyezéssel használatba vehető gépek műszaki dokumentumait egyes bv. szerveknél nem ellenőrizték.

A 2001. évben három napot meghaladó munkaképtelenséggel járó **munkabalesetet** 224 fő szenvedett, és ez 4004 kiesett napot jelent. 179 fogvatartott, 29 testületi tag, hét közalkalmazott valamint kilenc fő alkalmazott szenvedett munkabalesetet. Csonkulásos munkabalesetet három fő szenvedett tárgyévben (fogvatartottak). Súlyos munkabaleset és haláleset nem történt.

Az **informatikai rendszerek** folyamatos és hibamentes működésének biztosításával az alaptervekenyesség törvényes működésének támogatása az elvárások szerint történt. A

szakterület munkatársai az év folyamán feladataikat az informatikai fejlesztési stratégia keretében a tőlük elvárható legnagyobb gondossággal és felkészültséggel oldották meg.

2001-ben a korábbi évekhez hasonlóan az informatikai rendszerek kielégítően működtek, a feldolgozásokat és adatszolgáltatásokat minden esetben határidőre teljesítették. A szoftver-jogtisztaságra kiemelt figyelmet fordítottunk, az intézetek részére a költségvetési lehetőségek által adott keretek között biztosítottuk a legkorszerűbb verziójú szoftvereket, így az intézetek összességében 194 korszerű operációs rendszerhez és 128 db korszerű alkalmazói szoftverhez jutottak.

A költségvetési források maximális kihasználásával a lehető legnagyobb mértékű intézeti fejlesztéseket biztosítottuk. Ennek keretében különböző forrásokból 194 db PC-t és 68 db nagyteljesítményű nyomtatót kaptak az intézetek.

Az informatikai szakterületen is kerestük a költségvetési források bővítésének lehetőségét. Ennek eredményeképpen a MEH ÉKB pályázatán 70 millió forintot nyertünk, amely összegből a fogvatartotti alrendszer korszerűsítését kezdtük meg.

A kormányzati szervek közötti kapcsolattartás első lépéseként a büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoka együttműködési szerződést kötött a Legfőbb Ügyésszel, a két szerv informatikai fejlesztésének összehangolására.

A büntetés-végrehajtás törvényes működésének elősegítése érdekében az év során **6 IM rendelet**, illetve más tárcával közös rendelet, **4 IM utasítás** kiadásában működünk közre, emellett mintegy **150 jogszabálytervezet** közigazgatási egyeztetésében vettünk részt. A büntetés-végrehajtás tevékenységét érintően **52 OP intézkedés** került kiadásra.

Nemzetközi kapcsolatainkban a 2001. évben a legnagyobb hangsúly a környező országokkal történő kapcsolat folytatására, valamint ezen országok büntetés-végrehajtási szervezeteivel való tapasztalatcserére helyeződött.

A ki- és beutazások tervezésénél, szervezésénél fő szempontként a költségtakarékos – de szakmailag szükséges - megoldásokat tűztük ki célul, amit sikerült is betartanunk. Az utazások tervezett költségösszege 8.165.000,-Ft volt. Különböző okok miatt egyes utak nem valósultak meg, de jelentkeztek nem tervezett utazások is, így összességében 2001.évben a ki- és beutazások költségvonzata 6.258.000,-Ft volt. Az utaztatások egy része nemzetközi szerződések alapján történt (szlovák, lengyel, finn megállapodás). Tárgyalásokat folytatunk hasonló szerződések megkötésének ügyében Szlovéniával, Horvátországgal és Csehországgal.

A 2001. évi ki- és beutazási terv keretében 212 fő utazott külföldre (8 országba), és 94 beutazó küldöttségi tagot (12 országból) fogadtunk.

Az év júniusában megrendezésre került **Kriminálexpo** konferencia sikeréhez a bv. informatikai és őrzésbiztonsági rendszerét szemléltető kiállítással, valamint előadások megtartásával járultunk hozzá. A büntetés-végrehajtás szereplése sikeres volt, a belügy- és az igazságügyi miniszter is meglátogatta a standot.

A magyar büntetés-végrehajtás 2001-ben két jelentős nemzetközi, támogató jellegű pályázaton vett részt. **Phare pályázatot** nyújtottunk be a budapesti és pécsi regionális bv. intézetek létrehozásának támogatására. A mintegy 5 millió eurós összköltségű pályázat végül is twinning partnerkapcsolat, illetve a pécsi Fiatalokorúak Regionális Bv. Intézetének létrehozására irányul. A program támogatása ügyében 2002.I.negyedévében születik döntés.

2001. szeptemberétől indult el hivatalosan a Holland Helsinki Bizottság által koordinált **Matra Program**, amelyben hét hazai és hét holland bv. intézet vesz részt. A program lényege a kölcsönös látogatáson alapuló tapasztalatcsere (twinning), valamint a fiatalok kezelésének, a bv. drogstratégiájának, illetve a fogvatartotti programok fejlesztése.

A BVOP által működtetett **Szakkönyvtár** elősegíti a szervezeti egységek munkáját, és kielégíti a szakirodalmi igényeiket. Közvetett módon - kölcsönzések révén - a teljes bv. szervezetet kiszolgálja, valamint engedély alapján külső olvasókat is fogad. A Szakkönyvtár állománya 14 ezer könyvtári egységet tesz ki. 2001-ben a könyvtári állomány 240 könyvvel és mintegy 120 szakdokumentummal gyarapodott.

A tudományos és kutatási területen az egyetemek jogi karaival, az Országos Kriminológiai Intézettel, az ELTE Szociológiai Intézetével, az ELTE és Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézeteivel állunk kapcsolatban.

Az elmúlt évben a **sajtó és kommunikációs tevékenységet** végzők igyekeztek megfelelni a velük szemben támasztott alapvető elvárásoknak. Az országos parancsnokhoz 2001. évben 679 megkeresés érkezett. Ezek közül 293 vonatkozott a fogvatartottak nyilatkozataira, 36 intézetlátogatásra, 193 információ kérésre, 50 intézetet érintő forgatásra, parancsnoki nyilatkozatra 107 pedig egyéb esetre.

*Az előírt időpontoknak megfelelően jelent meg hetente a **Börtön Újság** és negyedévenként a **Börtönügyi Szemle**. A személyi állományt érintő fontosabb eseményeket **Hírlevélben** jelentettük meg.*

2001. évben négy ízben került sor a büntetés-végrehajtás munkáját segítő **Civil Tanácsadó Testület** ülésére. Két alkalommal sajtóbeszélgetést szerveztünk, amelyeken a BVOP elsőszámú vezetői találkoztak a sajtó képviselőivel.

A bv szervek **ügyirat kezelésének** fő feladata az érkező és az elküldésre kerülő adathordozók nyilvántartása, meghatározott rendszer szerinti csoportosítása, valamint az iratok legrövidebb időn belül a címzettnek való szolgáltatása. A 2001. év során az ügyiratforgalom növekedése meghaladta a 10%-ot. A nagyobb terhelés ellenére az iratkezelés fegyelme és színvonala javult, az előző évihez képest kisebb számban fordult elő hiba illetve titokvédelmi előírások megsértése.

AZ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága 2001-ben 530 ellenőrzést folytatott le a bv. szerveknél, ami 15%-kal több, mint egy évvel korábban.

Az év során maradéktalanul eleget tettünk a 13/1999. (X. 13.) IM rendeletben előírt felügyeleti ellenőrzést megelőző átfogó szakterületi ellenőrzési kötelezettségünknek. Ilyen típusú ellenőrzést 15 intézetben hajtottunk végre, és jelentéseinket a megadott határidőre az IM illetékes főosztályai rendelkezésére bocsátottuk. Eredményként értékeljük, hogy a megszakítás nélkül végzett átfogó szakterületi ellenőrzések mellett 2001-ben 150 téma-, és 124 célellenőrzést is lefolytattunk úgy, hogy az **Országos Parancsnokság** szakterületeit terhelő egyéb szakmai feladatok végrehajtásában nem volt fennakadás.

Az intézetekben, intézményekben és a bv. kft-ben folyó vezetői munkát 2001-ben jóval többször ellenőriztük, mint egy évvel korábban. A helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok darabszámai, a parancsnoki értekezleteken havonta végrehajtott rendszeres beszámoltatások, valamint a munkatervek szerint osztályvezetői értekezleteken megtárgyalt - a kft-k ügyvezető igazgatói által előterjesztett - írásos beszámolók száma alapján kijelenthető, hogy a bv. szervek első számú vezetői tevékenységének országos parancsnoki felügyelete az év során mindvégig folyamatos volt.

A jelentős terhet okozó, nagy számú átfogó szakterületi ellenőrzések dacára 2000-hez képest minden szakterületen növeltük a helyszíni ellenőrzések számát, így az 1999-től tartó javuló tendenciát sikerült megőriznünk. A parancsnokság ellátási területen 63%-kal, informatikai területen 50%-kal, míg biztonsági szakterületen 35%-kal több ellenőrzés történt, mint egy évvel korábban. A fennmaradó szakterületek esetében az egy évvel korábban teljesített ellenőrzési számokat is sikerült tartanunk. Bár a fogvatartotti ügyek területén lefolytatott helyszíni ellenőrzések száma 2000-hez képest valamelyest csökkent, megítélésünk szerint az intézetekben folyó ez irányú szakmai tevékenység is elfogadható rendszerességű és mélységű kontroll alatt állt az elmúlt évben.

A bv. szervek vezetői által az év során végrehajtott helyi vezetői ellenőrzések száma közel 70%-kal volt több, mint 2000-ben. A legnagyobb növekedés biztonsági területen mutatható ki, az itt lefolytatott vezetői ellenőrzések száma megháromszorozódott. Úgy ítéljük meg, hogy ennek, valamint a korábrinál sűrűbb központi ellenőrzéseknek is köszönhető a fogvatartottak által elkövetett súlyosabb jellegű rendkívüli események csökkenése. Helyi szinten eredményként könyvelhető el a pénzügyi-gazdasági területen lefolytatott vezetői ellenőrzések 12%-os növekedése is.

Annak ellenére, hogy a lefolytatott ellenőrzések számában lényegesen emelkedést tudunk az értékelte év során felmutatni, **ugyanilyen mértékű javulásról nem szólhatunk az ellenőrzések hatékonyságát illetően.** Az eddig tett erőfeszítések ellenére a tapasztalatok még mindig arra utalnak, hogy az ellenőrzések probléma feltáró jellegét tovább kell javítanunk. A cél megvalósításának kulcsa az ellenőrzésekre történő jobb felkészülésben, a helyszíni ellenőrzésekre fordított idő intenzívebb kihasználásában, és az ellenőrök szakmai tudásának gyarapításában rejlik. A felsoroltakat az ellenőrzési tevékenységet végzők kötelesek a jövőben munkájuk során állandóan szem előtt tartani.

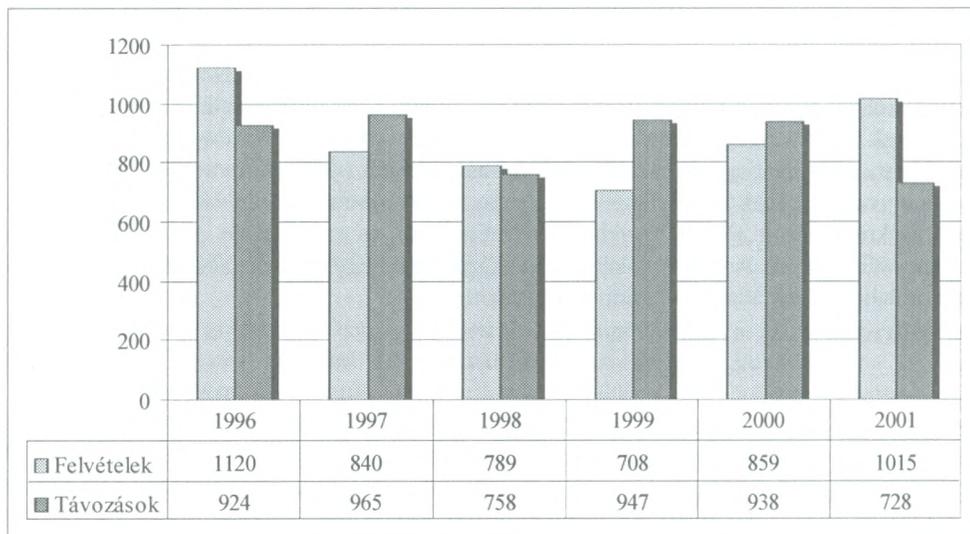
*Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy
országos parancsnok*

Személyzet létszáma (2001. december 31.)

		Tiszt	Tiszthelyettes	Közalkalmazott	Összesen
Intézetek	Rendszerezített	1214	4534	1007	6755
	Tényleges	976	4500	1161	6637
	Eltérés	-238	-34	+154	-118
Gazdasági társaságok	Rendszerezített	141	624	0	765
	Tényleges	93	464	0	557
	Eltérés	-48	-160	0	-208
Összesen	Rendszerezített	1355	5158	1007	7520
	Tényleges	1069	4964	1161	7194
	Eltérés	-286	-194	+154	-326
Feltöltöttség					95,66%

Felvételek és távozások összehasonlító táblázata (2001.)

	Tiszt	Tiszthelyettes	Közalkalmazott	Összesen
Felvétel	24	715	276	1015
Távozás	53	510	165	728

Új felszerelők (2001.)

Intézetek, intézmények (fő)				
	Férfi	Nő	Összesen	%
Tiszt	7	10	17	1,78
Tiszthelyettes	583	80	663	69,35
Közalkalmazott	109	167	276	28,87
Összesen	699	257	956	100
Gazdasági társaságok (fő)				
	Férfi	Nő	Összesen	%
Tiszt	5	2	7	11,9
Tiszthelyettes	44	8	52	88,1
Közalkalmazott	0	0	0	0,0
Összesen	49	10	59	100
Mindösszesen (fő)				
	Férfi	Nő	Összesen	%
Tiszt	12	12	24	2,4
Tiszthelyettes	627	88	715	70,4
Közalkalmazott	109	167	276	27,2
Mindösszesen	748	267	1015	100

Testülettől távozók jogcím szerinti megoszlása (2001.) (fő)

	Tiszt	Zászlós, tiszti- helyettes	Köz- alkalmazott	Összesen	%
Elhunyt	0	1	0	1	0,14
Más fegyveres szervhez áthelyezve	0	1	0	1	0,14
Nyugállományba helyezve felső korhatárral	1	0	0	1	0,14
Nyugállományba helyezve egészségügyi okok miatt	22	111	0	133	18,27
Nyugállományba helyezve közös megegyezéssel	9	43	0	52	7,14
Nyugállományba helyezve átszervezőkor létszámfelettivé válás	0	0	0	0	0,0
Nyugállományba helyezve megfelelő foglalkoztatási lehetőség hiányában	0	0	0	0	0,0
Nyugállományba helyezve lemondás miatt	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt próbaszolgálatból	5	175	0	180	24,73
Szolgálati viszonya megszűnt egészségügyi okból alk. miatt	5	47	0	52	7,14
Szolgálati viszonya megszűnt átszervezőkor létszámfelettivé válás	0	2	0	2	0,27
Szolgálati viszonya megszűnt felmentéssel	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt képzési követelmény nem teljesítése miatt	0	2	0	2	0,27
Szolgálati viszonya megszűnt választás miatt	0	0	0	0	0,0
Szolgálati viszonya megszűnt közös megegyezéssel	11	88	0	99	13,6
Szolgálati viszonya megszűnt lemondás miatt	0	31	0	31	4,26
Szolgálati viszonya megszűnt lefokozás miatt	0	7	0	7	0,96
Szolgálati viszonya megszűnt méltatlanná válás miatt	0	2	0	2	0,27
Közalkalmazotti jogviszonya megszűnt	0	0	165	165	22,66
Összesen	53	510	165	728	100,0

Testülettől távozók jogcím szerinti megoszlása (1996–2001.) (fő)

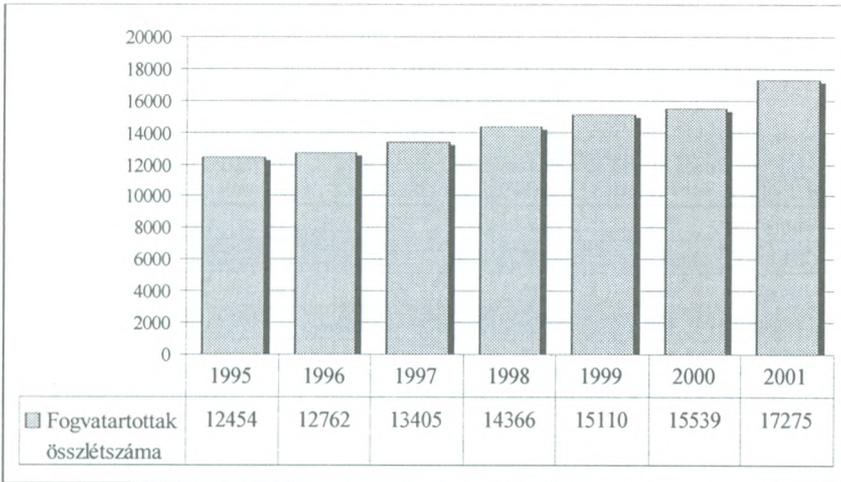
	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
Elhunyt	17	6	14	4	8	1
Más fegyveres szervhez áthelyezve	25	41	51	27	2	1
Nyugállományba helyezve felső korhatárral	34	11	4	4	2	1
Nyugállományba helyezve egészségügyi okok miatt	213	178	110	207	183	133
Nyugállományba helyezve közös megegyezéssel	160	251	180	144	84	52
Nyugállományba helyezve átszervezőkor létszámfelettivé válás	14	2	1	13	15	0
Nyugállományba helyezve megfelelő foglalkoztatási lehetőség hiányában	0	16	9	2	0	0
Nyugállományba helyezve lemondás miatt	1	2	2	1	0	0
Szolgálati viszonya megszűnt próbaszolgálatból	80	116	99	88	201	180
Szolgálati viszonya megszűnt egészségügyi okból alk. miatt	6	3	4	40	57	52
Szolgálati viszonya megszűnt átszervezőkor létszámfelettivé válás	1	0	1	1	5	2
Szolgálati viszonya megszűnt felmentéssel	0	0	0	0	2	0
Szolgálati viszonya megszűnt képzési követelmény nem teljesítése miatt	0	0	1	11	1	2
Szolgálati viszonya megszűnt választás miatt	0	0	0	0	1	0
Szolgálati viszonya megszűnt közös megegyezéssel	117	121	73	115	116	99
Szolgálati viszonya megszűnt lemondás miatt	83	57	62	60	48	31
Szolgálati viszonya megszűnt lefokozás miatt	1	0	1	4	2	7
Szolgálati viszonya megszűnt méltatlanná válás miatt	8	6	6	6	1	2
Közalkalmazotti jogviszonya megszűnt	164	155	140	220	210	165
Összesen	924	965	758	947	938	728

**Büntetés-végrehajtási dolgozók életkor szerinti megoszlása
(2001. december 31.)**

	25 év alatt	26-30 év	31-40 év	41-50 év	51-55 év	55 év felett	Össze- sen	%
Tiszt	61	160	407	332	96	13	1069	14,9
Zászlós, tiszthelyettes	1160	1326	1857	599	20	2	4964	69,0
Közalkalmazott	115	121	203	380	207	135	1161	16,1
Összesen	1336	1607	2467	1311	323	150	7194	
%	18,6	22,3	34,3	18,2	4,5	2,1		100

Fogvatartottak létszáma (fő)

	1995. dec. 31.	1996. dec. 31.	1997. dec. 31.	1998. dec. 31.	1999. dec. 31.	2000. dec. 31.	2001. dec. 31.
Előzetesen letartóztatott	3183	3455	3660	3909	4114	4105	4263
Elítélt	8928	8986	9408	10171	10800	11201	12755
Kényszergyógykezelt	128	147	165	173	181	173	194
Elzárásra beutalt	215	174	172	113	15	60	63
Összesen	12454	12762	13405	14366	15110	15539	17275
Változás az előző évhez képest (%) (1995=100%)	0,0	2,5	5,0	7,2	5,2	3,0	11,2

Telítettségi adatok	%	fő
Büntetés-végrehajtási intézetek összbefogadó képessége		10799
Fogvatartottak létszáma (2001. december 31.)		17275
Telítettség (2001. december 31.)	159	
Fogvatartottak átlagos létszáma (2001.)		16713
Átlagtelítettség (2001.)	156	

Előzetesen letartóztatottak összlétszáma (2001. december 31.) (fő)

	Elsőfokú ítéletig				Nem jogerősen elítéltek				Fő	%
	Felnőtt korú		Fiatalkorú		Felnőtt korú		Fiatalkorú			
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő		
Köztörvényes	2918	228	131	11	885	66	23	0	4262	99,98
Állam elleni	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0,02
Összesen	2919	228	131	11	885	66	23	0	4263	100

Előzetesen letartóztatottak megoszlása a fogvatartás tartama szerint
(2001. december 31.)

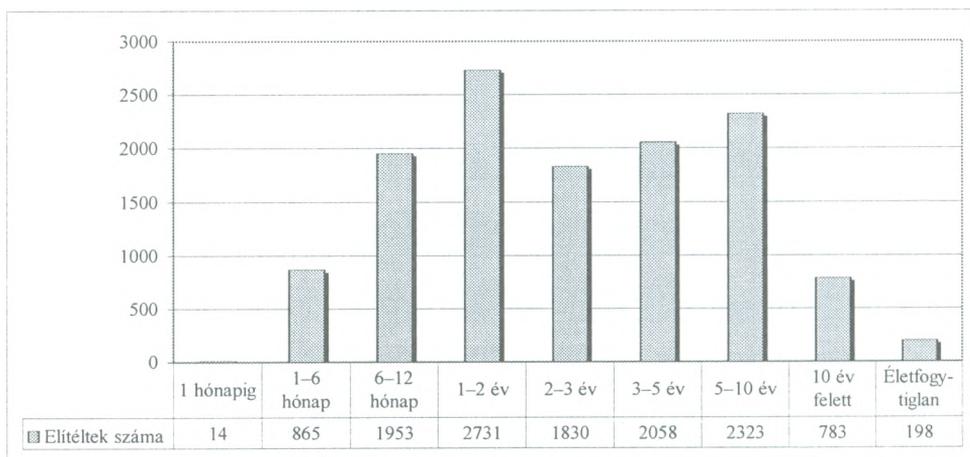
	Elsőfokú ítéletig		Nem jogerősen elítéltek		fő	%
	Felnőtt korú	Fiatalkorú	Felnőtt korú	Fiatalkorú		
3 hónapig	734	32	130	3	899	21
3–6 hónap	757	39	105	2	903	21
6–9 hónap	559	25	99	1	684	16
9–12 hónap	408	20	148	5	581	13
1–1,5 év	382	13	193	3	591	14
1,5-2 év	176	11	141	3	331	8
2 év felett	131	2	135	6	274	7
Összesen	3147	142	951	23	4263	100

Elítéltek előléte

	életkor	elítéltek száma	%
I. Első büntényes	14–17 év	35	43
	18–24 év	1613	
	25–29 év	1244	
	30–39 év	1380	
	40–49 év	817	
	50–59 év	311	
	60 év felett	90	
Összesen I.		5490	
II. Visszaeső, különös visszaeső	14–17 év	0	24
	18–24 év	557	
	25–29 év	831	
	30–39 év	1026	
	40–49 év	512	
	50–59 év	122	
	60 év felett	23	
Összesen II.		3071	
III. Többszörös visszaeső	14–17 év	3	33
	18–24 év	409	
	25–29 év	832	
	30–39 év	1767	
	40–49 év	928	
	50–59 év	214	
	60 év felett	41	
Összesen III.		4194	
Mindösszesen		12755	100

Elítéltek ítéletidő szerinti megoszlása (2001. december 31.) (fő)

	fő	%
1 hónapig	14	0,1
1–6 hónap	865	6,8
6–12 hónap	1953	15,3
1–2 év	2731	21,4
2–3 év	1830	14,3
3–5 év	2058	16,1
5–10 év	2323	18,2
10 év felett	783	6,2
Életfogytiglan	198	1,6
Összesen	12755	100

Idegen állampolgárságú fogvatartottak létszáma (fő)

	1996. dec. 31.	1997. dec. 31.	1998. dec. 31.	1999. dec. 31.	2000. dec. 31.	2001. dec. 31.
Összes fogvatartott	12763	13405	14366	15110	15539	17275
Idegen állampolgárságú fogvatartott	593	638	623	729	807	874
Idegen állampolgárságú fogvatartottak aránya (%)	4,6	4,7	4,3	4,8	5,2	5,6

Idegen állampolgárságú fogvatartottak megoszlása (2001. december 31.)

	fő	%
Fegyház	105	12
Börtön	214	24
Fogház	21	2
Kényszergyógykezelt	5	1
Előzetesen letartóztatott	529	61
Összesen	874	100

A büntetés-végrehajtást engedéllyel elhagyók (fő)

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Büntetés félbeszakítása összesen	1248	1072	176
Miniszteri hatáskörben	41	38	3
Országos parancsnoki hatáskörben	209	197	12
Intézetparancsnoki hatáskörben	998	837	161
EVSZ alá soroltak eltávozás			
Egyéb rövid tartamú eltávozás			1029
Kimaradás			957
Súlyos beteg hozzátartozó meglátogatása, hozzátartozó temetésén való részvétel			229
Összesen			124
			2339

Enyhébb végrehajtási szabályok közé helyezés (fő)

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Börtön	69	11	66
Fk. börtön	0	1	1
Fogház	38	2	44
Összesen	107	14	111

Súlyosabb fokozatba helyezés (fő)

	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Fegyház	0	0	0
Börtön	25	0	26
Fk. börtön	0	0	0
Fogház	13	8	1
Fk. fogház	1	0	1
Összesen	39	8	28

Enyhébb fokozatba helyezés (fő)

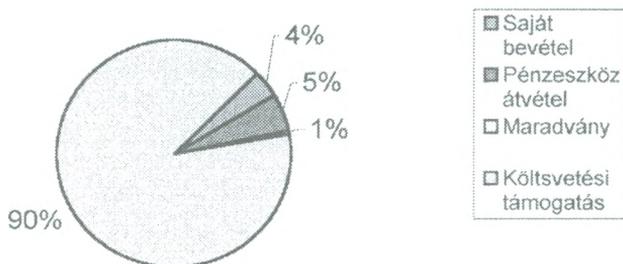
	Előterjesztve	Elutasítva	Engedélyezett
Fegyház	72	5	63
Börtön	233	1	239
Fk. börtön	1	0	1
Fogház	0	0	0
Fk. fogház	0	0	0
Összesen	306	6	303

A táblázatok a folyamatban lévő ügyeket is tartalmazzák.

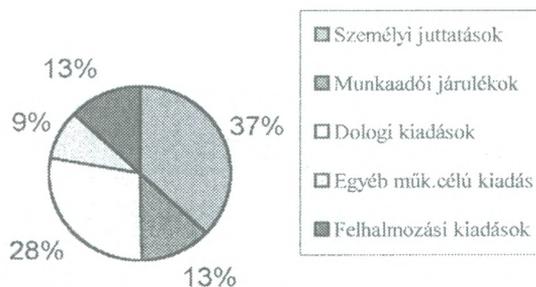
Kimutatás a Büntetés-végrehajtás 2001. évi kiemelt előirányzatainak alakulásáról (ezer Ft)

	2000. évi eredeti előirányzat	2001. évi eredeti előirányzat	2001. dec. 31-ei mód. előirányzat
Személyi juttatások	7 786 500	8 920 300	10 651 371
Tb + munkaadói járulék	2 769 000	2 963 700	3 643 053
Dologi kiadások	6 257 100	7 021 800	8 056 335
Ellátottak pénzbeli juttatásai	2 700	2 700	2 705
Egyéb műk. célú támogatás, kiadás	2 006 200	2 064 000	2 678 236
Pénzeszközátadás ÁH-on belül	1 370 000	1 470 000	1 472 102
Pénzeszközátadás ÁH-on kívül	636 200	594 000	1 206 134
Felújítás	275 200	275 200	339 751
Intézményi beruházási kiadások	380 600	380 600	948 259
Egyéb intézményi felhalm. kiadások	0	0	1 508
Központi beruházás	0	0	2 295 418
Lakástámogatás	100 000	80 000	80 000
Lakásépítés/Kölcsönök	100 000	20 000	88 308
TRV. kiadások összesen	19 677 300	21 728 300	28 784 944
Intézményi működési bevételek	1 012 400	1 045 700	1 152 791
Műk. célú pe. átvétel TB alapoktól	695 200	751 700	791 100
Egyéb műk.célú pe. átvétel	89 500	89 500	229 612
Egyéb felhalm. célú pe. átvétel	0	0	364 276
Kölcsönök igénybevétele és megtérül.			81 758
TRV. bevételek összesen	1 797 100	1 886 900	2 619 537
Előző évi maradvány igénybevét.	0	0	208 940
Trv.sz. kiad. és bev. egyenlege	17 880 200	19 841 400	26 165 407
Követési támogatás összesen	17 880 200	19 841 400	25 956 467
Működési támogatás	17 024 400	19 085 600	22 654 349
Felhalmozási támogatás	655 800	655 800	1 176 800
Központi ber. támogatás + kölcsönök	200 000	100 000	2 125 318

Bevételek megoszlása 2001. évben

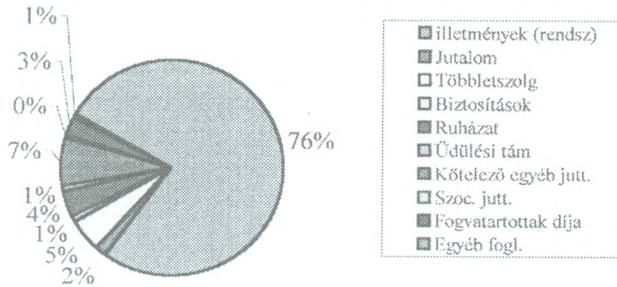
Kiadások megoszlása 2001. évben

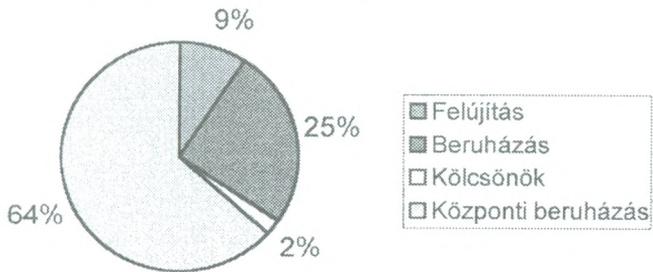
Dologi kiadások megoszlása 2001. évben

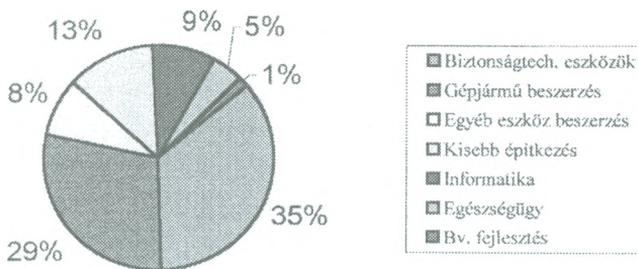
Személyi juttatások megoszlása 2001. évben

Felhalmozási kiadások 2001. évben

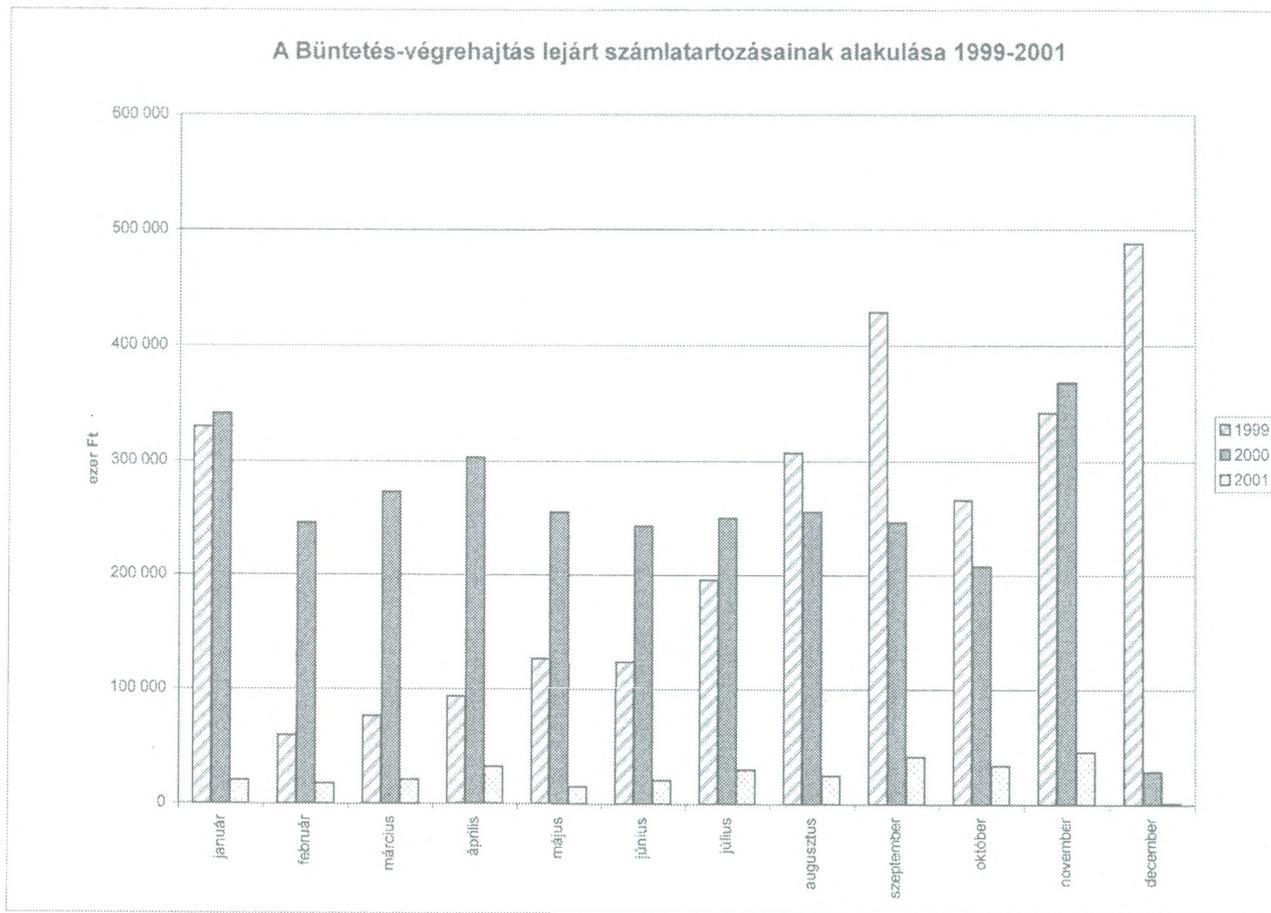
Beruházási kiadások megoszlása 2001. évben

2000. december 31-én fennálló számlatartozások és követelések (ezer Ft)

Intézet megnevezése	2001. december 31.										
	Módosított kiadás	Módosított dologi	össz. szla. állomány	Hi.túli szla.tart.	30 nap alatti	30-60 nap köz.	60 napon túli	Hi.túli %/ 5/3	Követelés	Hi.túli köv.	PéNZ-készlet
	1	2	3	4=5+6+7	5	6	7	8	9	10	12
Büntetés-végrehajtási Intézet (Allampuszta)	718,173	280,316	13,428	0	0	0	0	0,0%	5,350	4,902	3,031
Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Kecskemét)	374,019	134,839	2,770	0	0	0	0	0,0%	1,821	1,821	3,227
Balassagyarmati Fegyház és Börtön (Balassagyarmat)	411,338	173,197	4,823	0	0	0	0	0,0%	1,301	0	219
Baracska Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Baracska)	856,907	432,795	12,006	0	0	0	0	0,0%	4,605	3,590	2,878
Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Pécs)	229,004	75,306	350	0	0	0	0	0,0%	0	0	98
Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Gyula)	228,367	73,375	305	0	0	0	0	0,0%	771	496	1,220
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Miskolc)	472,655	162,897	524	0	0	0	0	0,0%	483	114	363
Budapesti Fegyház és Börtön (Budapest)	1,661,787	748,447	10,495	0	0	0	0	0,0%	4,416	4,416	6,951
Büntetés-végrehajtás Központi Ellátó Intézet	1,751,500	910,516	6,867	0	0	0	0	0,0%	2,872	1,678	598
Fejér Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Székesfehérvár)	224,191	77,211	0	0	0	0	0	0,0%	0	0	45
Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete (Tokol)	1,426,073	608,821	8,949	0	0	0	0	0,0%	46	46	4,545
Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet (Budapest)	1,599,535	593,479	5,056	0	0	0	0	0,0%	817	817	3,393
Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Győr)	205,477	62,622	1,330	0	0	0	0	0,0%	0	0	4,023
Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Debrecen)	303,063	119,931	3,569	0	0	0	0	0,0%	526	91	2,066
Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Eger)	190,594	54,496	1,141	0	0	0	0	0,0%	23	23	830
Bv. Továbbképz. és Rehab (Igal)	122,420	62,567	597	0	0	0	0	0,0%	189	99	1,608
BV Továbbképz. és Konf. (Piliszentkereszt)	119,981	65,853	85	0	0	0	0	0,0%	18	0	13,276
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Szolnok)	213,691	73,031	214	0	0	0	0	0,0%	14	14	716
Kalocsa Fegyház és Börtön (Kalocsa)	359,510	121,668	7,308	0	0	0	0	0,0%	465	0	5,912
Komárom-Esztergom Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Esztergom)	183,500	52,429	1,055	101	101	0	0	0,2%	43	0	1,913
Márianosztrai Fegyház és Börtön (Márianosztra)	535,949	237,238	1,499	0	0	0	0	0,0%	342	324	1,789
Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Nagyfa)	677,285	242,112	332	28	28	0	0	0,0%	7,460	7,460	27,872
Pálhalmai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet (Pálhalma)	1,175,089	569,576	1,627	0	0	0	0	0,0%	805	76	37
Sátoraljaiújhegyi Fegyház és Börtön (Sátoraljaiújhegy)	472,127	175,289	373	0	0	0	0	0,0%	60	44	3,467
Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Kaposvár)	242,085	90,286	52	0	0	0	0	0,0%	228	228	534
Sopronkőhidai Fegyház és Börtön (Sopronkőhida)	656,001	287,524	4,285	0	0	0	0	0,0%	5,540	5,253	1,620
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Nyiregyháza)	260,854	100,593	1,766	0	0	0	0	0,0%	35	35	663
Szegedi Fegyház és Börtön (Szeged)	999,113	487,819	12,058	0	0	0	0	0,0%	13,159	10,526	6,668
Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Szekszárd)	183,525	52,850	0	0	0	0	0	0,0%	0	0	749
Váci Fegyház és Börtön (Vác)	764,998	347,582	6,588	0	0	0	0	0,0%	190	190	4,564
Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Szombathely)	226,018	72,197	4,158	0	0	0	0	0,0%	675	56	799
Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Veszprém)	194,729	53,710	217	0	0	0	0	0,0%	0	0	726
Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (Zalaegerszeg)	192,482	58,417	1,060	0	0	0	0	0,0%	124	0	645
Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja	94,101	24,763	13	0	0	0	0	0,0%	0	0	2,357
Intézetek összesen	18,326,141	7,683,752	114,900	129	129	0	0	0,0%	52,378	42,299	109,402
Országos Parancsnokság	10,798,499	372,583	912	912	912	0	0	0,2%	3,152	3,152	62,071
Bv. összesen:	29,124,640	8,056,335	115,812	1,041	1,041	0	0	0,0%	55,530	45,451	171,473

* de maximum 2 000 e Ft

**A büntetés-végrehajtási társaságok várható árbevétele és ráfordításai
(2001)**

	Árbevétel (ezer Ft)**			Ráfordítások (ezer Ft)		
	2000	2001. terv	2001. várható*	2000.	2001. terv üzemszerű***	2001. várható*
Duna-Mix Kft.	192 535	255 500	219 700	304 674	342 628	265 822
Ábránd-Ágynemű Kft.	300 342	298 800	301 600	425 754	402 100	388 370
Kalocsai Konfekcióipari Kft.	511 531	498 000	458 000	613 140	586 820	532 757
ABGY Kft.	142 394	104 120	125 124	367 182	248 266	285 203
Ipoly Cipőgyár Kft.	1 508 285	1 640 000	1 615 000	1 582 623	1 704 000	1 703 000
BUFA Kft.	390 471	335 000	239 000	445 946	436 000	342 200
Sopronkőhidai Kft.	355 487	411 289	376 500	512 777	559 896	483 400
Duna Papír Kft.	282 097	272 800	225 000	351 289	323 500	270 000
Nostra Kft.	145 059	137 200	153 000	218 354	183 000	209 671
Ipari társaságok összesen	3 828 201	3 952 709	3 712 924	4 821 739	4 786 210	4 480 423
Állampusztai Kft.	1 034 309	1 094 000	1 069 112	1 299 057	1 245 600	1 284 000
Annamajori Kft.	541 471	549 210	614 382	664 877	648 366	578 013
Pálhalmai Agrospeciál Kft.	1 315 362	1 383 300	1 534 595	1 573 771	1 571 120	1 674 687
Mezőgazdasági társaságok összesen	2 891 142	3 026 510	3 218 089	3 537 705	3 465 086	3 536 700
Mindösszesen	6 719 343	6 979 219	6 931 013	8 359 444	8 251 296	8 017 123

* Prognosztizált, a társaságok adatszolgáltatásán alapuló adat.

** Az egyéb bevételek, pénzügyi műveletek bevételei és a rendkívüli bevételek nélkül.

*** A pénzügyi műveletek ráfordításai és a rendkívüli ráfordítások nélkül.

**A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainak
várható eredménye (2001)**

	Eredmény (ezer Ft)		
	2000.	2001. terv	2001. várható*
Duna-Mix Kft.	-25 783	5 271	20 000
Ábránd-Ágynemű Kft.	-42 440	2 000	4 600
Kalocsai Konfekcióipari Kft.	-9 174	5 440	-14 142
ABGY Kft.	-22 823	-66 929	7 918
Ipoly Cipőgyár Kft.	25 225	55 000	25 000
BUFA Kft.	2	5 000	1
Sopronkőhidai Kft.	-53 391	-27 307	0
Duna Papír Kft.	13 293	20 000	20 000
Nostra Kft.	-9 932	100	2
Ipari társaságok összesen	-125 023	-1 425	63 379
Állampusztai Kft.	122	4 400	5 564
Annamajori Kft.	20 422	10 054	46 700
Pálhalmi Agrospeciál Kft.	147 137	91 663	137 353
Mezőgazdasági társaságok összesen	167 681	106 117	189 617
Mindösszesen	42 658	104 692	252 996

* Prognosztizált, a társaságok adatszolgáltatásán alapuló adat.

**A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainak várható
elítélt-foglalkoztatási adatai (2001)**

	Átlagos állományi létszám (fő)			Átlagos munkadíj (Ft/hó)		
	2000	2001. terv	2001. várható*	2000.	2001. terv	2001. várható*
Duna-Mix Kft.	317	317	309	7904	8972	8710
Ábránd-Ágynemű Kft.	282	350	363	6459	8500	8236
Kalocsai Konfekcióipari Kft.	210	204	191	7847	8558	8844
ABGY Kft.	269	383	363	7357	9257	9087
Ipoly Cipőgyár Kft.	325	330	330	9773	10628	10600
BUFA Kft.	530	545	554	5963	7003	6381
Sopronkőhidai Kft.	355	380	348	7815	8830	8996
Duna Papír Kft.	184	180	199	6889	7578	8449
Nostra Kft.	201	207	207	7228	7767	8642
Ipari társaságok összesen	2672	2896	2863	7402	8550	8486
Állampusztai Kft.	517	500	616	7471	8125	10693
Annamajori Kft.	411	420	440	7512	7995	10772
Pálhalmai Agrospeciál Kft.	672	675	675	9034	9758	9825
Mezőgazdasági társaságok összesen	1600	1595	1731	8138	8782	10375
Mindösszesen	4272	4491	4594	7678	8632	9197

* Prognosztizált, a társaságok adatszolgáltatásán alapuló adat.

**A büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainak nyújtott támogatások
(2001) (millió Ft)**

	Pénzeszköz átadás-átvétel (rendkív. kiad.-bevét.)	Rendkívüli juttatásból		Rendszeres költségvetési támogatás			Támogatások összesen
		egyszeri keresekielg. (egyéb bevét.)	célzott juttatás (egyéb bevét.)	egyéb működési célú pénzeszköz átadás* (egyéb bevét.)	sajátos többletköltségek támogatása (fogl. fogvatart. arányában) (egyéb bevét.)	Összesen	
Duna-Mix Kft.		1,1		45,1	37,9	83,0	84,1
Ábránd-Ágynemű Kft.		1,6		55,3	41,3	96,6	98,2
Salocsi Konfekcióipari Kft.		4,6		33,4	24,2	57,6	62,2
ABGY Kft.	50,0	0,3	30,0	79,7	39,3	119,0	199,3
poly Cipőgyár Kft.	-50,0	9,5		73,5	38,9	112,4	71,9
BÚFA Kft.		0,8		28,7	64,5	93,2	94,0
Óprankőhidai Kft.		1,6		72,7	41,2	113,9	115,5
Duna Papír Kft.		0,5		30,7	22,8	53,5	54,0
Lostra Kft.		0,9		32,9	23,0	55,9	56,8
pari társaságok összesen	0,0	20,9	30,0	452,0	333,1	785,1	836,0
Illampusztai Kft.		6,5		58,4	66,0	124,4	130,9
Annamajori Kft.		3,0		29,0	51,9	80,9	83,9
Álhalmai Agrospeciál Kft.		9,6		54,6	79,6	134,2	143,8
fezőgazdasági társaságok sszesen	0,0	19,1	0,0	142,0	197,5	339,5	358,6
Összesen	0,0	40,0	30,0	594,0	530,6	1124,6	1194,6

társaságokhoz vezényelték teljes bérköltsége 2001. szeptember hónaptól a költségvetés kiadásai közé került át.

**A Büntetés-végrehajtási Szervezet 2001. évi
össztevékenységét értékelő,
a 2002. évi fő feladatokat meghatározó országos
értekezletén elhangzott jelentések**

Dr. Bökönyi István bv. vezérőrnagy,
országos parancsnok szóbeli kiegészítő jelentése: 1. sz. melléklet

Jelentések a szakterületi vezetők részéről

Csóti András bv. dandártábornok jelentése: 2. sz. melléklet

Varga Valéria bv. dandártábornok jelentése: 3. sz. melléklet

Dr. Kiss Imre hivatalvezető jelentése: 4. sz. melléklet

Gyenge Bíró István bv. alezredes jelentése: 5. sz. melléklet

Csorba György bv. ezredes jelentése: 6. sz. melléklet

**Jelentések az intézetparancsnokok, intézményigazgatók,
ügyvezető igazgatók részéről**

Dr. Ruzsonyi Péter bv. alezredes, tanszékvezető,
Rendőrtisztí Főiskola Bv. Tanszék

Dr. Huszár László bv. ezredes, intézetparancsnok,
Budapesti Fegyház és Börtön

Kovács Tamás bv. alezredes, ügyvezető igazgató,
Pálhalmai Agrospeciál Kft.

Hegyes András bv. törzsszászlós, a BVDOSZ elnöke